

Inhoudsopgave

	Blz.
1. Verdiepingshoofdstuk	3
2. Moties en toezeggingen	42
3. Subsidies	73
4. Evaluatie en onderzoek	88

INTERNETBIJLAGEN

1. VERDIEPINGSHOOFDSTUK

Algemeen

In dit hoofdstuk worden per beleidsartikel de mutaties getoond tussen de stand ontwerpbegroting 2011 en de stand ontwerpbegroting 2012.

Alleen de nieuwe mutaties die groter zijn dan € 2,2 miljoen worden toegelicht. De mutaties uit de nota van wijzigingen (Kamerstuk 32 500 VIII, nr. 6), de incidentele suppletoire begroting (Kamerstuk 32 609 VIII, nr. 1), de startbrief (Kamerstuk 32 500, nr. 29), en de 1^e suppletoire begroting (Kamerstuk 32 780 VIII, nr. 1) zijn al toegelicht in de desbetreffende stukken en worden daarom niet in dit verdiepingshoofdstuk toegelicht.

Voor de uitgaven en ontvangsten geldt dat de tabellen alleen zijn opgenomen als er mutaties hebben plaatsgevonden. Voor de verplichtingen zijn de tabellen opgenomen als de mutaties afwijken van de mutaties in de uitgaven.

Mutaties die op meer dan één beleidsartikel betrekking hebben, worden hieronder toegelicht. Het betreft:

1. Loonbijstelling tranche 2011;
2. Prijsbijstelling tranche 2011;
3. Leerlingen- en studentenontwikkeling;
4. Intensiveringen Regeerakkoord 2010;
5. Taakstelling subsidies en efficiencykorting raden en instituten;
6. Taakstelling Rijk, agentschappen en uitvoerende ZBO's;
7. Middelen Caribisch Nederland.

1. Loonbijstelling tranche 2011

In het Regeerakkoord is besloten om een nullijn te hanteren voor de lonen in 2011. Dit betekent dat de loonbijstelling tranche 2011 die aan de departementen wordt uitgekeerd geen vergoeding bevat voor contractloonsstijging, maar alleen voor de ontwikkeling in de sociale werkgeverslasten. De verdeling van de loonbijstelling over de beleidsartikelen wordt in onderstaande tabel weergegeven.

Internetbijlagen

Tabel 1 Verdeling loonbijstelling (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Primair onderwijs	48 306	47 124	45 283	44 868	44 490	44 031
Voortgezet onderwijs	32 638	32 766	32 785	32 720	32 776	32 850
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	12 676	12 441	11 700	11 379	10 733	10 639
Hoger beroepsonderwijs	10 456	9 729	9 756	9 774	9 796	9 901
Wetenschappelijk onderwijs	16 727	15 981	16 112	16 220	16 271	16 338
Internationaal beleid	39	39	38	37	37	37
Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid	1 654	1 643	1 755	1 809	1 855	1 907
Studiefinanciering	221	177	197	198	198	216
Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	45	39	39	41	41	45
Lesgelden	17	15	15	16	17	19
Cultuur	3 804	3 681	3 446	3 146	2 850	2 840
Media	232	227	227	227	227	226
Onderzoek en wetenschapsbeleid	3 394	3 961	3 888	3 875	3 693	3 681
Emancipatie	61	67	69	69	70	70
Apparaat kerndepartement	496	424	431	409	413	411
Inspecties	226	223	222	222	222	221
Raden	21	21	21	21	21	21
Totaal	131 013	128 558	125 984	125 031	123 710	123 453

2. Prijsbijstelling tranche 2011

Een deel van de prijsbijstelling tranche 2011 is bij Voorjaarsnota ingezet ter dekking van de fasering van de maatregelen langstudeerders en passend onderwijs uit het Regeerakkoord. Het gaat om € 120 miljoen in 2011 en 2012 en € 62 miljoen in 2013. Daarnaast heeft OCW een deel ingezet ter dekking van de taakstellingen voor de zorg en het gemeentefonds/provinciefonds (€ 18,6 miljoen in 2011, € 18,0 miljoen in 2012 en € 16,3 miljoen in 2013), voor de maatregel Langstudeerders (€ 30,0 miljoen in 2013) en voor de realisatie van de prioriteiten uit het Regeerakkoord voor het hoger onderwijs (€ 28,0 miljoen in 2013).

Het resterende deel van de prijsbijstelling wordt verdeeld over de beleidsartikelen. Omdat voor 2011 t/m 2013 niet de volledige prijsbijstelling beschikbaar is, wordt alleen het wettelijk verplichte deel van de prijsbijstelling en de prijsbijstelling voor cultuur en media vanaf 2011 uitgedeeld. Vanaf 2014 wordt de volledige prijsbijstelling uitgedeeld naar de beleidsartikelen. De verdeling van de prijsbijstelling over de beleidsartikelen wordt in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 2 Verdeling prijsbijstelling (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Primair onderwijs	32 347	31 505	31 325	31 742	31 479	31 231
Voortgezet onderwijs	0	0	0	31 480	31 534	31 595
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	4 234	4 409	4 436	28 086	26 933	26 775
Hoger beroepsonderwijs	0	0	0	17 671	17 641	17 853
Wetenschappelijk onderwijs	0	0	0	35 312	35 296	35 580
Internationaal beleid	0	0	0	246	232	231
Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid	0	0	0	353	352	351
Studiefinanciering	0	0	0	17 997	17 676	19 054
Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	0	0	0	151	151	165
Lesgelden	0	0	0	58	61	70
Cultuur	9 735	9 504	9 094	8 507	7 924	7 914
Media	10 546	10 609	9 929	9 251	7 825	7 876
Onderzoek en wetenschapsbeleid	1 676	1 676	1 676	8 308	8 002	7 991
Emancipatie	0	0	0	282	285	285
Apparaat kerndepartement	0	0	0	1 013	1 026	1 024
Inspecties	0	0	0	404	402	401
Raden	0	0	0	39	39	39
Totaal	58 538	57 703	56 460	190 900	186 858	188 435

3. Leerlingen- en studentenontwikkeling

In de begroting is, zoals gebruikelijk, de actuele raming van de leerlingen- en studentenaantallen verwerkt. De referentieraming 2011 wijst uit dat de leerlingen- en studentenaantallen in de komende jaren hoger zullen uitvallen dan eerder geraamd. Deze stijgende uitgaven zijn bij Voorjaarsnota gedekt uit de enveloppe Kwaliteitsimpuls/reservering ramingsrisico (uit het Regeerakkoord 2010) en een aantal meevallers bij studiefinanciering. Deze meevallers werden grotendeels veroorzaakt door actuele inzichten in het omzettingsritme van de prestatiebeurs, een lager gebruik van de aanvullende beurs en renteontvangsten.

In onderstaande tabel wordt de leerlingen- en studentenontwikkeling per beleidsdirectie weergegeven.

Tabel 3 Leerlingen- en studentenontwikkeling (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Primair onderwijs	16	5 371	3 936	2 569	8 117	15 170
Voortgezet onderwijs	41 898	62 226	65 044	75 796	87 371	95 410
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	7 829	37 355	88 130	94 005	110 279	111 908
Hoger beroepsonderwijs	- 22 231	3 189	19 082	26 576	28 117	30 643
Wetenschappelijk onderwijs	7 733	16 247	20 612	20 727	16 717	11 361
Studiefinanciering	1 949	4 194	6 416	10 755	12 824	13 873
Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	1 384	1 546	1 796	2 184	2 742	3 396
Subtotaal uitgaven	38 578	130 128	205 016	232 612	266 167	281 761
Lesgeldontvangsten	- 268	288	463	44	403	270
Totaal	38 846	129 840	204 553	232 568	265 764	281 491

4. Intensivering Regeerakkoord 2010

Alle intensiveringsenveloppen zijn structureel, inclusief oploop, toegevoegd aan de begroting van OCW.

Een deel van de intensivering is bij Voorjaarsnota al toegevoegd aan de OCW-begroting. De intensivering Kwaliteitsimpuls/reservering ramingsrisico is bij Voorjaarsnota volledig ingezet ter dekking van de stijgende

leerlingen- en studentenaantallen. Daarnaast is een deel van de intensiveringen Versterken centrale en uniforme toetsing en Prestatiebeloning op basis van leerwinst ingezet ter dekking van de fasering van de maatregelen Langstudeerders en Passend onderwijs uit het Regeerakkoord 2010. De intensivering voor Versterken centrale en uniforme toetsing is daardoor verlaagd met € 10 miljoen in 2012 en 2013 en Prestatiebeloning op basis van leerwinst is verlaagd met € 120 miljoen in 2015.

In onderstaande tabellen worden de intensiveringen weergegeven, exclusief het deel dat reeds bij Voorjaarsnota is ingezet. Tabel 4a geeft de totale reeksen weer. In tabel 4b wordt vervolgens het totaal van de intensiveringen per beleidsdirectie weergegeven. Het aandeel van het groen onderwijs in deze intensiveringen is toegevoegd aan de begroting van EL&I.

Tabel 4a Intensiveringen (bedragen x € 1 000)						
Intensivering	Artikel	2012	2013	2014	2015	2016
Uitbreiding doelgroep VVE	1	30 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Versterken centrale en uniforme toetsing ¹	1, 3, 4	70 000	70 000	80 000	80 000	80 000
Professionalisering onderwijspersoneel	9	100 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Prestatiebeloning op basis van leerwinst ¹	9	10 000	20 000	40 000	80 000	220 000
Hoogbegaafden	1, 3	20 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Taal en rekenen	1, 3	20 000	20 000	0	0	0
Meer schakelklassen en summercourses	1	40 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Plusvoorzieningen en wijk scholen	4	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Kwaliteitsverbetering	4	0	150 000	150 000	150 000	150 000
Verhogen intensiteit onderwijs	6, 7	50 000	130 000	210 000	230 000	245 000
Innovatie en onderzoek	6, 7, 16	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Totaal intensiveringen ¹		460 000	790 000	880 000	940 000	1 095 000

¹ Deze reeksen sluiten niet aan op die uit het Regeerakkoord 2010 doordat een deel van deze intensiveringen reeds bij VJN aan de OCW-begroting is toegevoegd.

Tabel 4b Intensiveringen per beleidsartikel (bedragen x € 1 000)					
	2012	2013	2014	2015	2016
Primair onderwijs	118 677	154 503	146 477	146 477	146 477
Voortgezet onderwijs	48 061	52 255	48 722	48 745	48 775
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	41 911	184 033	185 734	185 734	185 734
Hoger beroepsonderwijs	28 392	68 614	110 223	120 658	128 416
Wetenschappelijk onderwijs	65 608	100 814	137 694	146 871	153 616
Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid	110 000	170 000	190 000	230 000	370 000
Onderzoek en wetenschapsbeleid	46 000	46 000	46 000	46 000	46 000
Aandeel groen onderwijs (op begroting EL&I)	1 351	13 781	15 150	15 515	15 982
Totaal intensiveringen	460 000	790 000	880 000	940 000	1 095 000

5. Taakstelling subsidies en efficiencykorting raden en instituten

De effecten van de herziening van het subsidiebeleid van onderwijssubsidies (Kamerstuk 32 500 VIII, nr. 160) zijn in deze begroting op de beleidsartikelen verwerkt. In totaal bedraagt de taakstelling € 243 miljoen voor de jaren 2012 t/m 2014 en € 233 miljoen structureel vanaf 2015. De taakstelling bestaat uit:

- de taakstelling op subsidies uit de begroting 2011 (€ 83 miljoen structureel) en uit het Regeerakkoord 2010 (€ 140 miljoen voor de jaren 2012 t/m 2014 en € 130 miljoen structureel vanaf 2015); en
- de efficiencykorting raden en instituten uit het Regeerakkoord 2010 (€ 20 miljoen structureel vanaf 2012).

Internetbijlagen

Het aandeel van TNO en het groen onderwijs in deze taakstellingen is overgeheveld naar de begroting van EL&I. In onderstaande tabel wordt de verdeling per beleidsartikel weergegeven.

Tabel 5a Taakstelling subsidies (bedragen x € 1 000)					
	2012	2013	2014	2015	2016
Primair onderwijs	- 29 766	- 28 266	- 28 966	- 29 466	- 29 466
Voortgezet onderwijs	- 49 430	- 50 030	- 50 030	- 50 030	- 50 030
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	- 45 708	- 45 708	- 45 708	- 45 708	- 45 708
Hoger beroepsonderwijs	- 31 572	- 18 072	- 18 372	- 19 573	- 19 573
Wetenschappelijk onderwijs	- 29 328	- 29 628	- 29 328	- 30 528	- 30 528
Internationaal beleid	- 450	- 473	- 473	- 473	- 473
Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid	- 23 400	- 30 200	- 30 200	- 30 200	- 30 200
Onderzoek en wetenschapsbeleid	- 3 408	- 3 408	- 3 408	- 3 408	- 3 408
Emancipatie	- 2 000	- 2 000	- 2 000	- 2 000	- 2 000
Nominaal en onvoorzien	- 7 494	- 14 475	- 13 458	- 1 306	- 1 306
Aandeel TNO (op begroting EL&I)	- 492	- 492	- 492	- 492	- 492
Totaal taakstelling subsidies	- 223 048	- 222 752	- 222 435	- 213 184	- 213 184

Tabel 5b Efficiëncykorting raden en instituten (bedragen x € 1 000)					
	2012	2013	2014	2015	2016
Primair onderwijs	- 7 259	- 7 259	- 7 259	- 7 259	- 7 259
Voortgezet onderwijs	- 5 030	- 5 032	- 5 036	- 5 039	- 5 043
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	- 2 462	- 2 462	- 2 462	- 2 462	- 2 462
Hoger beroepsonderwijs	- 1 896	- 1 896	- 1 895	- 1 895	- 1 895
Wetenschappelijk onderwijs	- 2 898	- 2 893	- 2 890	- 2 887	- 2 885
Aandeel groen onderwijs (op begroting EL&I)	- 455	- 458	- 458	- 458	- 456
Totaal efficiëncykorting raden en instituten	- 20 000	- 20 000	- 20 000	- 20 000	- 20 000

6. Taakstelling Rijk, agentschappen en uitvoerende ZBO's

De taakstelling op de apparaatskosten loopt voor OCW op van € 10,5 miljoen in 2012 tot € 127,5 miljoen in 2018. De totale taakstelling bestaat uit:

- de doelmatigheidskorting uit de begroting 2011; en
- de taakstelling Rijk, agentschappen en uitvoerende ZBO's uit het Regeerakkoord 2010.

OCW heeft deze taakstelling, die bestaat uit een generiek deel (4 x 1,5%) en een additioneel deel, conform de door het kabinet gehanteerde grondslagen doorvertaald naar de onder OCW vallende ZBO's, het departement, de inspecties, de adviesraden en de agentschappen. Zie voor een nadere toelichting artikel 92.

Het aandeel van TNO in deze taakstelling is overgeheveld naar de begroting van EL&I. In onderstaande tabel wordt de verdeling per artikel weergegeven.

Tabel 6a Taakstelling Rijk, agentschappen en uitvoerende ZBO's (bedragen x € 1 000)					
	2012	2013	2014	2015	2016
- doelmatigheidskorting 2012 (uit begroting 2011)	- 10 513	- 10 513	- 10 513	- 10 513	- 10 513
- taakstelling uit Regeerakkoord 2010	0	- 27 000	- 72 000	- 100 000	- 105 300
Totaal taakstelling	- 10 513	- 37 513	- 82 513	- 110 513	- 115 813

Internetbijlagen

Tabel 6b Verdeling taakstelling Rijk, agentschappen en uitvoerende ZBO's (bedragen x € 1 000)					
	2012	2013	2014	2015	2016
Primair onderwijs	- 810	- 1 983	- 4 756	- 5 987	- 7 655
Voortgezet onderwijs	- 519	- 1 237	- 3 049	- 3 831	- 5 088
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	- 432	- 1 197	- 2 764	- 3 491	- 4 145
Hoger beroepsonderwijs	- 461	- 1 105	- 2 901	- 3 599	- 4 886
Wetenschappelijk onderwijs	- 44	- 156	- 342	- 458	- 480
Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid	- 23	- 58	- 145	- 187	- 248
Studiefinanciering	- 415	- 1 000	- 2 326	- 2 957	- 3 815
Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	- 9	- 22	- 55	- 69	- 91
Lesgeld	0	0	- 1	- 1	- 2
Cultuur	- 1 071	- 2 391	- 3 980	- 5 316	- 5 395
Media	- 104	- 370	- 814	- 1 090	- 1 143
Onderzoek en wetenschapsbeleid	- 2 863	- 10 207	- 22 454	- 30 075	- 30 893
Nominaal en onvoorzien	0	0	- 5 000	- 10 000	- 15 000
Apparaat kerndepartement	- 735	- 8 266	- 14 402	- 17 187	- 8 850
Inspecties	- 892	- 2 034	- 3 177	- 4 371	- 4 571
Raden	- 88	- 177	- 265	- 353	- 353
TNO (op begroting EL&I)	- 2 047	- 7 310	- 16 082	- 21 541	- 23 198
Totaal taakstelling	- 10 513	- 37 513	- 82 513	- 110 513	- 115 813

7. Middelen Caribisch Nederland

In de 1e suppletoire begroting (Kamerstuk 32 780 VIII, nr. 1) zijn de middelen voor de bekostiging van de scholen po, vo en bve in Caribisch Nederland overgeboekt naar de beleidsdirecties.

In onderstaande tabel zijn de in de begroting opgenomen middelen voor Caribisch Nederland in één overzicht weergegeven.

Tabel 7 Middelen Caribisch Nederland (bedragen x € 1 000)							
	Artikel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bekostiging po	1	10 678	10 782	10 680	10 680	10 680	10 680
Bekostiging vo	3	11 268	10 367	10 234	10 409	10 409	10 409
Bekostiging bve	4	2 080	2 080	2 080	2 080	2 080	2 080
Verbetermiddelen	4	16 715	18 072	7 460	4 364	2 981	2 981
Totaal		40 741	41 301	30 454	27 533	26 150	26 150

ARTIKEL 1. PRIMAIR ONDERWIJS

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	9 503 772	9 428 281	9 350 927	9 290 068	9 227 725	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	- 60 000	- 330 000	- 340 000	- 350 000	
1e suppletoire begroting	40 742	113 752	242 989	141 371	46 656	
Nieuwe mutaties	75 755	153 903	187 957	157 679	166 520	
Stand ontwerpbegroting 2012	9 620 269	9 635 936	9 451 873	9 249 118	9 090 901	9 029 819

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	73 235	70 113	57 599	55 511	55 590
1. Bijstellingen uit aanvullende posten	48 306	47 124	45 283	45 536	45 158
2. Desalderingen	3 400	0	0	0	0
3. Overboekingen (intern)	21 754	23 134	12 461	10 120	9 157
4. Overboekingen (extern)	- 225	- 145	- 145	- 145	1 275
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	2 520	83 790	130 358	102 168	110 930
1. Interne herschikking		- 8 694	- 8 561	- 8 536	- 8 563
2. Verandercapaciteit DUO		8 413	8 280	8 223	8 280
3. Caribisch Nederland	2 520	2 520	2 520	2 520	2 520
4. Uitbreiding doelgroep VVE	0	30 000	50 000	50 000	50 000
5. Versterken centrale en uniforme toetsing	0	25 375	25 375	29 000	29 000
6. Hoogbegaafden	0	11 651	17 477	17 477	17 477
7. Taal en rekenen	0	11 651	11 651		
8. Meer schakelklassen en summercourses	0	40 000	50 000	50 000	50 000
9. Taakstellingen	0	- 37 126	- 35 884	- 37 016	- 37 784
10. Passend onderwijs			9 500	- 9 500	
Totaal	75 755	153 903	187 957	157 679	166 520

Toelichting op de nieuwe mutaties:

1.1

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling (werkgeverslasten tranche 2011) en de prijsbijstelling tranche 2011. In het algemene deel van de verdiepingsbijlage worden deze bijstellingen toegelicht.

1.3

Deze mutatie betreft onder andere de structurele overboeking van artikel 9 naar artikel 1 bestemd voor de conciërgeregeling (€ 19,4 miljoen) en de overboeking van artikel 14 ten behoeve van de regeling versterking cultuureducatie in het primair onderwijs (2011: € 8,5 miljoen en 2012: € 9,5 miljoen). Daarnaast worden vanaf 2012 de apparaatskosten structureel overgeboekt naar het artikel Apparaat Kerndepartement (€ 4,5 miljoen) en bedraagt de taakstelling op de uitvoeringskosten € 1,6 miljoen in 2012 oplopend tot € 6,5 miljoen structureel in 2016.

3.1

In de OCW-begroting zijn nog enkele herschikkingen doorgevoerd. Deze zijn met name bedoeld om de hierna toegelichte technische herschikking te dekken.

Internetbijlagen

3.2

Deze mutatie betreft een technische herschikking van de middelen, binnen de artikelen, voor systeem- en procesaanpassingen DUO. Daarmee worden deze middelen meerjarig op het subartikel «uitvoeringsorganisaties» begroot.

3.3

Deze mutatie betreft een overboeking voor de bijdrage van de werkgeverlasten van het onderwijzend personeel in Caribisch Nederland.

3.4 t/m 3.8

Vanuit het Regeerakkoord zijn structureel extra middelen beschikbaar gesteld voor vroeg- en voorschoolse educatie (€ 50 miljoen), zomerscholen/schakelklassen (€ 50 miljoen), toetsen (€ 29 miljoen), hoogbegaafdheid (€ 17,5 miljoen) en incidenteel taal en rekenen (€ 11,7 miljoen).

3.9

Het betreft het aandeel van PO in de taakstellingen subsidies, efficiencykorting raden en instituten en Rijk, agentschappen en uitvoerende ZBO's. Voor de toelichting wordt verwezen naar het algemeen deel van de verdiepingsbijlage.

3.10

In 2013 moet op Passend onderwijs € 100 miljoen bezuinigd worden en in 2014 € 200 miljoen. Vanwege de schooljaarsystematiek leveren de maatregelen in 2013 echter € 90,5 miljoen op en in 2014 € 209,5 miljoen. Om binnen het budgettaire kader te blijven, is een kasschuif nodig van 2014 naar 2013 van € 9,5 miljoen.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	13 186	10 937	3 347	2 061	2 061	
Nota van wijzigingen	- 11 525	- 9 276	- 1 686	- 400	- 400	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	3 400	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	5 061	1 661	1 661	1 661	1 661	1 661

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	3 400	0	0	0	0
1. Desalderingen	3 400				
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	0	0	0	0	0
Totaal	3 400	0	0	0	0

ARTIKEL 3. VOORTGEZET ONDERWIJS

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	6 809 974	6 903 697	6 971 895	7 040 928	7 088 745	
Nota van wijzigingen	8 393	219	- 394	- 307	838	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	0	- 50 000	- 110 000	- 140 000	
1e suppletoire begroting	101 779	5 445	64 006	75 116	90 152	
Nieuwe mutaties	36 104	24 599	29 300	56 353	55 530	
Stand ontwerpbegroting 2012	6 956 250	6 933 960	7 014 807	7 062 090	7 095 265	7 141 408

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	33 154	27 386	28 434	59 146	58 339
1. Bijstelling uit aanvullende posten	32 638	32 766	32 785	64 200	64 310
2. Overboekingen (intern)	516	- 4 200	- 4 810	- 6 893	- 7 774
3. Overboekingen (extern)		- 1 180	459	1 839	1 803
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	2 950	- 2 787	866	- 2 793	- 2 809
1. Interne herschikking	300	- 4 968	- 4 889	- 4 873	- 4 889
2. Verandercapaciteit DUO		5 100	5 100	5 100	5 100
3. Caribisch Nederland	2 650	2 300	2 300	2 300	2 300
4. Versterken centrale en uniforme toetsing		32 714	32 714	37 388	37 388
5. Hoogbegaafden		8 349	12 523	12 523	12 523
6. Taal en rekenen		8 349	8 349		
7. Taakstellingen		- 54 631	- 55 231	- 55 231	- 55 231
Totaal	36 104	24 599	29 300	56 353	55 530

Toelichting op de nieuwe mutaties:

1.1

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling (werkgeverslasten tranche 2011) en de prijsbijstelling tranche 2011. In het algemene deel van de verdiepingsbijlage worden deze bijstellingen toegelicht.

1.2

Het betreft onder meer een overboeking van de apparaatskosten naar het centrale artikel 92 in het kader van de nieuwe presentatie van de begroting.

3.1

In de OCW-begroting zijn nog enkele kleine herschikkingen doorgevoerd. Deze zijn met name bedoeld om de hierna toegelichte technische herschikking te dekken.

3.2

Deze mutatie betreft een technische herschikking van de middelen, binnen de artikelen, voor systeem- en procesaanpassingen DUO. Daarmee worden deze middelen meerjarig op het subartikel «uitvoeringsorganisaties» begroot.

Internetbijlagen

3.3

De scholen in Caribisch Nederland hebben te maken met hogere lasten dan voorheen werd geraamd en werken aan een kwaliteitsverhoging in het kader van de onderwijsagenda.

Intensiveringen Regeerakkoord 2010 (3.4, 3.5 en 3.6):

3.4

Er wordt geïnvesteerd in de centrale en/of uniforme toetsing in het po, vo en mbo, zodat de leerwinst objectief kan worden gemeten door de Onderwijsinspectie. Daartoe wordt onder meer in het po een centrale begin (groep 3) en eindtoets verplicht, wordt in het vo een tussentijdse toets verplicht aan het einde van de onderbouw en wordt in het mbo onafhankelijke examinering versterkt waarbij kernvakken centraal worden geëxamineerd.

3.5

Er ontstaat meer ruimte voor extra lessen en een passend aanbod voor hoogbegaafde leerlingen.

3.6

De invoering van referentieniveaus voor taal en rekenen wordt extra ondersteund.

3.7

Het betreft het aandeel van VO in de taakstelling subsidies en efficiency-korting raden en instituten. In het algemene deel van de verdiepingsbijlage wordt deze nader toegelicht.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	7 907	6 462	5 161	3 361	1 361	
Nota van wijzigingen	- 6 546	- 5 101	- 3 800	- 2 000	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	4 051	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	5 412	1 361	1 361	1 361	1 361	1 361

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	0	0	0	0	0
2. Autonome mutaties	4 051	0	0	0	0
1. Bijstelling ontvangsten	4 051				
3. Beleidsmatige mutaties	0	0	0	0	0
Totaal	4 051	0	0	0	0

ARTIKEL 4. BEROEPSONDERWIJS EN VOLWASSENENEDUCATIE

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	3 418 894	3 405 345	3 342 520	3 319 720	3 319 744	
Nota van wijzigingen	1 000	0	1 000	2 500	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	0	- 110 000	- 160 000	- 310 000	
1e suppletoire begroting	73 645	71 860	128 944	133 505	162 664	
Nieuwe mutaties	10 089	- 8 307	151 871	167 937	170 644	
Stand ontwerpbegroting 2012	3 503 628	3 468 898	3 514 335	3 463 662	3 343 052	3 328 238

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	15 891	- 569	- 1 939	23 527	26 680
1. Bijstelling uit aanvullende posten	12 676	12 441	11 700	35 031	33 221
2. Desalderingen	7 500	0	0	0	0
3. Overboekingen (intern)	948	- 6 201	- 6 641	- 5 649	- 5 829
4. Overboekingen (extern)	- 5 233	- 6 809	- 6 998	- 5 855	- 712
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	- 5 802	- 7 738	153 810	144 410	143 964
1. Taakstellingen	0	- 48 487	- 48 920	- 49 641	- 50 089
2. Versterken centrale en uniforme toetsing	0	11 911	11 911	13 612	13 612
3. Mbo kwaliteitsverbetering	0	0	150 000	150 000	150 000
4. Plusvoorziening en wijkscholen	0	30 000	30 000	30 000	30 000
5. Caribisch Nederland	3 530	980	530	530	530
6. Verandercapaciteit DUO	0	3 928	3 974	3 993	3 973
7. Overig	- 9 332	- 6 070	6 315	- 4 084	- 4 062
Totaal	10 089	- 8 307	151 871	167 937	170 644

Toelichting op de nieuwe mutaties:

1.1

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling (werkgeverslasten tranche 2011) en de prijsbijstelling tranche 2011. In het algemene deel van de verdiepingsbijlage worden deze bijstellingen toegelicht.

3.1

Het betreft het aandeel van BVE in de taakstellingen subsidies, efficiency-korting raden en instituten en Rijk, agentschappen en uitvoerende ZBO's. Voor de toelichting wordt verwezen naar het algemeen deel van de verdiepingsbijlage.

3.2

Er wordt geïnvesteerd in de centrale en uniforme toetsing in het po, vo en mbo zodat de leerwinst objectief kan worden gemeten door de Inspectie van het Onderwijs. Daarnaast wordt in het mbo de onafhankelijke examinering versterkt, waarbij de centrale examinering van de kernvakken Nederlands, rekenen en Engels gefaseerd wordt ingevoerd. De aanpak voor standaardisering van examens voor beroepsgerichte examenonderdelen wordt geïntensiveerd.

Internetbijlagen

3.3

Met deze extra investering worden mbo instellingen in staat gesteld de verhoging van het in de instelling verzorgde onderwijsprogramma (IIVO) in het eerste studiejaar te realiseren.

3.4

De intensivering betreft het structureel financieren van de plusvoorzieningen en wijscholen. De voorzieningen zijn bedoeld om het aantal vsv'ers in het vmbo en mbo terug te dringen.

3.5

Het betreft hier een structurele verhoging (€ 0,5 miljoen) van de lumpsum voor Caribisch Nederland vanwege de stijging van de werkgeverslasten.

3.6

Deze mutatie betreft een technische herschikking van de middelen, binnen de artikelen, voor systeem- en procesaanpassingen DUO. Daarmee worden deze middelen meerjarig op het subartikel «uitvoeringsorganisaties» begroot.

3.7

De post overig wordt grotendeels verklaard door kasschuiven op het terrein van vsv en voor de kosten gastouderschap. Deze kasschuif is noodzakelijk om de begroting over de jaren heen sluitend te maken.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	3 500	3 500	2 500	0	0	
Nota van wijzigingen	- 3 500	- 3 500	- 2 500	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	7 500	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	7 500	0	0	0	0	0

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	7 500	0	0	0	0
1. Desaldering	7 500	0	0	0	0
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	0	0	0	0	0
Totaal	7 500	0	0	0	0

ARTIKEL 6. HOGER BEROEPSONDERWIJS

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	2 538 673	2 554 658	2 563 540	2 572 688	2 578 694	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	- 165 252	- 165 251	- 165 252	- 165 252	
1e suppletoire begroting	- 26 430	131 095	- 15 404	- 10 248	- 13 985	
Nieuwe mutaties	2 751	- 19 031	94 813	121 275	123 695	
Stand ontwerpbegroting 2012	2 514 994	2 501 470	2 477 698	2 518 463	2 523 152	2 565 620

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	10 476	5 423	6 322	21 703	20 868
1. Bijstelling uit aanvullende posten	10 456	9 729	9 756	27 445	27 437
2. Overboekingen (intern)	20	- 5 071	- 5 946	- 7 735	- 8 558
3. Overboekingen (extern)		765	2 512	1 993	1 989
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	- 7 725	- 24 454	88 491	99 572	102 827
1. Centres of Expertise		2 000	2 000	2 000	2 000
2. Intertemporele compensatie	- 7 000	- 20 192	21 114	6 078	
3. Kwaliteit en profiel		26 392	84 454	110 846	121 403
4. Ontwerp en Ontwikkeling		- 2 000	- 2 000	- 2 000	- 2 000
5. Bijdrage OCW-problematiek	- 725	- 2 279	- 2 289	- 2 306	- 2 291
6. Taakstellingen		- 33 511	- 20 011	- 20 311	- 21 512
7. Verandercapaciteit DUO		5 136	5 223	5 265	5 227
Totaal	2 751	- 19 031	94 813	121 275	123 695

Toelichting op de nieuwe mutaties:

1.1

De bijstellingen uit de aanvullende posten hebben betrekking op de loonbijstelling 2011 (i.c. de compensatie voor de ontwikkeling van de sociale lasten) en de prijsbijstelling 2011 (vanaf 2014). Deze bijstellingen zijn toegelicht in het algemeen deel van het verdiepingshoofdstuk.

1.2

De belangrijkste interne overboeking betreft een overboeking van de apparaatskosten naar het centrale artikel 92 in het kader van de nieuwe presentatie van de begroting.

1.3

Met deze mutatie wordt met name het aandeel van het groen onderwijs in de langstudeersmaatregel en in de extra middelen voor «Kwaliteit en profiel» (zie de toelichting bij mutatie 3.3) verrekend met het ministerie van EL&I.

3.1

In het Regeerakkoord 2010 is een beleidsintensivering opgenomen voor «Innovatie en onderzoek». Een deel wordt, conform de Strategische Agenda Hoger Onderwijs, Onderzoek en Wetenschap (Kamerstuk 31 288, nr. 194), ingezet voor de financiering van de Centres of Expertise (topsectoren/publiek).

3.2

Deze intertemporele compensatie bestaat uit drie delen:

- a. een verschuiving van de middelen 2012 voor «Kwaliteit en profiel» (– € 26,4 miljoen) naar 2013 (+ € 21,1 miljoen) en 2014 (+ € 5,3 miljoen). Hiermee wordt over de verschillende jaren een evenwichtige verdeling gerealiseerd van de taakstellingen als gevolg van de langstudeerdersmaatregel enerzijds en de middelen voor «Kwaliteit en profiel» anderzijds.
- b. een verschuiving van de middelen 2011 voor EVC (– € 5 miljoen) naar 2012 (+ € 4,2 miljoen) en 2014 (+ € 0,8 miljoen). De middelen zijn in die jaren ingezet voor de dekking van de subsidietaakstelling (zie de toelichting bij mutatie 3.6).
- c. een verschuiving van een deel van de middelen 2011 voor nieuwe hbo-masteropleidingen (€ 2 miljoen) naar 2012. De middelen worden in 2012 ingezet voor het verbeteren van de praktijk van toetsing (zie de brief aan de Tweede Kamer van 20 mei 2011; Kamerstuk 31 288, nr. 167).

3.3

Voor «Kwaliteit en profiel» worden aan het hoger onderwijs extra middelen beschikbaar gesteld (zie ook de intensivering «Verhogen intensiteit onderwijs» uit het Regeerakkoord 2010 en de Strategische Agenda).

3.4

In het Regeerakkoord 2010 is een taakstelling opgenomen voor «Efficiency onderzoek en innovatie». Het hbo-deel hiervan wordt gedekt ten laste van het deel «ontwerp en ontwikkeling» van de rijksbijdrage.

3.5

Deze mutatie heeft betrekking op de bijdrage van de sector hbo aan OCW-brede begrotingsproblematiek.

3.6

Deze mutatie betreft de uitwerking van de subsidietaakstelling zoals die voor de sector hbo is opgenomen in de brief aan de Tweede Kamer van 8 april 2011 (Kamerstuk 32 500 VIII, nr. 160). Verder wordt verwezen naar de toelichting in het algemeen deel van het verdiepingshoofdstuk.

3.7

Deze mutatie betreft een technische herschikking van de middelen, binnen de artikelen, voor systeem- en procesaanpassingen DUO. Daarmee worden deze middelen meerjarig op het subartikel «uitvoeringsorganisaties» begroot.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	1 017	1 017	17	17	17	
Nota van wijzigingen	– 1 000	– 1 000	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	957	957	957	957	957	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	974	974	974	974	974	974

ARTIKEL 7. WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	3 915 245	3 953 754	3 987 126	4 012 890	4 028 742	
Nota van wijzigingen	- 1 703	- 950	175	4 225	2 407	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	- 204 748	- 204 749	- 204 748	- 204 748	
1e suppletoire begroting	6 724	186 712	41 876	39 629	30 897	
Nieuwe mutaties	16 218	- 40 734	83 929	100 270	103 894	
Stand ontwerpbegroting 2012	3 936 484	3 894 034	3 908 357	3 952 266	3 961 192	3 998 475

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	17 335	17 477	20 136	54 944	55 140
1. Bijstelling uit aanvullende posten	16 727	15 981	16 112	51 532	51 567
2. Bijstelling budgettair neutraal	829	829	829	829	829
3. Overboekingen (intern)	- 221	- 330	- 100	- 100	
4. Overboekingen (extern)	0	997	3 295	2 683	2 744
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	- 1 117	- 58 211	63 793	45 326	48 754
1. Toponderzoeksscholen		20 000	20 000	20 000	20 000
2. Alfa/gamma-onderzoek		17 000	17 000	17 000	17 000
3. Geesteswetenschappen		5 000	5 000	5 000	5 000
4. Kwaliteit en profiel		23 608	75 546	99 154	108 597
5. Intertemporele compensatie		- 23 608	18 886	4 722	
6. Onderzoeksdeel universiteiten		- 55 700	- 55 700	- 55 700	- 55 700
7. Academische ziekenhuizen		- 9 000	- 9 000	- 9 000	- 9 000
8. Bijdrage OCW-probl.	- 1 117	- 3 149	- 3 165	- 3 190	- 3 167
9. Taakstellingen		- 32 362	- 32 774	- 32 660	- 33 976
10. Prioriteiten ho Regeerakkoord 2010			28 000		
Totaal	16 218	- 40 734	83 929	100 270	103 894

Toelichting op de nieuwe mutaties:

1.1

De bijstellingen uit de aanvullende posten hebben betrekking op de loonbijstelling 2011 (i.c. de compensatie voor de ontwikkeling van de sociale lasten) en de prijsbijstelling 2011 (vanaf 2014). Deze bijstellingen zijn toegelicht in het algemeen deel van het verdiepingshoofdstuk.

1.4

Met deze mutatie wordt met name het aandeel van het groen onderwijs in de langstudeersmaatregel en in de extra middelen voor «Kwaliteit en profiel» (zie de toelichting bij mutatie 3.4) verrekend met het ministerie van EL&I.

3.1, 3.2 en 3.3

In het Regeerakkoord 2010 is een intensivering opgenomen voor «Innovatie en onderzoek». Een deel wordt, conform de Strategische Agenda Hoger Onderwijs, Onderzoek en Wetenschap (Kamerstuk 31 288, nr. 194), ingezet voor toponderzoeksscholen voor topsectoren of «grand challenges» (€ 20,0 miljoen), alfa/gamma-onderzoek (€ 17,0 miljoen) en geesteswetenschappen (€ 5,0 miljoen).

Internetbijlagen

3.4

Voor «Kwaliteit en profiel» worden aan het hoger onderwijs extra middelen beschikbaar gesteld (zie ook de intensivering «Verhogen intensiteit onderwijs» uit het Regeerakkoord 2010 en de Strategische Agenda).

3.5

Deze intertemporele compensatie bestaat uit een verschuiving van de middelen 2012 voor «Kwaliteit en profiel» naar 2013 en 2014. Hiermee wordt over de verschillende jaren een evenwichtige verdeling gerealiseerd van de taakstellingen als gevolg van de langstudeerdersmaatregel enerzijds en de middelen voor «Kwaliteit en profiel» anderzijds.

3.6 en 3.7

In het Regeerakkoord 2010 is een taakstelling opgenomen voor «Efficiency onderzoek en innovatie». Deze taakstelling wordt voor € 55,7 miljoen in mindering gebracht op het onderzoeksdeel van de universiteiten en voor € 9,0 miljoen op de academische ziekenhuizen.

3.8

Deze mutatie heeft betrekking op de bijdrage van de sector wo aan OCW-brede begrotingsproblematiek.

3.9

Deze mutatie betreft de uitwerking van de subsidietaakstelling zoals die voor de sector wo is opgenomen in de brief aan de Tweede Kamer van 8 april 2011 (Kamerstuk 32 500 VIII, nr. 160) en het aandeel van wo (ten laste van de NVAO) in de taakstelling Rijk, agentschappen en uitvoerende ZBO's. Voor de toelichting wordt verwezen naar het algemeen deel van de verdiepingsbijlage.

3.10

Voor de realisering van de prioriteiten uit het Regeerakkoord 2010 die betrekking hebben op het hoger onderwijs, wordt in 2013 € 28 miljoen extra ingezet.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	42 604	16 809	12 743	3 045	16	
Nota van wijzigingen	- 17 588	- 16 793	- 12 727	- 3 029	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	25 016	16	16	16	16	16

ARTIKEL 8. INTERNATIONAAL BELEID

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	42 258	42 162	40 965	40 086	38 727	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	0
Amendementen	0	0	0	0	0	0
ISB	0	0	0	0	0	0
Startbrief	0	0	0	0	0	0
1e suppletoire begroting	- 22 905	- 23 168	- 22 071	- 21 192	- 20 333	
Nieuwe mutaties	476	- 2 104	- 2 135	- 1 897	- 1 892	
Stand ontwerpbegroting 2012	19 829	16 890	16 759	16 997	16 502	16 501

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	476	- 1 654	- 1 662	- 1 424	- 1 419
1. Bijstellingen uit aanvullende posten	39	39	38	283	269
2. Korting Vakattaché's HGIS		- 10	- 17	- 24	- 30
3. Overboekingen (intern)	437	- 1 683	- 1 683	- 1 683	- 1 658
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	0	- 450	- 473	- 473	- 473
1. Taakstellingen		- 450	- 473	- 473	- 473
Totaal	476	- 2 104	- 2 135	- 1 897	- 1 892

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	99	99	99	99	99	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	99	99	99	99	99	99

ARTIKEL 9. ARBEIDSMARKT- EN PERSONEELSBELEID

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	301 415	299 767	320 985	328 999	338 785	
Nota van wijzigingen	- 1 000	1 500	0	1 500	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	4 220	19	19	19	19	
Nieuwe mutaties	- 12 524	125 110	177 231	197 277	237 173	
Stand ontwerpbegroting 2012	292 111	426 396	498 235	527 795	575 977	725 608

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	- 12 524	38 612	37 481	37 520	37 426
1. Bijstellingen uit aanvullende posten	1 654	1 643	1 755	2 162	2 207
2. Overboekingen (intern)	- 14 178	- 23 532	- 23 539	- 23 554	- 23 158
3. Actieplan LeerKracht		60 501	59 265	58 912	58 377
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	0	86 498	139 750	159 757	199 747
1. Professionalisering onderwijspersoneel		100 000	150 000	150 000	150 000
2. Prestatiebeloning o.b.v. leerwinst		10 000	20 000	40 000	80 000
3. Taakstellingen		- 23 400	- 30 200	- 30 200	- 30 200
4. Overig		- 102	- 50	- 43	- 53
Totaal	- 12 524	125 110	177 231	197 277	237 173

Toelichting op de nieuwe mutaties:

1.1

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling (werkgeverslasten tranche 2011) en de prijsbijstelling tranche 2011. In het algemene deel van de verdiepingsbijlage worden deze bijstellingen toegelicht.

1.2

Deze mutatie bevat een overboeking naar po van de conciërgeregeling (€ 19,4 miljoen), een overboeking naar vo voor het arbeidsomstandigheden-, verzuim- en re-integratiebeleid (€ 2 miljoen) en het overboeken van de apparaatsuitgaven naar het centrale artikel (€ 2,2 miljoen).

1.3

Deze mutatie betreft de middelen voor de incidentele loonontwikkeling tranche 2012 die vanuit de Aanvullende Post van het ministerie van Financiën beschikbaar zijn gekomen ten behoeve van de verdere uitvoering van het actieplan «LeerKracht van Nederland».

3.1 en 3.2

Deze mutaties betreffen de intensiveringen uit het Regeerakkoord 2010 ten behoeve van de professionalisering onderwijspersoneel en de prestatiebeloning op basis van objectief gemeten leerwinst.

Internetbijlagen

3.3

Deze mutatie betreft het aandeel van het Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid in de taakstelling subsidies. In het algemeen deel van de verdiepingsbijlage wordt dit nader toegelicht.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	10 000	4 000	2 000	0	0	
Nota van wijzigingen	- 10 000	- 4 000	- 2 000	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	0	0	0	0	0	0

ARTIKEL 11. STUDIEFINANCIERING

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	4 059 432	4 382 970	4 500 051	4 595 921	4 687 201	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	15 000	- 3 000	- 10 000	- 70 000	
1e suppletoire begroting	- 106 817	- 301 426	- 219 178	- 224 471	- 246 053	
Nieuwe mutaties	235 521	- 349 653	- 46 114	- 28 319	- 28 660	
Stand ontwerpbegroting 2012	4 188 136	3 746 891	4 231 759	4 333 131	4 342 488	4 383 899

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	13 530	818	375	17 059	16 107
1. Bijstellingen uit aanvullende posten	221	177	197	18 195	17 874
2. Overboekingen (intern)	1 309	641	178	- 1 136	- 1 767
3. Bijstelling autonome mutatie niet-relevant	12 000				
2. Autonome mutaties	- 76 975	0	0	0	0
1. Bijstelling autonome mutatie relevant	- 76 975	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	298 966	- 350 471	- 46 489	- 45 378	- 44 767
1. Verandercapaciteit	- 1 034	- 59	- 59	- 59	- 59
2. Reisvoorziening	300 000	- 300 000			
3. Ramingsbijstelling	0	- 50 412	- 46 430	- 45 319	- 44 708
Totaal	235 521	- 349 653	- 46 114	- 28 319	- 28 660

Toelichting op de nieuwe mutaties:

3.2

Bovenop de in de Voorjaarsnota 2011 toegelichte mutatie wordt in 2011 additioneel € 300 miljoen van de verplichting 2012 aan de vervoerbedrijven voldaan.

3.3

Op basis van het uitvoeringsbeeld wordt vanaf 2012 een structurele neerwaartse bijstelling van € 50,4 miljoen aflopend tot € 44,7 miljoen in 2015 verwerkt.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	611 576	654 419	715 176	776 967	838 517	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	85 848	100 967	112 798	122 228	131 879	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	697 424	755 386	827 974	899 195	970 396	1 044 540

**ARTIKEL 12. TEGEMOETKOMING ONDERWIJSBIJDRAGE EN
SCHOOLKOSTEN**

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	133 359	122 689	122 561	123 981	124 881	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	5 896	6 667	6 756	5 654	6 429	
Nieuwe mutaties	288	268	255	391	377	
Stand ontwerpbegroting 2012	139 543	129 624	129 572	130 026	131 687	134 244

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	320	268	255	391	377
1. Bijstellingen uit aanvullende posten	45	39	39	192	192
2. Overboekingen (intern)	275	229	216	199	185
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	- 32	0	0	0	0
1. Overig	- 32	0	0	0	0
Totaal	288	268	255	391	377

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	5 758	5 447	5 220	5 052	4 929	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	14 158	13 847	13 620	13 452	13 329	13 323

ARTIKEL 13. LESGELDEN

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	6 508	5 565	5 574	5 995	6 400	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	0	1 168	1 192	772	769	
Nieuwe mutaties	119	104	104	169	180	
Stand ontwerpbegroting 2012	6 627	6 837	6 870	6 936	7 349	7 374

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	121	104	104	169	180
1. Bijstellingen uit aanvullende posten	17	15	15	74	78
2. Overboekingen (intern)	104	89	89	95	102
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	-2	0	0	0	0
1. Overig	-2	0	0	0	0
Totaal	119	104	104	169	180

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	217 044	229 400	234 300	237 700	241 800	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	3 155	- 3 851	- 4 223	- 7 839	- 5 647	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	220 199	225 549	230 077	229 861	236 153	238 882

ARTIKEL 14. CULTUUR

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	937 870	960 849	963 333	960 984	949 390	
Nota van wijzigingen	- 20 374	- 57 500	- 107 500	- 158 010	- 205 760	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	- 5 000	- 5 000	- 5 000	- 5 000	
1e suppletoire begroting	808	4 054	- 5 924	- 1 874	4 725	
Nieuwe mutaties	3 471	- 6 772	989	- 1 485	- 3 700	
Stand ontwerpbegroting 2012	921 775	895 631	845 898	794 615	739 655	739 554

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	3 471	- 6 622	1 503	- 295	- 2 089
1. Bijstellingen uit aanvullende posten	11 746	11 392	10 747	9 860	8 981
2. Overboekingen (intern)	- 7 616	- 18 014	- 9 244	- 10 155	- 11 070
3. Overboekingen (extern)	- 659				
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	0	- 150	- 514	- 1 190	- 1 611
1. Taakstellingen		- 158	- 563	- 1 239	- 1 660
2. Overig		8	49	49	49
Totaal	3 471	- 6 772	989	- 1 485	- 3 700

Toelichting op de nieuwe mutaties:

1.1

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling (werkgeverslasten tranche 2011) en de prijsbijstelling tranche 2011. In het algemene deel van de verdiepingsbijlage worden deze bijstellingen toegelicht.

1.2

De belangrijkste interne overboekingen betreffen overboekingen van de apparaatskosten naar het centrale artikel 92 in het kader van de nieuwe presentatie van de begroting.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	22 638	20 998	19 880	17 853	6 254	
Nota van wijzigingen	- 22 144	- 20 504	- 19 386	- 15 676	- 2 073	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	23 845	0	0	- 1 683	- 3 687	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	24 339	494	494	494	494	494

ARTIKEL 15. MEDIA

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	905 506	909 580	914 275	919 077	923 983	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	0	- 50 000	- 100 000	- 200 000	
1e suppletoire begroting	10 664	10 733	10 053	9 375	7 949	
Nieuwe mutaties	- 10 736	- 4 359	- 11 666	- 5 110	- 12 386	
Stand ontwerpbegroting 2012	905 434	915 954	862 662	823 342	719 546	730 002

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	- 10 736	- 4 247	- 11 247	- 4 247	- 11 247
1. Bijstellingen uit aanvullende posten	264	253	253	253	253
2. Desalderingen	- 11 000	- 4 500	- 11 500	- 4 500	- 11 500
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	0	- 112	- 419	- 863	- 1 139
1. Bijdrage in cultuurtaakstelling		- 8	- 49	- 49	- 49
2. Taakstellingen		- 104	- 370	- 814	- 1 090
Totaal	- 10 736	- 4 359	- 11 666	- 5 110	- 12 386

Toelichting op de nieuwe mutaties:

1.2

Deze mutatie heeft betrekking op een lagere raming van de reclameontvangsten en renteopbrengsten op de Algemene Mediareserve. De lagere ontvangsten leiden tot een gelijke daling van het beschikbare uitgavenbudget.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	202 000	202 000	202 000	202 000	202 000	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	19 023	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	- 11 000	- 4 500	- 11 500	- 4 500	- 11 500	
Stand ontwerpbegroting 2012	210 023	197 500	190 500	197 500	190 500	197 500

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	- 11 000	- 4 500	- 11 500	- 4 500	- 11 500
1. Desalderingen	- 11 000	- 4 500	- 11 500	- 4 500	- 11 500
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	0	0	0	0	0
Totaal	- 11 000	- 4 500	- 11 500	- 4 500	- 11 500

ARTIKEL 16. ONDERZOEK EN WETENSCHAPSBELEID

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	1 060 781	1 053 997	1 031 178	1 029 190	986 541	
Nota van wijzigingen	34 286	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	- 191 657	- 4 328	- 4 328	- 4 328	- 4 328	
Startbrief	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	5 938	- 176 789	- 172 531	- 172 034	- 172 034	
Nieuwe mutaties	3 540	21 149	13 962	8 334	225	
Stand ontwerpbegroting 2012	912 888	894 029	868 281	861 162	810 404	809 455

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	3 540	1 020	1 177	7 796	7 308
1. Bijstellingen uit aanvullende posten	3 394	3 961	3 888	10 507	10 019
2. Overboekingen (intern)	386	- 2 691	- 2 541	- 2 541	- 2 541
3. Overboekingen (extern)	- 240	- 250	- 170	- 170	- 170
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	0	20 129	12 785	538	- 7 083
1. Innovatie en onderzoek	0	46 000	46 000	46 000	46 000
2. Efficiency onderzoek en innovatie	0	- 19 600	- 19 600	- 19 600	- 19 600
3. Taakstellingen	0	- 6 271	- 13 615	- 25 862	- 33 483
Totaal	3 540	21 149	13 962	8 334	225

Toelichting op de nieuwe mutaties:

1.1

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling (werkgeverslasten tranche 2011) en de prijsbijstelling tranche 2011. In het algemeen deel van de verdiepingsbijlage worden deze bijstellingen toegelicht.

3.1

Van deze intensivering uit het Regeerakkoord 2010 zal € 36 miljoen structureel worden ingezet voor investeringen in grootschalige onderzoeksfaciliteiten en ICT-onderzoeksinfrastructuur en € 10 miljoen zal worden ingezet voor het stimuleren van toegepast onderzoek.

3.2

Deze mutatie betreft het aandeel van OWB in de taakstelling «Efficiency onderzoek en innovatie» uit het Regeerakkoord 2010.

3.3

Het betreft het aandeel van OWB in de taakstellingen subsidies en Rijk, agentschappen en uitvoerende ZBO's. Voor de toelichting wordt verwezen naar het algemeen deel van de verdiepingsbijlage.

Internetbijlagen

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	137 590	126 900	106 062	104 335	61 635	
Nota van wijzigingen	- 66 530	- 60 830	- 44 400	- 42 700	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	- 70 959	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	0	- 65 969	- 61 561	- 61 534	- 61 534	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	101	101	101	101	101	101

ARTIKEL 25. EMANCIPATIE

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	18 420	20 223	20 913	20 853	21 138	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	424	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	- 393	- 3 593	- 3 591	- 3 309	- 3 305	
Stand ontwerpbegroting 2012	18 451	16 630	17 322	17 544	17 833	17 833

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	- 393	- 1 593	- 1 591	- 1 309	- 1 305
1. Bijstellingen uit aanvullende posten	61	67	69	351	355
2. Overboekingen (intern)	46	- 1 660	- 1 660	- 1 660	- 1 660
3. Overboekingen (extern)	- 500				
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	0	- 2 000	- 2 000	- 2 000	- 2 000
1. Taakstellingen		- 2 000	- 2 000	- 2 000	- 2 000
Totaal	- 393	- 3 593	- 3 591	- 3 309	- 3 305

Toelichting op de nieuwe mutaties:

3.1

Het betreft het aandeel van emancipatie in de taakstelling subsidies. Voor de toelichting wordt verwezen naar het algemeen deel van de verdiepingsbijlage.

ARTIKEL 91. NOMINAAL EN ONVOORZIEN

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011 ¹	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	11 449	- 59 158	- 57 058	- 57 629	- 44 646	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	- 250 000	- 277 000	- 322 000	- 340 000	
1e suppletoire begroting	154 373	114 130	245 572	279 057	271 072	
Nieuwe mutaties	- 165 822	195 028	88 486	100 572	127 074	
Stand ontwerpbegroting 2012	0	0	0	0	13 500	- 56 353

¹ Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 17

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	- 138 987	- 127 268	- 120 940	- 255 280	- 251 621
1. Loonbijstelling tranche 2011	- 131 013	- 128 558	- 125 984	- 125 031	- 123 710
2. Prijsbijstelling tranche 2011	- 7 974	- 7 737	- 7 327	- 142 698	- 140 334
3. Diversen	0	9 027	12 371	12 449	12 423
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	- 26 835	322 296	209 426	355 852	378 695
1. Doorverdeling taakstellingen	0	326 809	348 250	384 161	397 451
2. Extra kosten Caribisch Nederland	- 8 700	- 6 150	- 5 700	- 5 700	- 5 700
3. Diversen	- 18 135	1 637	- 133 124	- 22 609	- 13 056
Totaal	- 165 822	195 028	88 486	100 572	127 074

Toelichting op de nieuwe mutaties:

1.1 en 1.2

Dit betreft de doorverdeling van de loonbijstelling en prijsbijstelling tranche 2011. Zie het algemeen deel van dit verdiepingshoofdstuk voor een nadere toelichting.

3.1

Dit betreft de doorverdeling van de taakstellingen subsidies, efficiencykorting raden en instituten en Rijk, agentschappen en uitvoerende ZBO's. Zie het algemeen deel van dit verdiepingshoofdstuk voor een nadere toelichting.

3.2

Dit betreft de dekking van een aantal extra kostenposten voor Caribisch Nederland. Het beschikbaar gestelde budget bleek niet toereikend om ook de werkgeverslasten voor Caribisch Nederland volledig te dekken. Daarnaast zijn er tussen oktober en december 2010 onvermijdelijke kosten gemaakt voor deze eilanden.

3.3

De post diversen bevat met name de dekking voor de taakstellingen voor de zorg en het gemeentefonds/provinciefonds. Deze taakstellingen worden ingevuld door middel van meevallers bij de studiefinanciering, een restant prijsbijstelling en incidentele posten. Het hoge bedrag in 2013 wordt daarnaast veroorzaakt door de incidentele inzet van prijsbijstelling

Internetbijlagen

voor de maatregel langstudeerders en voor de realisatie van de prioriteiten uit het Regeerakkoord voor het hoger onderwijs.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011 ¹	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	957	957	957	957	957	
Nota van wijzigingen	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	-957	-957	-957	-957	-957	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	0	0	0	0	0	0

¹ Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 17.

ARTIKEL 92. APPARAAT KERNDAPARTEMENT

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011 ¹	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	115 758	91 917	94 196	86 459	87 857	
Nota van wijziging	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	- 2 321	- 2 284	- 2 247	- 2 210	- 2 173	
Startbrief	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	11 127	7 367	7 165	12 353	12 330	
Nieuwe mutaties	- 1 529	46 920	35 315	25 041	20 768	
Stand ontwerpbegroting 2012	123 035	143 920	134 429	121 643	118 782	122 036

¹ Het budget voor 2011 staat feitelijk nog op artikel 18 en diverse beleidsartikelen

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	- 8 077	38 414	43 583	53 664	59 083
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	6 548	8 506	- 8 268	- 28 623	- 38 315
Totaal	- 1 529	46 920	35 315	25 041	20 768

Met ingang van Ontwerpbegroting 2012 is het centrale artikel 92, Apparaat Kerndepartement ingevoerd. Als gevolg hiervan is de financiële administratie opnieuw ingericht: vanaf 2012 is artikel 92 opgebouwd uit het voormalige artikel 18 (Ministerie Algemeen) en de apparaatskosten van de beleidsdirecties, die voorheen op de beleidsartikelen werden geraamd. Met name hierdoor bedragen de mutaties in 2012 € 46,9 miljoen.

Toelichting op de nieuwe mutaties:

- Om de budgetten van de verschillende organisatieonderdelen in overeenstemming te brengen met de personele capaciteit is dit artikel met € 5,5 miljoen verlaagd.
- Vanwege de vorming van het centrale apparaatsartikel is dit artikel in totaal met € 44,3 miljoen budget verhoogd.
- Voor de continuering van de projectdirectie Voortijdig SchoolVerlaten is € 3,3 miljoen budget beschikbaar gesteld.
- In de vorige begroting was de 1,5% efficiëncytaakstelling 2012 administratief op dit artikel geplaatst. € 5,5 miljoen van deze taakstelling had betrekking op de ZBO's en is in deze begroting op de betreffende artikelen geplaatst. Daardoor is dit artikel met dit bedrag verhoogd.
- Diverse andere kleine mutaties hebben per saldo geleid tot een verlaging van € 0,7 miljoen.

Internetbijlagen

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011 ¹	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	567	567	567	567	567	
Nota van wijziging	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	567	567	567	567	567	567

¹ Het budget voor 2011 staat feitelijk nog op artikel 18 en diverse beleidsartikelen.

ARTIKEL 93. INSPECTIES

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	57 982	57 725	57 785	57 785	57 785	
Nota van wijziging	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	746	- 20	0	0	0	
Nieuwe mutaties	5 615	3 243	786	47	- 824	
Stand ontwerpbegroting 2012	64 343	60 948	58 571	57 832	56 961	56 984

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	4 193	1 586	694	- 45	- 1 241
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	1 422	1 657	92	92	417
Totaal	5 615	3 243	786	47	- 824

Met ingang van Ontwerpbegroting 2012 is het centrale artikel 92, Apparaat Kerndepartement ingevoerd. Als gevolg hiervan is de financiële administratie opnieuw ingericht en de nummering van dit artikel aangepast: de apparaatsuitgaven van de Inspecties worden met ingang van 2012 weergegeven op artikel 93. Hierdoor bedragen de mutaties in 2012 € 60,9 miljoen.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	0	0	0	0	0	
Nota van wijziging	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	0	0	0	0	0	0

ARTIKEL 94. ADVIESRADEN

Opbouw uitgaven beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	5 793	5 793	5 793	5 793	5 793	
Nota van wijziging	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
Startbrief	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	494	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	412	174	- 60	- 109	- 52	
Stand ontwerpbegroting 2012	6 699	5 967	5 733	5 684	5 741	5 741

Specifieke nieuwe mutaties (bedragen x € 1 000)					
	2011	2012	2013	2014	2015
1. Technische mutaties	847	29	- 60	- 109	- 194
2. Autonome mutaties	0	0	0	0	0
3. Beleidsmatige mutaties	- 435	145	0	0	145
Totaal	412	174	- 60	- 109	- 52

Met ingang van Ontwerpbegroting 2012 is het centrale artikel 92, Apparaat Kerndepartement ingevoerd. Als gevolg hiervan is de financiële administratie opnieuw ingericht en de nummering van dit artikel aangepast: de apparaatsuitgaven van de Adviesraden worden met ingang van 2012 weergegeven op artikel 94.

Opbouw ontvangsten beleidsartikel (bedragen x € 1 000)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011	0	0	0	0	0	
Nota van wijziging	0	0	0	0	0	
Amendementen	0	0	0	0	0	
ISB	0	0	0	0	0	
1e suppletoire begroting	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2012	0	0	0	0	0	0

SAMENVATTEND OVERZICHT NAAR ARTIKELONDERDEEL

Onderstaand treft u aan een overzicht van de standen ontwerpbegroting 2012 per artikelonderdeel.

Meerjarenraming verplichtingen (bedragen x € 1 000)							
Artikel	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	TOTAAL	34 300 916	35 490 092	34 150 860	33 932 364	33 774 577	33 895 241
1	Primair onderwijs	9 619 053	9 634 720	9 450 657	9 247 902	9 089 684	9 028 602
1	Personele uitgaven	8 344 228	8 289 521	8 123 827	7 932 396	7 784 134	7 733 322
2	Materiële uitgaven	1 206 728	1 201 845	1 192 621	1 186 507	1 177 734	1 169 158
3	Onderwijsverzorging	0	0	0	0	0	0
4	Stimuleringsuitgaven	25 448	98 495	91 416	88 695	88 688	88 663
42	Uitvoeringsorganisaties	38 162	44 859	42 793	40 304	39 128	37 459
50	Apparaatsuitgaven	4 487	0	0	0	0	0
3	Voortgezet onderwijs	6 934 368	6 902 843	6 983 690	7 030 973	7 064 148	7 110 291
1	Personele uitgaven	5 759 538	5 748 282	5 825 040	5 833 533	5 858 997	5 901 208
2	Materiële uitgaven	1 042 684	1 045 664	1 054 630	1 093 429	1 101 845	1 107 036
3	Onderwijsondersteuning	49 354	45 922	43 071	43 614	43 795	43 794
4	Projectuitgaven	17 174	14 866	14 974	14 986	14 886	14 886
5	ICT uitgaven	31 895	20 930	19 529	20 252	20 249	20 248
42	Uitvoeringsorganisaties	25 863	27 179	26 446	25 159	24 376	23 119
50	Apparaatsuitgaven	7 860	0	0	0	0	0
4	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	3 597 247	3 514 780	3 471 661	3 342 345	3 326 560	3 326 275
1	Secundair beroepsonderwijs en landelijke organen	3 269 256	3 193 662	3 153 237	3 034 169	3 019 926	3 020 212
2	Educatie en inburgering	116 183	115 726	115 726	115 726	115 726	115 726
3	Specifieke stimulering	88 831	61 050	60 669	61 467	61 613	61 611
4	Leren en werken	7 947	0	0	0	0	0
5	Voortijdig schoolverlaten	78 560	108 765	117 359	110 061	110 061	110 061
6	Stimuleringsuitgaven Caribisch Nederland	16 715	18 072	7 460	4 364	2 981	2 981
42	Uitvoeringsorganisaties	15 742	17 505	17 210	16 558	16 253	15 684
50	Apparaatsuitgaven	4 013	0	0	0	0	0
5	Technocentra	20	0	0	0	0	0
1	Technocentra	20	0	0	0	0	0
6	Hoger beroepsonderwijs	2 533 648	2 455 998	2 494 845	2 523 525	2 566 448	2 565 442
1	Reguliere bekostiging	2 512 824	2 437 852	2 477 712	2 482 976	2 526 272	2 526 094
2	Stimuleringsuitgaven	1 663	515	311	24 901	25 264	25 724
42	Uitvoeringsorganisaties	13 926	17 631	16 822	15 648	14 912	13 624
50	Apparaatsuitgaven	5 235	0	0	0	0	0
7	Wetenschappelijk onderwijs	3 955 193	3 909 380	3 954 395	3 966 657	3 998 421	3 998 280
10	Reguliere bekostiging	3 936 707	3 893 850	3 939 888	3 954 279	3 991 508	3 991 313
11	Stimulerings- en overige uitgaven	18 486	15 530	14 507	12 378	6 913	6 967
8	Internationaal beleid	13 132	7 960	8 975	16 547	16 502	16 501
11	Internationaal beleid	10 678	7 960	8 975	16 547	16 502	16 501
50	Apparaatsuitgaven	2 454	0	0	0	0	0
9	Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid	291 536	426 396	498 235	527 795	575 977	725 608
11	Arbeidsmarkt	286 243	420 120	491 994	521 618	569 841	719 533
42	Uitvoeringsorganisaties	3 053	6 276	6 241	6 177	6 136	6 075
50	Apparaatsuitgaven	2 240	0	0	0	0	0
11	Studiefinanciering	4 188 136	3 746 891	4 231 759	4 333 131	4 342 488	4 383 899
1	Relevante basis- en aanvullende beurs	1 394 962	1 536 417	1 652 086	1 745 198	1 818 610	1 908 639
2	Relevante reisvoorziening	817 547	196 608	615 930	729 377	742 048	773 298
3	Relevante overige uitgaven	83 193	88 753	94 838	98 311	101 338	103 648
4	Niet relevante prestatiebeurs (RL63)	466 966	373 203	197 788	91 353	-28 366	-150 037

Internetbijlagen

Artikel	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
5	Niet relevante reguliere rentedragende leningen (RL64)	1 333 435	1 463 482	1 574 828	1 579 523	1 619 755	1 659 909
42	Uitvoeringsorganisaties	92 033	88 428	96 289	89 369	89 103	88 442
12	Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	139 543	129 624	129 572	130 026	131 687	134 244
1	TS 17-	43 159	32 134	31 549	31 259	31 250	31 169
2	TS 18+	8 975	8 975	8 975	8 975	8 975	8 935
3	Vo 18+	68 331	69 470	70 018	70 575	72 259	74 923
4	Niet relevante uitgaven	1 636	1 636	1 636	1 636	1 636	1 670
42	Uitvoeringsorganisaties	17 442	17 409	17 394	17 581	17 567	17 547
13	Lesgelden	6 627	6 837	6 870	6 936	7 349	7 374
42	Uitvoeringsorganisaties	6 627	6 837	6 870	6 936	7 349	7 374
14	Cultuur	1 065 087	2 782 771	1 040 386	989 103	934 143	934 042
1	Kunsten	117 491	1 158 044	155 246	103 988	52 782	52 699
2	Letteren en bibliotheken	50 771	178 545	29 857	30 770	27 943	27 937
4	Cultureel erfgoed	821 580	1 383 178	796 289	796 269	796 259	796 252
5	Overigen	4 626	2 124	2 064	2 064	2 064	2 064
42	Uitvoeringsorganisaties	18 360	20 765	19 838	19 524	19 209	19 208
60	Apparaatsuitgaven	52 259	40 115	37 092	36 488	35 886	35 882
15	Media	904 688	916 532	862 331	823 011	719 215	729 671
1	Media	904 685	916 532	862 331	823 011	719 215	729 671
2	Zerobase	3	0	0	0	0	0
16	Onderzoek en wetenschappen	847 347	829 971	802 097	791 710	789 138	788 771
1	Onderzoekbestel	590 288	576 308	569 015	562 947	562 365	562 365
2	Specifieke beleidsthema's	242 334	240 597	221 579	216 647	214 650	214 283
3	Coördinatie en samenwerking	11 455	12 772	11 209	11 819	11 826	11 826
42	Uitvoeringsorganisaties	294	294	294	297	297	297
50	Apparaatsuitgaven	2 976	0	0	0	0	0
25	Emancipatie	11 214	14 554	16 654	17 544	17 833	17 833
1	Vrouwenemancipatie	7 573	9 797	10 991	11 826	12 116	12 116
2	Homo-emancipatie	1 695	4 607	5 513	5 568	5 567	5 567
42	Uitvoeringsorganisaties	150	150	150	150	150	150
50	Apparaatsuitgaven	1 796	0	0	0	0	0
91	Nominaal en onvoorzien¹	0	0	0	0	13 500	-56 353
1	Loonbijstelling	0	0	0	0	0	0
2	Prijsbijstelling	0	0	0	0	0	0
3	Nader te verdelen	0	0	0	0	13 500	-56 353
92	Apparaat Kerndepartement²	123 035	143 920	134 429	121 643	118 782	122 036
88	Apparaat Kerndepartement	123 035	143 920	134 429	121 643	118 782	122 036
93	Inspecties³	64 343	60 948	58 571	57 832	56 961	56 984
88	Inspecties	64 343	60 948	58 571	57 832	56 961	56 984
94	Adviesraden⁴	6 699	5 967	5 733	5 684	5 741	5 741
88	Adviesraden	6 699	5 967	5 733	5 684	5 741	5 741

¹ Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 17

² Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 18

³ Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 19

⁴ Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 20

Internetbijlagen

Meerjarenraming uitgaven (bedragen x € 1 000)							
Artikel	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	TOTAAL	34 130 516	33 694 015	34 043 161	33 942 306	33 569 987	33 756 438
1	Primair onderwijs	9 620 269	9 635 936	9 451 873	9 249 118	9 090 901	9 029 819
1	Personele uitgaven	8 344 228	8 289 521	8 123 827	7 932 396	7 784 135	7 733 323
2	Materiële uitgaven	1 206 728	1 201 845	1 192 621	1 186 507	1 177 734	1 169 158
3	Onderwijsverzorging	0	0	0	0	0	0
4	Stimuleringsuitgaven	26 664	99 711	92 632	89 911	89 904	89 879
42	Uitvoeringsorganisaties	38 162	44 859	42 793	40 304	39 128	37 459
50	Apparaatsuitgaven	4 487	0	0	0	0	0
3	Voortgezet onderwijs	6 956 250	6 933 960	7 014 807	7 062 090	7 095 265	7 141 408
1	Personele uitgaven	5 783 582	5 781 561	5 858 319	5 866 812	5 892 276	5 934 487
2	Materiële uitgaven	1 039 641	1 042 621	1 051 587	1 090 386	1 098 802	1 103 993
3	Onderwijsondersteuning	49 354	45 922	43 071	43 614	43 795	43 794
4	Projectuitgaven	18 055	15 747	15 855	15 867	15 767	15 767
5	ICT uitgaven	31 895	20 930	19 529	20 252	20 249	20 248
42	Uitvoeringsorganisaties	25 863	27 179	26 446	25 159	24 376	23 119
50	Apparaatsuitgaven	7 860	0	0	0	0	0
4	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	3 503 628	3 468 898	3 514 335	3 463 662	3 343 052	3 328 238
1	Secundair beroepsonderwijs en landelijke organen	3 173 760	3 145 531	3 193 662	3 153 237	3 034 169	3 019 926
2	Educatie en inburgering	115 811	115 726	115 726	115 726	115 726	115 726
3	Specifieke stimulering	91 080	63 299	62 918	63 716	63 862	63 860
4	Leren en werken	7 947	0	0	0	0	0
5	Voortijdig schoolverlaten	78 560	108 765	117 359	110 061	110 061	110 061
6	Stimuleringsuitgaven Caribisch Nederland	16 715	18 072	7 460	4 364	2 981	2 981
42	Uitvoeringsorganisaties	15 742	17 505	17 210	16 558	16 253	15 684
50	Apparaatsuitgaven	4 013	0	0	0	0	0
5	Technocentra	20	0	0	0	0	0
1	Technocentra	20	0	0	0	0	0
6	Hoger beroepsonderwijs	2 514 994	2 501 470	2 477 698	2 518 463	2 523 152	2 565 620
1	Reguliere bekostiging	2 469 294	2 459 291	2 437 852	2 477 712	2 482 976	2 526 272
2	Stimuleringsuitgaven	26 539	24 548	23 024	25 103	25 264	25 724
42	Uitvoeringsorganisaties	13 926	17 631	16 822	15 648	14 912	13 624
50	Apparaatsuitgaven	5 235	0	0	0	0	0
7	Wetenschappelijk onderwijs	3 936 484	3 894 034	3 908 357	3 952 266	3 961 192	3 998 475
10	Reguliere bekostiging	3 917 960	3 878 504	3 893 850	3 939 888	3 954 279	3 991 508
11	Stimulerings- en overige uitgaven	18 524	15 530	14 507	12 378	6 913	6 967
8	Internationaal beleid	19 829	16 890	16 759	16 997	16 502	16 501
11	Internationaal beleid	17 375	16 890	16 759	16 997	16 502	16 501
50	Apparaatsuitgaven	2 454	0	0	0	0	0
9	Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid	292 111	426 396	498 235	527 795	575 977	725 608
11	Arbeidsmarkt	286 818	420 120	491 994	521 618	569 841	719 533
42	Uitvoeringsorganisaties	3 053	6 276	6 241	6 177	6 136	6 075
50	Apparaatsuitgaven	2 240	0	0	0	0	0
11	Studiefinanciering	4 188 136	3 746 891	4 231 759	4 333 131	4 342 488	4 383 899
1	Relevante basis- en aanvullende beurs	1 394 962	1 536 417	1 652 086	1 745 198	1 818 610	1 908 639
2	Relevante reisvoorziening	817 547	196 608	615 930	729 377	742 048	773 298
3	Relevante overige uitgaven	83 193	88 753	94 838	98 311	101 338	103 648
4	Niet relevante prestatiebeurs (RL63)	466 966	373 203	197 788	91 353	-28 366	-150 037
5	Niet relevante reguliere rentedragende leningen (RL64)	1 333 435	1 463 482	1 574 828	1 579 523	1 619 755	1 659 909
42	Uitvoeringsorganisaties	92 033	88 428	96 289	89 369	89 103	88 442

Internetbijlagen

Artikel	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
12	Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	139 543	129 624	129 572	130 026	131 687	134 244
1	TS 17-	43 159	32 134	31 549	31 259	31 250	31 169
2	TS 18+	8 975	8 975	8 975	8 975	8 975	8 935
3	Vo 18+	68 331	69 470	70 018	70 575	72 259	74 923
4	Niet relevante uitgaven	1 636	1 636	1 636	1 636	1 636	1 670
42	Uitvoeringsorganisaties	17 442	17 409	17 394	17 581	17 567	17 547
13	Lesgelden	6 627	6 837	6 870	6 936	7 349	7 374
42	Uitvoeringsorganisaties	6 627	6 837	6 870	6 936	7 349	7 374
14	Cultuur	921 775	895 631	845 898	794 615	739 655	739 554
1	Kunsten	443 927	434 096	417 842	366 584	315 378	315 295
2	Letteren en bibliotheken	70 677	75 399	60 242	61 155	58 328	58 322
4	Cultureel erfgoed	333 926	323 132	308 820	308 800	308 790	308 783
5	Overigen	2 626	2 124	2 064	2 064	2 064	2 064
42	Uitvoeringsorganisaties	18 360	20 765	19 838	19 524	19 209	19 208
60	Apparaatsuitgaven	52 259	40 115	37 092	36 488	35 886	35 882
15	Media	905 434	915 954	862 662	823 342	719 546	730 002
1	Media	905 431	915 954	862 662	823 342	719 546	730 002
2	Zerobase	3	0	0	0	0	0
16	Onderzoek en wetenschappen	912 888	894 029	868 281	861 162	810 404	809 455
1	Onderzoekbestel	587 790	574 652	571 815	569 015	562 947	562 365
2	Specifieke beleidsthema's	307 048	306 311	284 963	280 031	235 334	234 967
3	Coördinatie en samenwerking	14 780	12 772	11 209	11 819	11 826	11 826
42	Uitvoeringsorganisaties	294	294	294	297	297	297
50	Apparaatsuitgaven	2 976	0	0	0	0	0
25	Emancipatie	18 451	16 630	17 322	17 544	17 833	17 833
1	Vrouwenemancipatie	11 824	10 967	11 659	11 826	12 116	12 116
2	Homo-emancipatie	4 681	5 513	5 513	5 568	5 567	5 567
42	Uitvoeringsorganisaties	150	150	150	150	150	150
50	Apparaatsuitgaven	1 796	0	0	0	0	0
91	Nominaal en onvoorzien¹	0	0	0	0	13 500	-56 353
1	Loonbijstelling	0	0	0	0	0	0
2	Prijlsbijstelling	0	0	0	0	0	0
3	Nader te verdelen	0	0	0	0	13 500	-56 353
92	Apparaat Kerndepartement²	123 035	143 920	134 429	121 643	118 782	122 036
88	Apparaat Kerndepartement	123 035	143 920	134 429	121 643	118 782	122 036
93	Inspecties³	64 343	60 948	58 571	57 832	56 961	56 984
88	Inspecties	64 343	60 948	58 571	57 832	56 961	56 984
94	Adviesraden⁴	6 699	5 967	5 733	5 684	5 741	5 741
88	Adviesraden	6 699	5 967	5 733	5 684	5 741	5 741

¹ Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 17

² Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 18

³ Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 19

⁴ Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 20

Internetbijlagen

Meerjarenraming ontvangsten (bedragen x € 1 000)							
Artikel	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	TOTAAL	1 210 873	1 197 555	1 267 444	1 345 281	1 415 651	1 499 518
1	Primair onderwijs	5 061	1 661	1 661	1 661	1 661	1 661
90	Ontvangsten	5 061	1 661	1 661	1 661	1 661	1 661
3	Voortgezet onderwijs	5 412	1 361	1 361	1 361	1 361	1 361
90	Ontvangsten	5 412	1 361	1 361	1 361	1 361	1 361
4	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	7 500	0	0	0	0	0
90	Ontvangsten	7 500	0	0	0	0	0
5	Technocentra	0	0	0	0	0	0
90	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
6	Hoger beroepsonderwijs	974	974	974	974	974	974
90	Ontvangsten	974	974	974	974	974	974
7	Wetenschappelijk onderwijs	25 016	16	16	16	16	16
90	Ontvangsten	25 016	16	16	16	16	16
8	Internationaal beleid	99	99	99	99	99	99
90	Ontvangsten	99	99	99	99	99	99
9	Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid	0	0	0	0	0	0
90	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
11	Studiefinanciering	697 424	755 386	827 974	899 195	970 396	1 044 540
90	Studiefinanciering relevant	324 094	341 340	371 538	399 197	426 127	455 617
91	Studiefinanciering niet relevant	373 330	414 046	456 436	499 998	544 269	588 923
12	Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	14 158	13 847	13 620	13 452	13 329	13 323
90	TS 17-	1 781	1 470	1 243	1 075	952	907
91	Vo 18+	12 377	12 377	12 377	12 377	12 377	12 416
13	Lesgelden	220 199	225 549	230 077	229 861	236 153	238 882
90	Ontvangsten	220 199	225 549	230 077	229 861	236 153	238 882
14	Cultuur	24 339	494	494	494	494	494
90	Ontvangsten Kunsten	4 336	136	136	136	136	136
91	Ontvangsten Letteren en bibliotheken	36	36	36	36	36	36
92	Ontvangsten Cultureel erfgoed	19 967	322	322	322	322	322
15	Media	210 023	197 500	190 500	197 500	190 500	197 500
90	Ontvangsten	191 000	197 500	190 500	197 500	190 500	197 500
91	Zerobase	19 023	0	0	0	0	0
16	Onderzoek en wetenschapsbeleid	101	101	101	101	101	101
90	Ontvangsten	101	101	101	101	101	101
25	Emancipatie	0	0	0	0	0	0
90	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
91	Nominaal en onvoorzien¹	0	0	0	0	0	0
90	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
92	Apparaat Kerndepartement²	567	567	567	567	567	567
90	Ontvangsten	567	567	567	567	567	567
93	Inspecties³	0	0	0	0	0	0
90	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0

Internetbijlagen

Artikel	Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015	2016
94	Adviesraden ⁴	0	0	0	0	0	0
90	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0

¹ Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 17

² Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 18

³ Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 19

⁴ Voor 2011 betreft het de standen van voormalig artikel 20

2. MOTIES EN TOEZEGGINGEN

A. Door de Staten-Generaal aanvaarde moties

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
MOTIES TWEDE KAMER		
DIRECTIE BEROEPSONDERWIJS EN VOLWASSENENEDUCATIE		
De Kamer verzoekt de regering de MBO-Raad op te roepen te zorgen dat de roc's deze verantwoordelijkheid waarmaken en de Tweede Kamer te informeren hoe de roc's aan deze verantwoordelijkheid invulling geven	[10-3-2010] VAO De inspectieoverzichten van zeer zwakke mbo- opleidingen Biskop, J.J.G.M., Depla, G.C.F.M., Gent, W. van kamerstuk 31 524, nr. 53	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 31 augustus 2010, kamerstuk 31 524, nr. 76.
De Kamer verzoekt de regering uiterlijk eind 2009 de volgende zaken geregeld te hebben: – de verbeteringsplan met betrekking tot de kwalificatiedossiers moet zijn afgerond; – er moet een plan van aanpak zijn om de aansluiting tussen het mbo en het hbo te verbeteren; – er dient duidelijkheid te zijn met betrekking tot de acties die van (individuele) instellingen worden verlangd om te waarborgen dat de bedrijfsvoering daadwerkelijk een kwalitatief stevige basis kent	[15-4-2009] Competentiegericht onderwijs in het mbo Biskop, J.J.G.M., Slob, A. kamerstuk 31 524, nr. 3	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 31 augustus 2010, kamerstuk 31 524, nr. 75.
De Kamer verzoekt de regering te onderzoeken welke belemmeringen in de regelgeving weg te nemen zijn waardoor roc's die het volwassenenonderwijs verzorgen, 52 weken per jaar geopend kunnen zijn en de Kamer hierover in het voorjaar van 2010 te informeren	[16-12-2009] [17-12-2009] Leven lang leren Dezentjé Hamming-Bluemink, I. kamerstuk 30 012, nr. 25	Voor eind december 2011 ontvangt de Tweede Kamer de uitkomsten van het onderzoek.
De Kamer verzoekt de regering om bij de begroting met maatregelen te komen om het kwalificatiedossier uit niveau 4 zodanig in te richten dat de aansluiting van mbo niveau 4 en het hbo wordt verbeterd	[15-4-2009] Competentiegericht onderwijs in het mbo Biskop, J.J.G.M. kamerstuk 31 524, nr. 5	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 7 februari 2011, kamerstuk 31 288, nr. 150.
De Kamer verzoekt de regering een brede visie te ontwikkelen op de rol van de roc's in het vraagstuk van de arbeidsmarkt en deze in het voorjaar van 2010 naar de Kamer te sturen	[16-12-2009] [17-12-2009] Leven lang leren Dezentjé Hamming-Bluemink, I. kamerstuk 30 012, nr. 26	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 16 februari 2011, kamerstuk 31 524, nr. 88.
De Kamer verzoekt de regering een plan te presenteren om de roc's te stimuleren tot een opener en flexibeler aanbod van opleidingen zodat de organisatie van het opleidingsaanbod van roc's beter aansluit bij de vraag uit het bedrijfsleven	[16-12-2009] [17-12-2009] Leven lang leren Biskop, J.J.G.M., Pechtold, A., Vermeij, R. kamerstuk 30 012, nr. 21	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 16 februari 2011, kamerstuk 31 524, nr. 88.
De Kamer verzoekt de regering om als uitgangspunt bij de heroverweging om de drempelloze instroom in het mbo te bestuderen, in de heroverweging mee te nemen dat jongeren zonder vmbo-diploma niet uitgesloten mogen worden van onderwijs dat hen voorbereidt op de arbeidsmarkt of doorstromen naar een startkwalificatie	10-3-2010] VAO De inspectieoverzichten van zeer zwakke mbo- opleidingen Biskop, J.J.G.M., Depla, G.C.F.M. kamerstuk 31 524, nr. 55	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 16 februari 2011, kamerstuk 31 524, nr. 88.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer verzoekt de regering om in de wet, die de invoering van het competentiegericht onderwijs formaliseert, scholen reëel de mogelijkheid te geven meer tijd te nemen voor de invoering dan 2010, zodat de invoering van nieuwe onderwijsprogramma's zorgvuldig verloopt	[15-4-2009] Competentiegericht onderwijs in het mbo Depla, G.C.F.M. kamerstuk 31 524, nr. 10	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 31 augustus 2010, kamerstuk 31 524, nr. 75.
De Kamer verzoekt de regering voorstellen te doen om heldere regels te maken rond de sponsoring door roc's	[10-3-2010] VAO De inspectieoverzichten van zeer zwakke mbo- opleidingen Dijk, J.J. van (SP) kamerstuk 31 524, nr. 51	Dit verzoek wordt meegenomen in het wetsvoorstel Bekostiging MBO dat begin 2012 naar Tweede Kamer gaat.
De Kamer verzoekt de regering te bewerkstelligen dat ingeval een overheidsinstantie kennis heeft van een strafbaar feit, hier in beginsel aangifte van wordt gedaan	[9-6-2011] VAO Klokkenluider ROC Celik, M. kamerstuk 31 524, nr. 102	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van september 2011. Kamerstuknummer is nog niet toegekend.
De Kamer verzoekt de regering al haar formele invloed aan te wenden om roc Rijn IJssel het procederen tegen de klokkenluider te laten staken	[9-6-2011] VAO Klokkenluider ROC Smits, mw. M. kamerstuk 31 524, nr. 107	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van september 2011. Kamerstuknummer is nog niet toegekend.
De Kamer verzoekt de regering een landelijk stelsel van eindtoetsen in het Primair onderwijs en examens in het Voortgezet Onderwijs en Middelbaar Beroepsonderwijs in te voeren voor de kenniscomponent van vakken, vastgesteld en gecontroleerd door onafhankelijke instituties	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Beertema, H.J., Elias, T.M.Ch. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 45	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 16 februari 2011, kamerstuk 31 524, nr. 88.
De Kamer verzoekt de regering om in overleg met de branchevereniging, de MBO Raad een verzuimbeleid te (doen) ontwikkelen, dat zich specifiek richt op verzuimmelding in het middelbaar beroepsonderwijs en waarbij tevens rekening gehouden wordt met de rol van ouders bij leerlingen die de leeftijd van 18 jaar al hebben bereikt	[2-2-2011] Plenair debat Wetsvoorstel Schoolverzuim Biskop, J.J.G.M. kamerstuk 32 356, nr. 17	De Tweede Kamer wordt in december 2011 geïnformeerd over de uitvoering van deze motie.
De Kamer verzoekt de regering de AKA-opleiding zodanig vorm te geven dat de betrokken jongeren zo veel mogelijk op hun niveau kennis, inzicht en vaardigheden verwerven opdat zij zich een plaats op de arbeidsmarkt kunnen verwerven of klaar worden gestoomd voor hun startkwalificatie	[17-5-2011] Plenair Debat MBO CKS Celik, M. kamerstuk 32 316, nr. 18	De Tweede Kamer wordt in december 2012 geïnformeerd over de uitvoering van deze motie.
De Kamer verzoekt de regering om de effecten van het beleid op het aantal 30-plussers in het mbo te monitoren en de Kamer hierover te informeren	[26-4-2011] Actieplan MBO Celik, M. kamerstuk 31 524, nr. 96	De Tweede Kamer wordt in december 2012 geïnformeerd over de uitvoering van deze motie.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
DIRECTIE CULTUREEL ERFGOED		
De Kamer verzoekt de regering de bestaande initiatieven en ideeën rond geschiedenis en staatsinrichting in samenhang te verkennen, ook bestaande instellingen hierbij te betrekken en over de uitkomsten daarvan de Kamer te informeren medio 2011	[4-11-2010] Spoeddebat Nationaal Historisch Museum Ham, B. van der, Peters, M. kamerstuk 31 495, nr. 26	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 10 juni 2011, kamerstuk 32 820, nr. 1.
De Kamer verzoekt de regering, voor 1 juli 2011 met voorstellen te komen die leiden tot een forse reductie van de kosten voor archeologisch onderzoek door de nationale kop te verwijderen».	[13-12-2010] Wetgevingsoverleg Cultuur (begroting OCW) Koopmans, G.P.J., Snijder-Hazelhoff, J.F. kamerstuk 32 500 XIII, nr. 86	De motie wordt meegenomen in de lopende evaluatie van het archeologiebeleid. Het evaluatieonderzoek is in juni 2011 afgerond waarna er samen met de bestuurlijke partners en sector een beleidsreactie geformuleerd zal worden. De Tweede Kamer wordt in oktober 2011 hierover nader bericht.
De Kamer verzoekt de regering om bij een volgende evaluatie van het BRIM aan het punt van deelrestauraties extra aandacht te schenken	[8-4-2009] Evaluatie Besluit Rijkssubsidiering Instandhouding Monumenten (BRIM) Leerdam, J.A.W.J., Vroonhoven-Kok, N.J. van kamerstuk 31 700 VIII, nr. 167	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 20 december 2010, kamerstuk 32 156, nr. 26.
DIRECTIE EMANCIPATIE		
De Kamer verzoekt de regering de gemeenten, de woningbouwcorporaties en de politie meer instrumenten en richtlijnen te geven voor een gezamenlijke aanpak van «hatecrimes» in wijken waarbij in ieder geval de kosten van de verhuizing verhaald worden op de daders, waarbij in ieder geval de verhuizing geëist wordt van de daders in plaats van de slachtoffers en waar buurtallianties worden opgericht en ingezet om de veiligheid van buurtbewoners te vergroten en te monitoren	[23-6-2011] Hoofdlijnen emancipatiebeleid 2011–2015 Marcouch, A. kamerstuk 27 017, nr. 86	In de Hoofdlijnenbrief Emancipatie van 12 april 2011 (kamerstuk 27 017, nr. 74) is een nieuwe landelijke gay-straightalliantie aangekondigd op het terrein van veilige wijken voor LHBT-ers. Deze alliantie is in opbouw. Ook heeft de minister van VenJ op 15 juli 2011 een brief naar de Kamer gestuurd over een scherpere aanpak van discriminatie (kamerstuk 30 950, nr. 34). In de aan de Kamer toegezegde rapportage over de voortgang van het beleid (in de begroting OCW) zal worden gerapporteerd over de verdere uitvoering van de motie.
DIRECTIE KUNSTEN		
De Kamer verzoekt de regering voor 1 oktober 2011 een brief naar de Kamer te sturen waarin de procedure vanaf aanvraag tot verstrekking, de gehanteerde criteria en de betreffende periode zijn uitgewerkt, zodat de kunst- en cultuursector zich hierop kan instellen	[27-6-2011] Nota overleg uitwerking uitgangspunten cultuurbeleid Dijk, J.J. van (SP), Ham, B. van der, Klijnsma, J., Peters, M. kamerstuk 32 820, nr. 12	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 8 juli 2011, kamerstuk 32 820, nr. 34.
De Kamer verzoekt de regering om de gelden die door de versnelde procedure niet als subsidie worden uitgekeerd, te behouden voor de culturele sector ten behoeve van frictie- en transitiekosten	[31-3-2011] Stelselwijziging cultuursubsidiëring Werf, M.C.I. van der kamerstuk 32 500, nr. 155	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 10 juni 2011, kamerstuk 32 820, nr. 1.
De Kamer verzoekt de regering het initiatief van het Leerorkest uit te dragen zodat dit navolging krijgt in andere gemeenten en wijken in Nederland	[13-12-2010] Wetgevingsoverleg Cultuur (Begroting OCW) Dijk, J.J. van (SP), Ham, B. van der, Klijnsma, J., Sap, J.C.M. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 91	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 10 juni 2011, kamerstuk 32 820, nr. 1.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer verzoekt de regering in overleg te treden met de verschillende filmexploitanten om hen te bewegen, een groter deel van de opbrengst van film te laten vloeien naar het Tuschinkyfonds en andere filmondersteuning	[27-6-2011] Nota overleg uitwerking uitgangspunten cultuurbeleid Dijk, J.J. van (SP), Ham, B. van der, Klijnsma, J., Peters, M. kamerstuk 32 820, nr. 21	De Tweede Kamer heeft op 8 juli 2011 een brief ontvangen (kamerstuk 32 820, nr. 34), waarin de staatssecretaris toezegt om in het najaar van 2011 in overleg te gaan met de brancheorganisaties. Eind 2011 wordt de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.
De Kamer verzoekt de regering om de garantstelling ten aanzien van de verzekerde waarde van kunstvoorwerpen te verhogen onder de huidige voorwaarden voor de indemniteitsregeling	[27-6-2011] Nota overleg uitwerking uitgangspunten cultuurbeleid Liefde, B.C. de, Werf, M.C.I. van der kamerstuk 32 820, nr. 14	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 8 juli 2011, kamerstuk 32 820, nr. 34.
De Kamer verzoekt de regering om van rijkswege – en wel in het BIS – hier een rol in te nemen en deze theatervoorziening in Friesland te ondersteunen; verzoekt de regering tevens hiervoor maximaal 1,5 mln. beschikbaar te stellen uit het budget van het Fonds voor de Podiumkunsten	[27-6-2011] Nota overleg uitwerking uitgangspunten cultuurbeleid Liefde, B.C. de, Werf, M.C.I. van der kamerstuk 32 820, nr. 24	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 8 juli 2011, kamerstuk 32 820, nr. 34.
De Kamer verzoekt de regering om voor de productie van opera in de regio zuid een budget van 1 mln. te reserveren uit het budget voor het Fonds voor de Podiumkunsten; verzoekt de regering tevens de conceptregeling aan te passen en er zorg voor te dragen dat met genoemd budget van 1 mln. de operafunctie in genoemde regio ondersteund wordt, onder voorwaarde dat samenwerking wordt gezocht met andere operavoorzieningen en voorzien wordt in een beperkte reisfunctie	[27-6-2011] Nota overleg uitwerking uitgangspunten cultuurbeleid Bosma, M., Liefde, B.C. de kamerstuk 32 820, nr. 13	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 8 juli 2011, kamerstuk 32 820, nr. 34.
De Kamer overwegende, dat de regering in de zogenaamde postdocopleidingen binnen de kunsten wil snijden, zoals onder meer het Bingerinsituut en de Rijksacademie; verzoekt de regering de besluitvorming over deze postdocopleidingen voort te zetten na ommekomst van het rapport-Brinkman	[27-6-2011] Nota overleg uitwerking uitgangspunten cultuurbeleid Dijk, J.J. van (SP), Ham, B. van der, Klijnsma, J., Peters, M. kamerstuk 32 820, nr. 16	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 8 juli 2011, kamerstuk 32 820, nr. 34.
De Kamer verzoekt de regering om initiatieven in de drie genoemde verzorgingsgebieden die het reële uitzicht bieden op structurele samenwerking aldaar van twee volwaardige symfonische orkesten onder voorwaarden te honoreren; verzoekt de regering voorts voor een gezamenlijk plan per verzorgingsgebied tijdelijk gedurende een periode van maximaal vier jaar een bedrag van € 500 000 per jaar per individueel gecofinancierd orkest extra beschikbaar te stellen, en dit mogelijk te maken door maximaal 12 mln. te reserveren in het budget dat beschikbaar is voor frictie- en transitiekosten	[27-6-2011] Nota overleg uitwerking uitgangspunten cultuurbeleid Bosma, M., Werf, M.C.I. van der kamerstuk 32 820, nr. 16	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 8 juli 2011, kamerstuk 32 820, nr. 34.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
DIRECTIE LERAREN		
De Kamer verzoekt de regering in overleg in het brede veld te verkennen wat de mogelijkheden zijn voor een aparte specialisatie of opleiding voor leraren (voorbereidend) middelbaar beroepsonderwijs	[25-3-2010] Educatieve Minor Dibi, T. kamerstuk 32 270, nr. 10	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 29 april 2011, kamerstuk 30 079, nr. 27.
De Kamer verzoekt de regering in gesprek te gaan met de lerarenopleidingen over de plaats van de Holocaust in het onderwijs en in de opleidingen, vanuit de ambitie dat elke leraar voldoende toegerust is om ook onder moeilijke omstandigheden de Holocaust te behandelen op een wijze die recht doet aan het onderwerp, en de Kamer over de uitkomsten te informeren	[9-3-2011] Technische briefing wetsvoorstel onderwijstoezicht Dibi, T., Raak, A.A.G.M., van Rouvoet, A., Staaij, C.G. van der kamerstuk 30 950, nr. 90	Is onderwerp van bestuurlijk overleg met de HBO-Raad in september 2011. Over de uitkomsten zal de Tweede Kamer in het najaar van 2011 een brief ontvangen.
DIRECTIE FINANCIËEL ECONOMISCHE ZAKEN		
De Kamer verzoekt de regering op korte termijn een voorstel te doen voor een wettelijk maximumsalaris in het onderwijs, c.q. het salaris van een minister-president	[3-11-2010] spoeddebat inzake salarissen bestuurders in het hoger onderwijs Dijk, J.J. van (SP) kamerstuk 31 288, nr. 127	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 25 januari 2011, kamerstuk 31 288, nr. 147.
De Kamer van mening, dat afname van kwaliteit en toename van werkdruk door vermindering van het aantal leraren in een school door bezuinigingen onacceptabel is; roept de Regering op om waarborgen in te bouwen opdat scholen budgetverschuivingen eerder zoeken in de overhead van hun organisatie dan dat ze de kwaliteit te grabbel gooien en de werkdruk opdrijven;	[16-6-2011] Behandeling Jaarverslag, Slotwet en Onderwijsverslag Celik, M. kamerstuk 32 710 VIII, nr. 6	De motie is meegenomen in een reactie op het CPS-onderwijs, die als bijlage bij de Prinsjesdagbrief 2011 is gevoegd. Kamerstuknummer is nog niet toegekend. De motie wordt hiermee als afgedaan beschouwd.
De Kamer verzoekt de regering bij de partners in de Stichting van het Onderwijs erop aan te dringen om op zo kort mogelijke termijn tot een afbouw van de BAPO-regeling te komen en de daarbij vrijkomende arbeidsvoorwaardenmiddelen in te zetten voor een duurzame inzetbaarheid van het onderwijspersoneel	[26-4-2011] Actieplan MBO Elias, T.M.Ch. kamerstuk 31 524, nr. 100	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 1 jul 2011, kamerstuk 31 524, nr. 113

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
DIRECTIE HOGER ONDERWIJS EN STUDIEFINANCIERING		
De Kamer verzoekt de regering het aantal op grond van het profileringsfonds tot stand gekomen beurzen voor niet EER-studenten bij de verschillende bekostigde instellingen te monitoren en de Kamer daarover jaarlijks bij de begroting te informeren	[18-6-2009] Wijziging Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek; versterking besturing Anker, E.W. kamerstuk 31 821, nr. 44	Deze monitor wordt meegenomen in het onderzoek naar internationale mobiliteit van studenten en docenten. De verwachting is dat in oktober 2011 het onderzoek is afgerond. Tevens is afgesproken dat de instellingen vanaf 2012 dit in hun jaarverslaggeving rapporteren (Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs). Zo spoedig mogelijk na afronding van het onderzoek ontvangt de Tweede Kamer een rapportage over de uitkomsten hiervan.
De Kamer verzoekt de regering opnieuw in gesprek te gaan met de betrokken instellingen en organisaties teneinde en plan van aanpak op te stellen om de belemmeringen voor studenten om over te gaan tot het vervullen van een bestuursfunctie of medezeggenschapsfunctie in kaart te brengen, deze gesignaleerde belemmeringen naar vermogen op te lossen en de Kamer over de uitkomsten daarvan te informeren	[18-6-2009] Wijziging Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek; versterking besturing Anker, E.W., Dijk, J.J. van (CDA) kamerstuk 31 821, nr. 43	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 3 september 2010, kamerstuk 31 821, nr. 81.
De Kamer verzoekt de regering in het onderzoek naar het functioneren van de opleidingscommissies en de mogelijkheden om hun rol te versterken mee te nemen de mogelijkheid tot rechtstreekse rechtsgang, instemmingsrecht op zaken die te maken hebben met de inhoud en kwaliteit van een opleiding, opname van het functioneren van de opleidingscommissies in het accreditatiekader en het recht de opleidingscommissies op te waarderen tot medezeggenschapsorgaan; verzoekt de regering tevens de resultaten van dit onderzoek nog dit jaar aan de Kamer te verstrekken.	[15-6-2009] Wetsvoorstel Versterking en Besturing Dibi, T., Dijk, J.J. van (CDA), Dijk, J.J. van (SP), Zijlstra, H. kamerstuk 31 821, nr. 47	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 3 september 2010, kamerstuk 31 821, nr. 81.
De Kamer verzoekt de regering aan de hand van het rapport Onbelemmerd studeren van de Onderwijsinspectie en het nog te ontvangen rapport van de commissie Maatstaf samen met de instellingen in het hoger onderwijs een plan van aanpak op te stellen om de studeerbaarheid en toegankelijkheid van het hoger onderwijs voor studenten met een functiebeperking te verbeteren	[23-3-2010] Wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in verband met aanpassing van het accreditatiestelsel Harbers, M.G.J. kamerstuk 32 210, nr. 17	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 25 november 2010, kamerstuk 29 355, nr. 47.
De Kamer verzoekt de regering alsnog te regelen dat de studentenassessor wettelijk wordt geregeld	[30-9-2010] Spoeddebat over de conclusie van de commissie Leers t.a.v. de diplomaafraude bij hogeschool InHolland Beertema, H.J., Dijk, J.J. van (SP), Jadnanansing, T.M., Klaver, J.F. kamerstuk 31 288, nr. 116	De Tweede Kamer is in september 2011 nader geïnformeerd over hoe de formele positie van de student is geregeld sinds de invoering Wet Versterking besturing.
De Kamer verzoekt de regering het onterecht verstrekte bedrag aan diploma-bonussen terug te vorderen	[30-9-2010] Spoeddebat over de conclusie van de commissie Leers t.a.v. de diplomaafraude bij hogeschool InHolland Dijk, J.J. van (SP) kamerstuk 31 288, nr. 114	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 20 mei 2011, kamerstuk 31 288, nr. 167.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer verzoekt de minister om de regeling «Niet-goed-geld-terug» specifiek uit te werken en om deze nadere uitwerking in een wetsvoorstel voor 1 april 2010 naar de Kamer te zenden	[18-6-2009] Wijziging Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek; versterking besturing Anker, E.W., Besselink, M., Dibi, T., Dijk, J.J. van (CDA) , Vlies, B.J. van der, Zijlstra, H. kamerstuk 31 821, nr. 45	Tijdens het debat op 24 mei 2011 over het hbo is de Tweede Kamer een brief over verhaalsrecht toegezegd. De brief is in september 2011 naar de Tweede Kamer gezonden.
De Kamer verzoekt de regering om zich in te spannen om alle bestuurders in het onderwijs op de nullijn te stellen	[3-11-2010] spoeddebat inzake salarissen bestuurders in het hoger onderwijs Jadnanansing, T.M. kamerstuk 31 288, nr. 124	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 25 januari 2011, kamerstuk 31 288, nr. 147.
De Kamer verzoekt de regering om, indien mogelijk, de opbrengst van het terug te vorderen geld aan te wenden voor prestatiebeloning voor het primaire proces in het hoger onderwijs	[3-11-2010] spoeddebat inzake salarissen bestuurders in het hoger onderwijs Dijkgraaf, E., Ham, B. van der, Jadnanansing, T.M. kamerstuk 31 288, nr. 126	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 17 januari 2011, kamerstuk 31 288, nr. 139.
De Kamer verzoekt de regering alles in het werk te stellen om te voorkomen dat de vertrekkende bestuurders van Hogeschool Inholland exorbitante ontslagvergoedingen ontvangen	[23-11-2010] VAO Alternatieve afstudeertrajecten in het hoger onderwijs Dijk, J.J. van (CDA), Ham, B. van der, Jadnanansing, T.M. kamerstuk 31 288, nr. 132	De Staatssecretaris heeft de Kamer diverse malen laten weten hierop toe te zien en de ontslagvergoedingen boven de kantonrechttersformule daar waar mogelijk terug te vorderen. Hiermee wordt de motie als afgedaan beschouwd.
De Kamer verzoekt de regering de mogelijkheden voor terugvordering van onterecht bestede middelen bij (ex-)bestuurders te onderzoeken en zo nodig daarvoor wettelijke mogelijkheden te creëren en hierover aan de Kamer te rapporteren	[23-11-2010] VAO Alternatieve afstudeertrajecten in het hoger onderwijs Jadnanansing, T.M. kamerstuk 31 288, nr. 135	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 3 maart 2011, kamerstuk 31 288, nr. 158.
De Kamer verzoekt de regering een eind te maken aan resultaatsafspraken omtrent het aantal afgestudeerden, zoals een beoordelingsformulier waarin staat dat minimaal 80% van de studenten in vier jaar moet afstuderen.	[23-11-2010] VAO Alternatieve afstudeertrajecten in het hoger onderwijs Dijk, J.J. van (SP) kamerstuk 31 288, nr. 134	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 20 mei 2011, kamerstuk 31 288, nr. 167.
De Kamer verzoekt de regering alles op alles te zetten om ervoor te zorgen dat het geld voor deze vertrekpremies (aan oudbestuurders van Hogeschool Inholland) in het onderwijs wordt geïnvesteerd	[17-2-2011] InHolland Dijk, J.J. van (SP) kamerstuk 31 288, nr. 155	De Tweede Kamer wordt voor eind september 2011 geïnformeerd over de wijze waarop ervoor wordt gezorgd dat de opbrengst van de teruggevorderde vertrekpremies, weer in het onderwijs wordt geïnvesteerd.
De Kamer verzoekt de regering de VSNU op te roepen om in het voorjaar van 2011 met een gedragen voorstel te komen voor een meer evenwichtige verdeling van de onderzoeksbekostiging tussen de universiteiten, binnen de vaste voet onderzoek van de lumpsumvergoeding van het wetenschappelijk onderwijs, en de Kamer hierover te informeren.	[9-12-2010] Wetgevingsoverleg Hoger Onderwijs Lucas-Smeerdijk, A.W. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 84	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 1 juli 2011, kamerstuk 31 288, nr. 194.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer verzoekt de regering de opbrengsten van internationale studenten in het Nederlandse hoger onderwijs in kaart te brengen en zo nodig met voorstellen te komen om het aantrekken van internationale studenten verder te bevorderen.	[29-11-2010] Wetgevingsoverleg Hoger Onderwijs (Begroting OCW) Ham, B. van der, Klaver, J.F. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 68	Het onderzoek naar opbrengsten van de internationale studenten is in juni 2011 gestart. De verwachting is dat dit onderzoek in oktober 2011 wordt afgerond. Zo spoedig mogelijk daarna ontvangt de Tweede Kamer een rapportage over de uitkomsten van dit onderzoek.
De Kamer verzoekt de regering een voorstel te doen om de bevoegdheid te krijgen om in te grijpen in de financiële kaders van instellingen in het hoger onderwijs als daar sprake is van financieel wanbeleid	[29-11-2010] Wetgevingsoverleg Hoger Onderwijs (Begroting OCW) Beertema, H.J., Dijk, J.J. van (SP) kamerstuk 32 500 VIII, nr. 69	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 20 mei 2011, kamerstuk 31 288, nr. 167.
De Kamer verzoekt de regering ervoor te zorgen dat de declaraties van hbo-instellingen en bestuurders openbaar worden gemaakt	[17-2-2011] InHolland Dijk, J.J. van (SP), Jadnanansing, T.M. kamerstuk 31 288, nr. 154	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 2 maart 2011, vergaderjaar 2010–2011, aanhangsel 1626.
De Kamer verzoekt de regering ervoor zorg te dragen dat het aantal contacturen van de instelling, gemiddeld en per studie , transparant gemaakt wordt en het aantal contacturen te monitoren in het kader van meerjarenafspraken over kwaliteit.	[29-11-2010] Wetgevingsoverleg Hoger Onderwijs (Begroting OCW) Lucas-Smeerdijk, A.W., Rouwe, S. de kamerstuk 32 500 VIII, nr. 66	In het kader van de prestatieafspraken, die in juni 2012 worden gemaakt, worden hierover afspraken gemaakt met de instellingen. Er zal tevens overleg plaatsvinden met Stichting Studiekeuze 123 over mogelijkheden contacturen per opleiding transparant te maken.
De Kamer verzoekt de regering met de instellingen voor hoger onderwijs in overleg te treden om het studiekeuzege-sprek aan de start van de studie standaard in te voeren en regelmatig te laten plaatsvinden in de verdere studieloopbaan	[29-11-2010] Wetgevingsoverleg Hoger Onderwijs (Begroting OCW) Dijk, J.J. van (SP), Jadnanansing, T.M. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 60	De motie is afgedaan met de brief naar de Tweede Kamer van 1 juli 2011, kamerstuk 31 288, nr. 194.
De Kamer verzoekt de regering private investeringen in onderwijshuisvesting te stimuleren en de drempels die er zijn zo veel als mogelijk weg te halen.	[29-11-2010] Wetgevingsoverleg Hoger Onderwijs (Begroting OCW) Lucas-Smeerdijk, A.W., Rouwe, S. de kamerstuk 32 500 VIII, nr. 65	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 9 augustus 2011, kamerstuk 32 500 VIII, nr. 208.
De Kamer verzoekt de regering voorstellen te ontwikkelen om invulling te geven aan een bindend studieadvies voor studenten die onvoldoende studievoortgang boeken na de reguliere studietijd	[30-9-2010] Spoeddebat over de conclusie van de commissie Leers t.a.v. de diploma fraude bij hogeschool InHolland Dijkgraaf, E., Ham, B. van der kamerstuk 31 288, nr. 115	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 1 juli 2011, kamerstuk 31 288, nr. 194.
De Kamer verzoekt de staatssecretaris een gesprek aan te gaan met de verschillende stakeholders, zoals MKB-Nederland, VNO-NCW, LSVb, ISO, HBO-raad en VSNU, om de mogelijkheden voor scholarships nader te onderzoeken en te stimuleren en de Kamer hierover te informeren.	[29-11-2010] Wetgevingsoverleg Hoger Onderwijs (Begroting OCW) Lucas-Smeerdijk, A.W., Rouwe, S. de kamerstuk 32 500 VIII, nr. 61	De eerste gespreksronde met de stakeholder's heeft plaatsgevonden. In november 2011 vindt een tweede gespreksronde plaats. Hierna wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de resultaten van deze gesprekken.
De Kamer verzoekt de regering de perverse prikkel die het uitstellen van studies stimuleert ongedaan te maken	[29-11-2010] Wetgevingsoverleg Hoger Onderwijs (Begroting OCW) Dijkgraaf, E. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 72	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 22 maart 2011, kamerstuk 32 500 VIII, nr. 151.
De Kamer verzoekt de regering om voor de zomer van 2011 met een uitgewerkte investeringsagenda voor deze kabinetsperiode te komen	[21-3-2011] Wetsvoorstel Ruim Baan voor Talent en kabinetsreactie op het rapport Veerman Ham, B. van der, Jadnanansing, T.M. kamerstuk 32 253, nr. 14	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 1 juli 2011, kamerstuk 31 288, nr. 194.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer draagt de regering op om uiterlijk in het najaar van 2011 in gesprek te treden met de Kamer over de wenselijkheid, voorwaarden en risicobeperking van (commerciële) buitenlandse onderwijsactiviteiten door bekostigde hogeronderwijsinstellingen en hierbij ook de genoemde AMvB voor te leggen aan de Kamer	[30-6-2011] VAO InHolland Jadnanansing, T.M. kamerstuk 31 288, nr. 189	In het najaar van 2011 wordt de AMvB voorgelegd aan de Tweede Kamer.
De Kamer verzoekt de regering onderzoek te doen naar de schaalvergroting in het hbo en vervolgens aanbevelingen te doen voor schaalverkleining.	[24-5-2011] InHolland Dijk, J.J. van (SP) kamerstuk 31 288, nr. 171	De Tweede Kamer wordt in december 2011 over de stand van zaken geïnformeerd.
De Kamer verzoekt regering om uit te zoeken hoeveel van de studenten die in 2008 de bijverdiengrens hebben overschreden ook de bijverdiengrens die aan het begin van het studiejaar 2007-2008 van kracht was, hebben overschreden	[13-4-2011] VAO studiefinanciering Klaver, J.F., Rouwe, S. de kamerstuk 24 724, nr. 97	Eind september 2011 ontvangt de Tweede Kamer een brief over de uitkomsten van dit onderzoek.
De Kamer constaterende, dat voormalige bestuurders van Hogeschool Inholland voor minstens 3,5 ton onterecht hebben gedeclareerd; verzoekt de regering geen instrument te schuwen indien dat ertoe bijdraagt om dit geld op betrokken personen te verhalen.	[30-6-2011] VAO InHolland Dijk, J.J. van (SP) kamerstuk 31 288, nr. 184	De Tweede Kamer ontvangt in november 2011 een brief hierover.
De Kamer verzoekt de regering hiertoe (het transparant maken van de bestedingen door met gemeenschapsgeld gefinancierde bijzonder onderwijsinstellingen) een voorstel aan de Kamer te zenden	[17-2-2011] InHolland Ham, B. van der kamerstuk 31 288, nr. 156	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 9 augustus 2011, kamerstuk 31 288, nr. 200.
De Kamer verzoekt de regering de harde knip slechts onder bovengenoemde voorwaarden toe te staan en de instellingen hiertoe op te roepen.	[21-3-2011] Wetsvoorstel Ruim Baan voor Talent en kabinetsreactie op het rapport Veerman Lucas-Smeerdijk, A.W., Rouwe, S. de kamerstuk 32 253, nr. 20	Deze is uitgevoerd tijdens behandeling van het wetsvoorstel Ruim baan voor talent op 5 juli 2011. Op basis van het wetsvoorstel Ruim baan voor talent kunnen instellingen de mogelijkheid krijgen om de harde knip één jaar later in te voeren. Gelet op de duiding die aan de motie is gegeven en als zodanig is gcommuniceerd met de Tweede en Eerste Kamer is daarmee de motie afgedaan.
De Kamer verzoekt de regering in overleg met het hbo en het mbo de mogelijkheden te onderzoeken om het mbo op zelfstandige wijze Associate degrees te laten aanbieden	[21-3-2011] Wetsvoorstel Ruim Baan voor Talent en kabinetsreactie op het rapport Veerman Rouwe, S. de kamerstuk 32 253, nr. 19	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 1 juli 2011, kamerstuk 31 288, nr. 194.
De Kamer verzoekt de regering maatregelen te treffen tot een hogeronderwijsbrede invoering van een gestandaardiseerd diplomasupplement dat op heldere en eenduidige wijze inzicht in de aard en inhoud en naamgeving van opleidingen geeft	[21-3-2011] Wetsvoorstel Ruim Baan voor Talent en kabinetsreactie op het rapport Veerman Rouwe, S. de kamerstuk 32 253, nr. 21	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 1 juli 2011, kamerstuk 31 288, nr. 194.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer verzoekt de regering te bevorderen dat: – hogeronderwijsinstellingen in overleg met elkaar komen tot een onderling afgestemde profilering die zorgt voor een sterk en evenwichtig onderwijslandschap; – indien het veld hier binnen een redelijke termijn niet in slaagt, de regering zelf komt met voorstellen tot profilering	[21-3-2011] Wetsvoorstel Ruim Baan voor Talent en kabinetsreactie op het rapport Veerman Lucas-Smeerdijk, A.W., Rouwe, S. de kamerstuk 32 253, nr. 18	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 1 juli 2011, kamerstuk 31 288, nr. 194.
De Kamer verzoekt de regering de medezeggenschap in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek uiterlijk na drie jaar te evalueren en de Kamer hierover te informeren	[18-6-2009] Wijziging Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek; versterking besturing Dijk, J.J. van (SP), Zijlstra, H. kamerstuk 31 821, nr. 49	De Wet Versterking Besturing is per 1 september 2010 in werking getreden. In 2013 zal de wet worden geëvalueerd. Daarna zal de Tweede Kamer over de evaluatie-uitkomsten worden geïnformeerd.
DIRECTIE INTERNATIONAAL BELEID		
De Kamer verzoekt de regering om tot aan de eerste evaluatie van de nieuwe verhoudingen jaarlijks aan de Kamer te rapporteren over de staat van het onderwijs en de zorg op de BES-eilanden en de voortgang van de te realiseren verbeteringen op deze terreinen	[4-3-2010] BES-wetten Bochove, B.J. van, Gent, W. van, Leerdam, J.A.W.J., Ortega-Martijn, C.A., Raak, A.A.G.M. van, Remkes, J.W. kamerstuk 31 954, nr. 23	De regering heeft aangegeven jaarlijks aan de Tweede Kamer te rapporteren over de staat van het onderwijs en de voortgang van de te realiseren verbeteringen op dit terrein, te beginnen met één jaar na inwerkingtreding, dat wil zeggen in het najaar 2011.
DIRECTIE JEUGD, ONDERWIJS EN ZORG		
De Kamer verzoekt de regering een zeer scherpe stofkamoperatie uit te voeren om in de bureaucratie rondom de indicatiestelling van de zogenaamde «rugzakjes» en de daarmee gevonden besparingen rechtstreeks ten goede te laten komen aan nuttige zorg voor leerlingen	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Celik, M., Elias, T.M.Ch. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 42	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 31 januari 2011, kamerstuk 31 497, nr. 31.
De Kamer verzoekt de regering er alles aan te doen om de bezuinigingen op passend onderwijs niet in de klas en bij de zorgleerlingen terecht te laten komen	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Celik, M., Dijkgraaf, E., Ferrier, K.G., Ham, B. van der, Klaver, J.F., Smits, mw. M., Voordewind, J.S. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 34	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 31 januari 2011, kamerstuk 31 497, nr. 31.
De Kamer verzoekt de regering in het belang van een zo veel mogelijk geïntegreerde en doelmatige zorg en ondersteuning van jeugdigen het beleid af te stemmen met de betrokken ministeries en tevens de Kamer in het voorjaar van 2011 te informeren over wat de consequenties van de korting van 300 miljoen op passend onderwijs zullen zijn, waarbij het primaire proces centraal dient te staan	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Celik, M., Elias, T.M.Ch., Ferrier, K.G., Voordewind, J.S. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 22	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 31 januari 2011, kamerstuk 31 497, nr. 31.
De Kamer verzoekt de regering nog voor het zomerreces van dit jaar een correct overzicht van de ontwikkeling van het aantal zorgleerlingen aan de Kamer te sturen, op basis van een eenduidige definitie en met onderscheid naar zware en lichte zorg	[19-5-2011] Verantwoordingsdebat Cohen, M.J., Pechtold, A., Roemer, E.G.M., Sap, J.C.M., Slob, A. kamerstuk 32 710, nr. 4	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 17 juni 2011, Vergaderjaar 2010–2011, Aanghangsel van de Handelingen, nr. 2874.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer verzoekt de regering de onderwijswethouders te wijzen op dit oneigenlijke gebruik van artikel 5a van de Leerplichtwet en hen aan te sporen, hun leerplichtambtenaren hierop aan te sturen	[13-4-2011] VAO Thuiszitters Biskop, J.J.G.M., Celik, M. kamerstuk 26 695, nr. 77	De minister heeft dit punt geagendeerd tijdens het bestuurlijk overleg met de VNG van 15 juni 2011. De motie wordt hiermee als afgedaan beschouwd.
De Kamer verzoekt de regering gemeenten en de samenwerkingsverbanden op te roepen, de betrokkenheid van ouders maximaal te borgen bij het zoeken naar een oplossing	[13-4-2011] VAO Thuiszitters Celik, M. kamerstuk 26 695, nr. 78	In de diverse contacten met gemeenten en samenwerkingsverbanden, is de betrokkenheid van ouders naar het zoeken van een oplossing een voortdurend aandachtspunt. De motie wordt hiermee als afgedaan beschouwd.
De Kamer verzoekt de regering om met de onderwijswethouders in overleg te treden over een lik-op-stukbeleid om de praktijk in overeenstemming te brengen met de theorie van de Leerplichtwet en de Kamer hierover te informeren	[13-4-2011] VAO Thuiszitters Celik, M. kamerstuk 26 695, nr. 76	De minister heeft dit punt geagendeerd tijdens het bestuurlijk overleg met de VNG van 15 juni 2011. De Tweede Kamer wordt hierover geïnformeerd met een brief in het najaar van 2011.
De Kamer verzoekt de regering te komen met voorstellen die de positie van ouders waarborgen ten opzichte van de school en het samenwerkingsverband	[30-6-2011] VAO Passend Onderwijs Ferrier, K.G. kamerstuk 31 497, nr. 79	Wanneer het wetsvoorstel Passend onderwijs naar de Tweede Kamer wordt gestuurd (naar verwachting 1 oktober 2011), wordt de Tweede Kamer ook geïnformeerd over deze motie.
De Kamer verzoekt de regering er zorg voor te dragen dat alle minderjarige kinderen die vanwege hun veiligheid niet naar het reguliere onderwijs kunnen een alternatief wordt geboden via E-learning of anderszins	[2-2-2011] Eergerelateerd geweld (overleg van het Ministerie van Veiligheid en Justitie) Nieuwenhuizen, C. van, Straus, K.C.J. kamerstuk 30 388, nr. 46	De Tweede Kamer ontvangt in december 2011 een beleidsreactie naar aanleiding van deze motie.
De Kamer verzoekt de regering sluiting van scholen voor speciaal onderwijs te voorkomen	[17-2-2011] VAO Passend onderwijs Dijsselbloem, J.R.V.A., Ham, B. van der, Smits, mw. M. kamerstuk 31 497, nr. 37	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 17 juni 2011, kamerstuk 31 497, nr. 66.
De Kamer verzoekt de regering een voorstel aan de Kamer voor te leggen ten behoeve van het behoud van de begeleiding van leerlingen met epilepsie vanuit de zogenaamde epilepsiescholen	[30-6-2011] VAO Passend Onderwijs Dijkgraaf, E., Dijsselbloem, J.R.V.A., Elias, T.M.Ch., Ferrier, K.G., Ham, B. van der, Klaver, J.F., Smits, mw. M., Voordewind, J.S. kamerstuk 31 497, nr. 75	Wanneer het wetsvoorstel Passend onderwijs naar de Tweede Kamer wordt gestuurd (naar verwachting 1 oktober 2011), wordt de Tweede Kamer ook geïnformeerd over deze motie.
De Kamer verzoekt de regering vooruitlopend op de inwerkingtreding van de wet, de medezeggenschap van ouders en medewerkers bij «Passend onderwijs» te bevorderen	[30-6-2011] VAO Passend Onderwijs Dijsselbloem, J.R.V.A., Elias, T.M.Ch., Ferrier, K.G., Klaver, J.F., Smits, mw. M. kamerstuk 31 497, nr. 77	Wanneer het wetsvoorstel Passend onderwijs naar de Tweede Kamer wordt gestuurd (naar verwachting 1 oktober 2011), wordt de Tweede Kamer ook geïnformeerd over deze motie.
De Kamer constaterende, dat de bestuurlijke inrichting van samenwerkingsverbanden op 1 november 2012 gerealiseerd moet zijn en dat de zorgplicht op 1 augustus 2013 in werking treedt; verzoekt de regering voor eind 2012 een tussentijdse evaluatie uit te voeren om knelpunten in kaart te brengen en de bestuurskracht van samenwerkingsverbanden te bezien, mede in het licht van het voorkomen van bureaucratische rompslomp	[30-6-2011] VAO Passend Onderwijs Dijkgraaf, E., Elias, T.M.Ch. kamerstuk 31 497, nr. 71	Wanneer het wetsvoorstel Passend onderwijs naar de Tweede Kamer wordt gestuurd (naar verwachting 1 oktober 2011), wordt de Tweede Kamer ook geïnformeerd over deze motie.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer constaterende, dat de voortgangsbrief van de minister van OCW d.d. 17 juni 2011 over passend onderwijs nog onduidelijkheid laat bestaan over de vraag hoe de besteding van expertisemiddelen gerechtvaardigd zou zijn voor adequaat onderwijs en leerlingenzorg, mede in relatie tot scholen die geen expertisebekostiging ontvangen; verzoekt de regering om zo snel mogelijk te starten met een onderzoek naar de huidige besteding en objectieve criteria ten aanzien van de expertisebekostiging en de Kamer hierover uiterlijk eind 2012 te rapporteren	[30-6-2011] VAO Passend Onderwijs Dijkgraaf, E., Dijsselbloem, J.R.V.A., Elias, T.M.Ch., Ferrier, K.G., Ham, B. van der, Smits, mw. M., Voordewind, J.S. kamerstuk 31 497, nr. 69	Wanneer het wetsvoorstel Passend onderwijs naar de Tweede Kamer wordt gestuurd (naar verwachting 1 oktober 2011), wordt de Tweede Kamer ook geïnformeerd over deze motie.
De Kamer verzoekt de regering om de expertisebekostiging in twee gelijke stappen af te bouwen zodat scholen een extra jaar tijd krijgen om hierop te anticiperen, waarmee sluiting kan worden voorkomen	[17-2-2011] VAO Passend onderwijs Beertema, H.J., Elias, T.M.Ch., Ferrier, K.G. kamerstuk 31 497, nr. 43	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 31 maart 2011, kamerstuk 31 497, nr. 56.
De Kamer verzoekt de regering te onderzoeken hoe de verworvenheden van de goed functionerende samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs kunnen worden ingepast binnen geografisch afgebakende samenwerkingsverbanden zonder dat deze samenwerkingsverbanden behoeven te worden ontvlochten (in het kader van Passend onderwijs)	[17-2-2011] VAO Passend onderwijs Beertema, H.J., Elias, T.M.Ch., Ferrier, K.G. kamerstuk 31 497, nr. 44	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 17 juni 2011, kamerstuk 31 497, nr. 66.
De Kamer verzoekt de regering in de komende jaren binnen de beschikbare budgetten de prioriteit te geven aan bijscholing van docenten ten behoeve van «passend onderwijs»	[30-6-2011] VAO Passend Onderwijs Dijsselbloem, J.R.V.A., Smits, mw. M., Voordewind, J.S. kamerstuk 31 497, nr. 76	Eind 2011 wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de prestatieafspraken professionalisering en de rol van Passend onderwijs.
DIRECTIE KINDEROPVANG		
De Kamer verzoekt de regering om de uitgaven voor de kinderopvangtoeslag doelmatiger in te zetten	[29-6-2010] Kinderopvangtoeslag Gent, W. van kamerstuk 31 322, nr. 89	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 16 augustus 2010, kamerstuk 31 874, nr. 77.
DIRECTIE MEDIA, LETTEREN EN BIBLIOTHEKEN		
De Kamer verzoekt de regering heldere en toetsbare criteria op te stellen waarmee de visitatiecommissie omroepen kan beoordelen	[19-3-2009] Erkenningswet Publieke Omroep Dijk, J.J. van (SP) kamerstuk 31 804, nr. 35	De motie is afgedaan door publicering in het Staatsblad 2010, nr. 742.
De Kamer verzoekt de regering in overleg met de omroepen te komen tot een vast te stellen percentage onafhankelijk product dat recht doet aan de historische situatie en geen verzwarende van de bestaande verplichting inhoudt.	[19-3-2009] Erkenningswet Publieke Omroep Atsma, J.J., Voordewind, J.S. kamerstuk 31 804, nr. 68	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 26 november 2010, kamerstuk 32 500 VIII, nr. 55.
De Kamer verzoekt de regering de verdere ontwikkeling en implementatie van de landelijke bibliotheek structureel te financieren, met mediawijsheid als prioritair thema	[1-4-2010] Bibliotheekvernieuwing Dibi, T., Leerdam, J.A.W.J., Vroonhoven-Kok, N.J. van kamerstuk 28 330, nr. 46	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 6 december 2010, kamerstuk 28 330, nr. 50.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer verzoekt de regering te bevorderen dat de landelijke digitale bibliotheek in consortiumverband, in ieder geval door de Koninklijke Bibliotheek en openbare bibliotheken tezamen, verder wordt ontwikkeld	[1-4-2010] Bibliotheekvernieuwing Dibi, T., Harbers, M.G.J., Leerdam, J.A.W.J., Vroonhoven-Kok, N.J. van kamerstuk 28 330, nr. 45	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 6 december 2010, kamerstuk 28 330, nr. 50.
De Kamer verzoekt de regering binnen de bestelverantwoordelijkheid van de rijksoverheid al het mogelijke te doen voor een tijdige en passende introductie van het e-boek in de bibliotheeksector en zo nodig ook te bemiddelen in de onderhandeling tussen uitgevers en schrijvers om eventuele knelpunten op het terrein van de auteursrechten op te lossen	[1-4-2010] Bibliotheekvernieuwing Leerdam, J.A.W.J., Vroonhoven-Kok, N.J. van kamerstuk 28 330, nr. 48	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 6 december 2010, kamerstuk 28 330, nr. 50.
De Kamer verzoekt de regering er streng op toe te zien dat deze uitspraak zich niet vertaalt in hogere leenrechten voor het uitlenen van boeken en daarover te rapporteren in de toegezegde voortgangsrapportage eind 2010	[1-4-2010] Bibliotheekvernieuwing Leerdam, J.A.W.J., Vroonhoven-Kok, N.J. van kamerstuk 28 330, nr. 47	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 6 december 2010, kamerstuk 28 330, nr. 50.
De Kamer verzoekt de regering de oorzaak van de problemen van de regionale omroepen in kleinere provincies nader te onderzoeken; en verzoekt de regering bovendien samen met de provincies en de koepelorganisatie ROOS naar een oplossing te zoeken	[30-11-2009] Wetgevingsoverleg inzake begroting 2010, onderdeel Media Atsma, J.J., Dijk, J.J. van (SP), Remkes, J.W., Voordewind, J.S. kamerstuk 32 123 VIII, nr. 89	De moties is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 17 juni 2011, kamerstuk 32 827, nr. 1.
De Kamer verzoekt de regering om haar voor 1 maart 2010 te informeren over het vervolg van het beleid op digitalisering en daarbij te streven naar uitbreiding van de behaalde resultaten	[2-11-2009] Wetgevingsoverleg inzake begroting 2010, onderdeel Cultuur Ham, B. van der, Leerdam, J.A.W.J., Peters, M., Vroonhoven-Kok, N.J. van kamerstuk 32 123 VIII, nr. 25	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 10 juni 2011, kamerstuk 32 820, nr. 1.
De Kamer verzoekt de regering bij de lokale en provinciale overheden erop aan te dringen, binnen een jaar aan de afspraken te voldoen	[13-12-2010] Wetgevingsoverleg Media (Begroting OCW) Ham, B. van der, Voordewind, J.S. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 105	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 24 juni 2011, kamerstuk 32 500VIII, nr. 191.
De Kamer verzoekt de regering in overleg te gaan met de VNG met als inzet dat bibliotheken zo veel mogelijk worden ontzien bij de bezuinigingen	[13-12-2010] Wetgevingsoverleg Cultuur (Begroting OCW) Dijk, J.J. van (SP), Klijnsma, J., Sap, J.C.M. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 92	Deze motie komt in het najaar van 2011 op de agenda van het overleg met IPO en VNG. In lijn met de afspraken die gemaakt zijn in het Bibliotheekcharter 2010-2012, zullen de bestuurlijke partners worden opgeroepen tot een blijvend commitment ten aanzien van de bibliotheekvernieuwing.
De Kamer verzoekt de regering met voorstellen te komen om de kosten voor overhead bij de publieke omroep te verlagen	[30-11-2009] Wetgevingsoverleg inzake begroting 2010, onderdeel Media Dijk, J.J. van (SP), Ham, B. van der, Peters, M., Remkes, J.W. kamerstuk 32 123 VIII, nr. 71	Er wordt door een onderzoeksbureau onderzoek gedaan naar mogelijke besparingen door efficiënter werken, minder bureaucratie bij de raad van bestuur en fusie van omroepverenigingen. Op 23 juni 2011 heeft de Kamer een tussenrapportage van het Efficiencyonderzoek Landelijke Publieke Omroep ontvangen (Bijlage bij Kamerstuk 32 500-VIII, nr 200). In het najaar van 2011 wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over het resultaat van het onderzoek.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer verzoekt de regering bij de uitwerking van de bezuinigingen en de hervorming van het bestel uit te gaan van een publieke omroep die met een breed aanbod het bereiken van een breed publiek nastreeft	[13-12-2010] Wetgevingsoverleg Media (Begroting OCW) Dam, M.H.P. van kamerstuk 32 500 VIII, nr. 99	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 17 juni 2011, kamerstuk 32 827, nr. 1.
De Kamer verzoekt de regering in gesprek te gaan met commerciële omroepen met het oog op de vorming van een onafhankelijke klachtenfunctie	[13-12-2010] Wetgevingsoverleg Media (Begroting OCW) Dijkgraaf, E. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 112	Ter uitvoering van de motie gaat de minister met de commerciële omroepen overleggen over de mogelijkheden om te vormen naar een onafhankelijke klachtenfunctie. Over de resultaten van dit gesprek informeert de minister de Tweede Kamer uiterlijk bij de mediabegroting 2012 (november 2011).
De Kamer verzoekt de regering te onderzoeken welke functies van de wereldomroep behouden dienen te blijven en deze taken onder te brengen bij andere, bestaande organisaties	[13-12-2010] Wetgevingsoverleg Media (Begroting OCW) Ham, B. van der kamerstuk 32 500 VIII, nr. 107	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 17 juni 2011, kamerstuk 32 827, nr. 1.
De Kamer verzoekt de regering toe te staan dat omroepverenigingen een jeugdlichaamschap van € 7,50 aanbieden aan jongeren tot 25 jaar	[27-6-2011] Notaoverleg Mediabrief Haverkamp, M.C., Miltenburg, A. van kamerstuk 32 827, nr. 9	Deze motie wordt meegenomen in het wetsvoorstel tot wijziging van de Mediawet 2008 dat in voorbereiding is. In de tweede helft van 2012 zal de Tweede Kamer dit wetsvoorstel ontvangen.
De Kamer verzoekt de regering de regionale radiozenders ongemoeid te laten; verzoekt de regering tevens te borgen dat de regionale zenders en de landelijke omroepen gezamenlijk zorg gaan dragen voor een volwaardige invulling van een landelijk televisienet en dat besparingen van deze integratie ten goede komen aan de regionale omroepen	[27-6-2011] Notaoverleg Mediabrief Bosma, M., Haverkamp, M.C., Miltenburg, A. van kamerstuk 32 827, nr. 2	De motie zal worden uitgevoerd door deze te betrekken in de vormgeving van het model voor integratie van landelijke en regionale publieke omroepen. Dit voorstel zal de Tweede Kamer in de tweede helft van 2012 ontvangen.
De Kamer verzoekt de regering in de prestatieovereenkomsten met de NPO ervoor zorg te dragen dat Radio 2 tussen 7.00 uur en 19.00 uur een percentage Nederlandstalig muziekrepertoire van ten minste 35% biedt	[27-6-2011] Notaoverleg Mediabrief Bosma, M., Haverkamp, M.C., Miltenburg, A. van kamerstuk 32 827, nr. 7	De minister zal de raad van bestuur van de publieke omroep bij de reguliere besprekingen over de Meerjarenbegroting de wens van de Tweede Kamer overbrengen. Hiermee wordt de motie als afgedaan beschouwd.
De Kamer verzoekt de regering er bij NPO en ROOS op aan te dringen dat ook met de functies van zowel regionale calamiteitenzender als cultuurdrager nadrukkelijk rekening wordt gehouden bij de uitwerking	[27-6-2011] Notaoverleg Mediabrief Bosma, M., Haverkamp, M.C., Miltenburg, A. van kamerstuk 32 827, nr. 8	De motie zal worden uitgevoerd door deze te betrekken in de vormgeving van het model voor integratie van landelijke en regionale publieke omroepen. Dit voorstel zal de Tweede Kamer in de tweede helft van 2012 ontvangen.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer verzoekt de regering het aantal presentatoren, verslaggevers en bestuurders van de publieke omroep dat meer verdient dan het «bezoldigingsmaximum» volgens het wetsvoorstel «Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector» bij de gehele publieke omroep te beperken tot ten hoogste drie; verzoekt de regering cumulatie van inkomen met ander inkomen te voorkomen door dit «bezoldigingsmaximum» als maximum te nemen en verzoekt daarom ervoor zorg te dragen dat meerinkomsten boven deze code van alle medewerkers (behoudens de drie) worden afgeroomd exclusief de eerste € 10 000 bruto per jaar; verzoekt de regering jaarlijks verslag uit te brengen over alle medewerkers van de publieke omroep die meer verdienen dan het bezoldigingsmaximum, inclusief de oude gevallen	[27-6-2011] Notaoverleg Mediabrief Bosma, M., Haverkamp, M.C., Miltenburg, A. van kamerstuk 32 827, nr. 6	Binnenkort wordt het Beloningskader voor Presentatoren van de Publieke Omroep (BBPO) geëvalueerd. Deze evaluatie moet leiden tot aanpassing van het BBPO. De motie zal in deze aanpassing worden meegenomen. De Tweede Kamer ontvangt het kader uiterlijk eind 2011.
DIRECTIE ONDERZOEK EN WETENSCHAPSBELEID		
De Kamer verzoekt de regering te onderzoeken hoe het Rubicon-programma ook open kan worden gesteld voor studenten die al in het buitenland studeren en daar hun studie willen vervolgen	[9-9-2010] Wijziging wetsvoorstel studiefinanciering (NINA) Ham, B. van der, Jadnanansing, T.M., Klaver, J.F. kamerstuk 32 263, nr. 10	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 1 oktober 2010, kamerstuk 32 263, nr. 13.
De Kamer verzoekt de regering een meer gelijkwaardige positie voor sociale innovatie te garanderen in de agenda voor onderzoek en innovatie	[21-3-2011] Wetsvoorstel Ruim Baan voor Talent en kabinetsreactie op het rapport Veerman Dijkgraaf, E., Rouvoet, A. kamerstuk 32 253, nr. 30	De motie is betrokken bij de totstandkoming van de nota bedrijfslevenbeleid die de minister van E,L&I voor Prinsjesdag aan de Tweede Kamer heeft aangeboden.
DIRECTIE PRIMAIR ONDERWIJS		
De Kamer verzoekt de regering de aparte subsidieregelingen voor taal en rekenen per 2011 over te hevelen naar de lump sum van scholen	[6-4-2010] Vaststelling van regels over referentieniveaus voor de taal- en rekenvaardigheden van leerlingen Dijk, J.J. van (CDA) kamerstuk 32 290, nr. 13	De scholen zijn geïnformeerd over de overheveling van de subsidieregelingen voor taal en rekenen naar lump sum via de nieuwsbrief primair onderwijs, nr. 45. Hiermee wordt de motie als afgedaan beschouwd.
De Kamer verzoekt de regering om nog deze kabinetsperiode via een multidisciplinair experiment op één of meerdere scholen (basisscholen) in de praktijk te laten zien hoe het onderwijs kan inspelen op innovatieve mogelijkheden voor schooltijden en dagarrangementen en dit experiment wetenschappelijk te ondersteunen	[11-11-2009] Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Anker, E.W., Dijk, J.J. van (CDA), Kraneveldt-van der Veen, M. kamerstuk 32 123 VIII, nr. 43	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 6 april 2011, kamerstuk 31 289, nr. 99.
De Kamer overwegende, dat de lumpsumfinanciering in het primair en voortgezet onderwijs is gebaseerd op een leerling-leraarratio, de zogenaamde bekostigingsgrondslag; verzoekt de regering ervoor te zorgen dat de inspectie erop gaat toezien dat deze leerling-leraarratio ook wordt toegepast en nageleefd	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Celik, M., Ham, B. van der, Klaver, J.F., Smits, mw. M. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 31	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 28 maart 2011, kamerstuk 32 500 VIII, nr. 152.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer verzoekt de regering een pilot te organiseren waarin de rijksbijdrage rechtstreeks aan de schoolvestiging wordt uitgekeerd	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Celik, M., Smits, mw. M. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 19	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 28 maart 2011, kamerstuk 32 500 VIII, nr. 152.
De Kamer verzoekt de regering te komen met een nader onderzoek naar de ontwikkeling van de kosten in relatie tot de omvang van de bekostiging bij externe toe- of afname van het aantal leerlingen en de Kamer hierover te informeren in het voorjaar van 2011	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Dijkgraaf, E., Ferrier, K.G., Voordewind, J.S. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 21	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 28 maart 2011, kamerstuk 32 500 VIII, nr. 152.
De Kamer verzoekt de regering voor het onderdeel spelling in het referentiekader de lat hoger te leggen	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Dijkgraaf, E., Ham, B. van der kamerstuk 32 500 VIII, nr. 39	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 3 december 2010, kamerstuk 31 332, nr. 15.
De Kamer verzoekt de regering om onderzoek te doen naar oplossingen die zich richten op het opvangen van de gevolgen van krimp in het onderwijs, in het bijzonder gericht op de instandhouding van de kwaliteit van het onderwijs in de krimpregio's, financiële instandhouding na terugval in bekostiging en leegstand binnen de schoolgebouwen	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Ferrier, K.G., Voordewind, J.S. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 35	Op dit moment lopen er diverse onderzoeken in de regio's. Daarnaast worden in VO en PO de kosten van schoolbesturen onderzocht. De resultaten worden in de loop van het jaar 2011 verwacht.
De Kamer (overwegende, dat het voor de Nederlandse economie van groot belang is dat er meer leerlingen geïnteresseerd raken in techniekonderwijs en naar aanleiding van de brief aan de Tweede Kamer van 22 juni 2011, kamerstuk 32 335, nr. 3) verzoekt de regering de Kamer te garanderen dat deze alternatieve dekking geen afbreuk zal doen aan de inspanningen om meer leerlingen voor beta en techniek te enthousiasmeren	[23-6-2011] Subsidiebeleid onderwijssubsidies Lucas-Smeerdijk, A.W. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 193	Er worden hierover afspraken gemaakt met het Platform Beta Techniek. Hierna wordt de Tweede Kamer in december 2011 geïnformeerd over deze afspraken
De Kamer verzoekt de regering deze expertise (zoals dat tot op heden door LSEM en LISD is vormgegeven) te behouden en de Kamer een voorstel te doen om deze expertise te borgen binnen het algemene ondersteuningsaanbod	[23-6-2011] Subsidiebeleid onderwijssubsidies Biskop, J.J.G.M. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 189	Gesprekken met LSEM en LISD zijn gaande. Beleidsreactie volgt in de maand december 2011.
De Kamer spreekt uit dat de conclusies van de commissie-Blok nog altijd recht overeind staan (benodigde maatregelen om segregatie te bestrijden)	[10-3-2011] Spoeddebat over integratie en segregatie in het onderwijs met M.OCW en M.BZK Dijk, J.J. van (SP) kamerstuk 31 293, nr. 93	De evaluatie van de pilots segregatie is gepland begin 2012 waarbij op de uitwerking van de motie zal worden ingegaan.
De Kamer verzoekt de regering in 2010, lerende van de lokale aanpak, wetgeving bij de Kamer in te dienen teneinde de segregatie in het onderwijs aan te pakken	[1-12-2009] Begroting (onderdeel integratie) van het ministerie van WWI Dijsselbloem, J.R.V.A. kamerstuk 32 123 XVIII, nr. 39	Evaluatie van de pilots segregatie is gepland begin 2012 waarbij ingegaan zal worden op de uitwerking van de motie.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
DIRECTIE VOORTGEZET ONDERWIJS		
De Kamer verzoekt de regering, alles in het werk te stellen om te voorkomen dat de nieuwe beloningsleidraad van de VO-raad wordt ingevoerd.	[26-6-2008] Actieplan leerkrachten Kraneveldt-van der Veen, M. Kamerstuk 27 923, nr. 61	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 2 september 2010, kamerstuk 27 923, nr. 99.
De Kamer verzoekt de regering te onderzoeken in hoeverre correcte spelling en grammatica op enigerlei wijze kunnen meetellen in de beoordeling van elk centraal eindexamenonderdeel en de Kamer daarover te informeren	[6-4-2010] Vaststelling van regels over referentieniveaus voor de taal- en rekenvaardigheden van leerlingen Dijk, J.J. van (CDA), Dijk, J.J. van (SP) kamerstuk 32 290, nr. 19	De motie is afgedaan met de brief naar de Tweede Kamer van 7 juni 2011, kamerstuk 31 332, nr. 16.
De Kamer verzoekt de regering aan de Wet «Goed onderwijs, goed bestuur» de mogelijkheid toe te voegen een bestuurlijke aanwijzing te geven aan zeer zwakke scholen op basis van tekortschietende onderwijskwaliteit	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Ham, B. van der, Smits, mw. M. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 26	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 21 juni 2011, kamerstuk 31 293 en 31 289, nr. 106.
De Kamer verzoekt de regering ervoor te zorgen dat gemeenten geen extra (bemiddelings)kosten berekenen om leerlingen in hun gemeente stage te laten lopen	[21-4-2011] Wetsvoorstel Maatschappelijke Stage; wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs en de Arbeidstijdenwet in verband met de invoering van een maatschappelijke stage in het voortgezet onderwijs (32 531) Kooiman, C.J.E. kamerstuk 32 531, nr. 15	OCW is in gesprek met de VNG. De Tweede Kamer is begin september 2011 geïnformeerd over de resultaten van het gesprek.
De Kamer (overwegende, dat voorlichting over seksualiteit en seksuele diversiteit op elke school van onverminderd groot belang is, ook vanuit het perspectief van de seksuele weerbaarheid, veiligheid en volksgezondheid) verzoekt de regering de motie-Pechtold c.s. (27 017, nr. 59) onverwijld uit te voeren	[23-6-2011] Hoofdlijnen emancipatiebeleid 2011–2015 Dijkstra, P.A., Gent, W., van Ham, B. van der, Marcouch, A., Smits, mw. M. kamerstuk 27 017, nr. 78	Hierover ontvangt de Tweede Kamer in het najaar van 2011 een brief.
De Kamer verzoekt de regering om maatregelen te treffen om scholen aan te spreken op hun verantwoordelijkheid en de lesuitval op scholen tegen te gaan en hierbij sanctiemiddelen niet uit te sluiten	[2-2-2011] Wetsvoorstel Schoolverzuim Celik, M., Elias, T.M.Ch. kamerstuk 32 356, nr. 13	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 9 februari 2011, kamerstuk 32 640, nrs. 1, 2, 3 en 4.
De Kamer verzoekt de regering er zorg voor te dragen dat havo's transparant en eenduidig dienen te zijn in de eisen voor toelating tot hun opleiding; verzoekt de regering tevens er zorg voor te dragen dat scholen in staat worden gesteld, de doorstroom te begeleiden	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Ham, B. van der, Klaver, J.F., Smits, mw. M., Voordewind, J.S. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 25	De toelatingscode wordt eind 2011 naar de Tweede Kamer gestuurd. De inspectie doet in 2012 onderzoek naar de werking van de code. December 2012 ontvangt de Kamer de bevindingen over de implementatie van de code en de beleidsconclusies.
De Kamer verzoekt de regering in overleg te treden met het onderwijs om te komen tot afspraken waarbij rekening wordt gehouden met de vrijheid van scholen om redelijke toelatingseisen te stellen en de kansen van leerlingen recht wordt gedaan om eigen talenten te ontwikkelen door doorstroom van vmbo-t naar havo te borgen; verzoekt de regering voorts de Kamer hierover te informeren voor 1 maart 2011	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009) Celik, M., Voordewind, J.S. kamerstuk 32 500 VIII, nr. 14	De toelatingscode wordt eind 2011 naar de Kamer gestuurd. De inspectie doet in 2012 onderzoek naar de werking van de code. December 2012 ontvangt de Kamer de bevindingen over de implementatie van de code en de beleidsconclusies.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
De Kamer verzoekt de regering te bevorderen dat in het onderwijs en bij de herdenking van de Tweede Wereldoorlog de Holocaust de bijzondere aandacht krijgt die dit thema verdient, en de Kamer daarover te informeren	[02-02-2011] Antisemitisme (ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) Klaveren, J.J. van, Rouvoet, A., Staaij, C.G. van der kamerstuk 30 950, nr. 31	De motie is afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 7 juli 2011, kamerstuk 30 950, nr. 34.

A. Door de Staten-Generaal aanvaarde Moties		
Omschrijving	Ingediend bij	Stand van Zaken
Moties Eerste Kamer		
DIRECTIE HOGER ONDERWIJS EN STUDIEFINANCIERING		
De Kamer verzoekt de regering in overleg met de sector zo spoedig mogelijk, maar in elk geval vóór 1 september 2012, een regeling te treffen die disproportionele gevolgen voor deeltijdstudenten voorkomt.	[5-7-2011] Wet verhoging collegegeld langstudeerders Holdijk, mr. G. kamerstuk 32 618, nr. 1	Een onderzoek is in juli 2011 gestart. De Eerste Kamer wordt voor het einde van de zomer van 2012 over de stand van zaken van deze motie geïnformeerd.
DIRECTIE KINDEROPVANG		
De Kamer verzoekt de regering te voorkomen dat de eisen van wetsvoorstel 31 989 inzake de opleiding van degenen die deze kinderdagverblijven runnen, zullen leiden tot vernietiging van deze initiatieven en tot opheffing van deze kinderdagverblijven.	[29-6-2010] Wijziging van de Wet kinderopvang, de Wet op het onderwijstoezicht, de Wet op het primair onderwijs en enkele andere wetten in verband met wijzigingen in het onderwijsachterstandenbeleid (31 986) Broekers-Knol, mw. mr. A., Dupuis, mw. prof.dr. H.M., Hermans, L.M.L.H.A., Kappen, F.E. van, Schaap, S. kamerstuk 31 989, H	De motie is afgedaan met de brief aan de Eerste Kamer van 31 augustus 2010, kamerstuk 31 989, nr. 1.

B. Door de bewindslieden gedane toezeggingen

Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van Zaken
TOEZEGGINGEN TWEDE KAMER		
DIRECTIE BEROEPSONDERWIJS EN VOLWASSENEDUCATIE		
Als de staatssecretaris constateert dat er meer problemen zijn dan de vier genoemde problemen bij de financiële tekorten van mbo-instellingen, zal zij de Kamer daarover informeren.	[4-3-2009] Verzamel algemeen overleg over het middelbaar beroepsonderwijs (mbo)	Op het moment dat Minister Van Bijsterveldt meer problemen constateert, wordt de Tweede Kamer daarover geïnformeerd. Tot op heden zijn deze niet geconstateerd.
In de wet staat aangegeven dat wij de gedwongen wijkering en alles wat daaraan vastzit per de opheffingsdatum moeten opheffen met een algemene maatregel van bestuur, en inderdaad, die maatregel maken wij dan. Er wordt een datum ingevuld en de staatssecretaris belooft dat de AMvB nog netjes voorgehangen wordt.	[8-10-2009] Wijziging van de Wet participatiebudget en de WEB i.v.m. tijdelijke verlenging van de oormerking educatie en de bestedingsverplichting bij roc's	De betreffende AMvB zal zoals toegezegd voor 30 november 2012 aan de Tweede Kamer worden gezonden.
Voorafgaand aan het wetsvoorstel vm2 ontvangt de Kamer een evaluatie van de pilots.	[20-4-2011] Actieplan mbo 2011–2015	In september 2011 heeft de Tweede Kamer een uitstelbrief ontvangen, waarin is aangegeven dat de pilots nog lopen en dat de evaluatie in 2013 plaatsvindt.
In het najaar ontvangt de Kamer de BPV-monitor (Beroepspraktijkvorming).	[20-4-2011] Actieplan mbo 2011–2015	Vóór 1 november 2011 ontvangt de Tweede Kamer de BPV-monitor.
Eind 2011 ontvangt de Kamer een uitwerking van de macrodoelmatigheid en de wettelijke arbitrage, evenals de opzet van de Stichting Beroepsonderwijs Bedrijfsleven.	[20-4-2011] Actieplan mbo 2011–2015	In september/oktober 2011 ontvangt de Tweede Kamer een brief over de plannen van de Stichting SBB. In die brief wordt ook het antwoord op commissiebrief 2011D07523 van 18 februari 2011 over de ontwikkeling van de kwalificatiestructuur meegenomen.
De minister zegt toe eventueel andere delegering van taken richting de Stichting Beroepsonderwijs Bedrijfsleven voor te leggen aan de Tweede Kamer.	[26-4-2011] Actieplan MBO	Vóór 1 december 2014 wordt aan de toezegging uitvoering gegeven.
De minister zegt toe een brief aan alle mbo-instellingen te sturen waarin zij worden geattendeerd op het belang tussen kennis, vaardigheden en houdingsaspecten. Een overzicht aan de instellingen te verschaffen van goede voorbeelden van curricula in dezen. De standaarden in het toezichtkader van de inspectie op deze aspecten te bezien.	[17-5-2011] Plenaire debat MBO CKS	De brieven aan alle mbo-instellingen zijn verstuurd. OCW overlegt momenteel met de MBO-Raad over de wijze waarop over de good practices wordt gecommuniceerd.
In 2013 zal een onafhankelijk onderzoek plaatsvinden naar vormgeving van de kwalificatiestructuur, waarin de drie gezichtspunten van de Kamer (inzake de houdingsaspecten, de omvang van de dossiers, de verplichting tot bepaalde didactie) worden meegenomen.	[17-5-2011] Plenaire debat MBO CKS	In 2012 wordt de Tweede Kamer nader geïnformeerd.
De minister zal de mogelijkheid nagaan van het geven van een aanwijzing aan de Raden van Toezicht in de bve-sector (conform de hbo-sector).	[19-5-2011] Klokkenluider ROC Arnhem	Vóór 1 november 2011 wordt de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.

Internetbijlagen

Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van Zaken
De minister zal nagaan wat de mogelijkheden zijn van het certificeren van leden van Raden van Toezicht (ook zittende) en de Kamer daarover in het najaar informeren.	[19-5-2011] Klokkenluider ROC Arnhem	Vóór 1 december 2011 wordt de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.
De minister brengt de Kamer kort na de zomer op de hoogte van het onderzoek naar de vertrekregelingen van de leden van de raad van bestuur van het ROC Rijn IJssel.	[9-6-2011] VAO Klokkenluider ROC	Vóór 30 oktober 2011 wordt de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.
DIRECTIE CULTUREEL ERFGOED		
Vóór de begroting 2012 ontvangt de Kamer een notitie over de «restauratieop-leidingstrajecten».	[10-11-2009] Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) 1e termijn Kamer	Volgens planning zal de Tweede Kamer vóór de begrotingsbehandeling van 2012 een notitie ontvangen.
De Kamer zal de resultaten van een archeologische verkenning op de eilanden van Caribisch Nederland ontvangen.	[4-3-2010] BES-wetten	De resultaten van de verkenning «Implementatie Verdrag van Malta in Caribisch Nederland» zullen eind 2011 aan de Tweede Kamer worden toegezonden.
Begin 2011 ontvangt de Kamer een voorstel voor een goedkeuringswet inzake het immaterieel erfgoed in het kader van Unesco. In de beleidsnota volgt een nadere invulling van de volkscultuur.	[13-12-2010] Wetgevingsoverleg Cultuur (Begroting OCW)	Zoals aan de Tweede Kamer is toegezegd zal voor het einde van 2011 een voorstel voor de goedkeuringswet worden toegestuurd. St. Maarten heeft laten weten de vraag naar medegelding nog niet te kunnen beantwoorden, maar kan later aansluiten.
Na het zomerreces ontvangt de Kamer de verkenning naar de consequenties van de EU-regelgeving voor goedkoop lenen door corporaties ten behoeve van restauratiewerkzaamheden.	[31-1-2011] Wetgevingsoverleg Monumentenbeleid	De verkenning wordt uiterlijk begin oktober 2011 naar de Tweede Kamer verstuurd.
Naar aanleiding van de motie-Snijder-Hazelhoff/Koopmans inzake de evaluatie van de gevolgen van het Verdrag van Malta (dat tot nog toe abusievelijk het verdrag van Granada werd genoemd) wordt deze evaluatie in september of oktober 2011 naar de Kamer gestuurd.	[31-1-2011] Wetgevingsoverleg Monumentenbeleid	De motie, waaraan de toezegging refereert, wordt meegenomen in de lopende evaluatie van het archeologiebeleid. Het evaluatieonderzoek is in juni 2011 afgerond waarna er samen met de bestuurlijke partners en sector een beleidsreactie geformuleerd zal worden. De Tweede Kamer wordt hierover in oktober 2011 nader bericht.
DIRECTIE EMANCIPATIE		
De correspondentie van de minister met het CEDAW zal aan de Kamer worden gestuurd, evenals de Nederlandse versie van de zesde rapportage en de «concluding comments».	[17-12-2008] Emancipatiebeleid	Een tussentijdse rapportage over de aanbevelingen op het terrein van huiselijk geweld en mensenhandel wordt in december 2012 aan het CEDAW-comité gestuurd en ook in afschrift – in het Nederlands – aan de Tweede Kamer. De zesde Nederlandse regeringsrapportage wordt in februari 2014 aan het CEDAW-comité gestuurd – en eveneens ook in afschrift – in het Nederlands – aan de Tweede Kamer.
De Kamer ontvangt eind oktober een beleidsreactie van de ministers van OCW en BZK op het advies van de Commissie Gelijke Behandeling inzake gewetensbe-zwaarde ambtenaren.	[9-6-2011] Emancipatiebeleid	De Tweede Kamer wordt eind oktober 2011 geïnformeerd.

Internetbijlagen

Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van Zaken
Voorafgaande aan de OCW-begrotingsbehandeling, rond november, ontvangt de Kamer een voortgangsrapportage inzake uitvoering van de emancipatienota. Hierin wordt ook gerapporteerd over de verschillende ministeriële verantwoordelijkheden. Tevens zal hiern ingegaan worden op het «Plan van de man».	[9-6-2011] Emancipatiebeleid	Vóór de OCW-begrotingsbehandeling 2012 wordt de Tweede Kamer geïnformeerd.
De Kamer ontvangt voor het eind van het jaar, na ontvangst van de aanbevelingen van het Europees hof, voorstellen inzake bloeddonatie door homoseksuele mannen.	[9-6-2011] Emancipatiebeleid	De Tweede Kamer ontvangt de voorstellen eind 2011.
DIRECTIE LERAREN		
De staatssecretaris zegt toe dat zij bij het advies dat zij vraagt aan de Stichting van het Onderwijs over mogelijke differentiaties binnen de PABO's (flexible opleidingstelsel), zal verzoeken dit advies in het vroege voorjaar op te leveren.	[29-10-2008] Leraren en Lerarenopleidingen	De adviezen zijn eind 2009 ontvangen en worden betrokken bij de uitwerking van het voorstel voor de specialisatie. De Tweede Kamer wordt hierover geïnformeerd in de eerste helft van 2012.
De reactie van het Kabinet op het Onderwijsraadadvies «Naar doelmatiger onderwijs» ontvangt de Kamer in het voorjaar.	[19-11-2009] Leraren	De reactie is in voorbereiding en naar verwachting eind september 2011 gereed.
In het najaar wordt de Kamer geïnformeerd over de raming, die deze zomer wordt gemaakt.	[20-1-2011] Leraren	De ramingen worden verwerkt in de nota «Werken in het onderwijs». Deze wordt in het najaar van 2011 naar de Tweede Kamer gestuurd.
De verplichting om een bevoegdheid te halen wordt in de wet vastgelegd.	[17-2-2011] Leraren	Dit wordt gecombineerd met wetsvoorstel Bevoegdheden. Het wetsvoorstel wordt najaar 2011 behandeld in de Tweede Kamer.
Bij de beantwoording van de Kamervragen inzake lerarenbeurs en ZZP'ers zal ook ingegaan worden op de positie van mensen op de «pay-roll».	[21-6-2011] Leraren	Onderzocht zal worden of het regeltechnisch en uitvoeringstechnisch mogelijk is om de lerarenbeurs open te stellen voor leraren op de pay-roll. In het najaar van 2011 volgt definitief uitsluitel na overleg met de sociale partners.
De Kamer wordt op de hoogte gehouden over de voortgang van het lerarenregister (bij rapportage over de WIO).	[21-6-2011] Leraren	De Tweede Kamer zal worden geïnformeerd met de nota «Werken in het onderwijs» die in het najaar van 2011 zal worden verzonden.
De Kamer wordt op de hoogte gehouden over de ontwikkelingen op de BES.	[21-6-2011] Leraren	De Tweede Kamer zal worden geïnformeerd met de nota «Werken in het onderwijs» die in het najaar van 2011 zal worden verzonden.
In het najaar komt de kennisbasis inzake pabo's. Begin 2012 ontvangt de Kamer het voorstel over de opleiding inzake het jonge kind.	[21-6-2011] Leraren	De kennisbases worden in september 2011 door HBO-Raad aan de staatssecretaris aangeboden. Het voorstel specialisatie Pabo jonge/oude kind wordt najaar 2011 met bestuurlijke partners besproken. De brief aan de Tweede Kamer volgt in de eerste helft van 2012.

Internetbijlagen

Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van Zaken
DIRECTIE FINANCIËEL ECONOMISCHE ZAKEN		
Het convenant doordecentralisatie wordt aan de Tweede Kamer toegezonden.	[13-11-2008] Doordecentralisatie van de arbeidsvoorwaarden in het primair onderwijs	Het overleg met de PO-Raad en de vakbonden over het decentralisatieconvenant is in 2011 hervat. Partijen zijn nu in afwachting van de plenaire behandeling in de Tweede Kamer van het wetsvoorstel dat de volledige decentralisatie in het PO mogelijk moet maken.
De Kamer wordt bij de behandeling van de Wet normering topinkomens nader geïnformeerd over de besluiten die worden genomen n.a.v. de gesprekken met de sectorraden over toekomstige salarisstructuren.	[28-6-2011] Spoeddebat InHolland	Het overleg met de sectorraden is gestart en loopt momenteel. Over het eindresultaat zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd.
DIRECTIE HOGER ONDERWIJS EN STUDIEFINANCIERING		
De Kamer ontvangt twee jaar na de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel Accreditatie een evaluatie.	[18-3-2010] Wetsvoorstel Accreditatie	De wet is in werking getreden per 1 januari 2011. Twee jaar na dato ontvangt de Tweede Kamer een evaluatie.
De staatssecretaris zal een gesprek voeren met studentenorganisaties, universiteiten, hoge scholen en het bedrijfsleven over de scholarships.	[29-11-2010] Wetgevingsoverleg Hoger Onderwijs (Begroting OCW)	De eerste gespreksronde met de stakeholders heeft plaatsgevonden. In november 2011 vindt een tweede gespreksronde plaats. Hierna wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de resultaten van deze gesprekken.
De Kamer ontvangt voor eind april rekenvoorbeelden m.b.t. de wijziging van de bijverdienregeling.	[6-4-2011] Studiefinanciering	Eind september 2011 ontvangt de Tweede Kamer een brief over de uitkomsten van dit onderzoek.
De staatssecretaris zegt toe dat in het wetsvoorstel studiefinanciering dat in april naar de Kamer wordt gestuurd, inzichtelijk wordt gemaakt wat de gevolgen zijn van de overheveling van de middelen voor de partnertoeslag naar SZW voor de doelgroep in brede zin.	[6-4-2011] Studiefinanciering	Het wetsvoorstel Studiefinanciering wordt in januari 2012 aan de Tweede Kamer aangeboden. In april 2011 is het wetsvoorstel Uitwonendenbeurs conform planning aan de Tweede Kamer voorgelegd. Het wetsvoorstel Studeren is investeren wordt in januari 2012 naar de Tweede Kamer gezonden.
In het wetsvoorstel Studiefinanciering wordt ook aandacht besteed aan: – bewijslast uitwonende studenten; – studenten die voor een bepaalde periode naar het buitenland vertrekken; – het reisrecht (de nominale studieduur plus één jaar, C+1) in relatie tot de langstudeerdersmaatregel; – het terugbetalen van de prestatiebeurs in relatie tot de terugbetalingstermijn van het sociale leenstelsel.	[6-4-2011] Studiefinanciering	Het wetsvoorstel Studiefinanciering wordt in januari 2012 aan de Tweede Kamer aangeboden. In april 2011 is het wetsvoorstel uitwonendenbeurs conform planning aan de Tweede Kamer voorgelegd. Het wetsvoorstel Studeren is investeren wordt in januari 2012 naar de Tweede Kamer gezonden.
De Kamer ontvangt een analyse en een beleidsreactie inzake de definitie van deeltijders.	[21-4-2011] Langstudeerders	Hierover wordt de Tweede Kamer eind 2011 nader geïnformeerd.
De staatssecretaris stuurt de wetsvoorstellen met de verschillende maatregelen inzake de (borging van) de onderwijskwaliteit in het hbo uiterlijk in het voorjaar van 2012 naar de Kamer.	[24-5-2011] InHolland	Vorbereidingen en overleggen t.b.v. de wetsvoorstellen met verschillende maatregelen inzake (borging)onderwijskwaliteit hbo zijn in gang gezet. De wetsvoorstellen worden in het voorjaar 2012 naar de Tweede Kamer gestuurd.

Internetbijlagen

Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van Zaken
De Kamer wordt nader geïnformeerd over hoe de terugvorderingen bij Inholland is verlopen en hoe het terug te vorderen bedrag binnen de begroting van Inholland wordt gedekt.	[28-6-2011] Spoeddebat InHolland	De Tweede Kamer wordt hierover voor eind februari 2012 geïnformeerd.
De staatssecretaris zegt toe de Kamer te informeren over de resultaten van het inspectieonderzoek naar hogeschool Codarts.	[28-6-2011] Spoeddebat InHolland	De Tweede Kamer wordt hierover voor eind februari 2012 geïnformeerd.
De AMvB die voortvloeit uit de Wet Versterking besturing, waarin het verlenen van graden in het buitenland wordt geregeld en waarin het risico op kruisbestuiving van publiek en private middelen wordt tegengegaan, bereikt de Kamer vóór het zomerreces 2012.	[28-6-2011] Spoeddebat InHolland	Deze toezegging is ingehaald door de motie Jadnanansing, kamerstuk 31 288, nr. 189 m.b.t. vestigingen in het buitenland. In het najaar van 2011 wordt de AMvB voorgelegd aan de Tweede Kamer.
DIRECTIE JEUGD, ONDERWIJS EN ZORG		
Na de zomer wordt het wetsvoorstel Passend Onderwijs bij de Tweede Kamer ingediend.	[16-2-2011] Passend Onderwijs	Naar verwacht zal het wetsvoorstel Passend onderwijs in oktober 2011 naar de Tweede Kamer worden verzonden.
De Tweede Kamer wordt na de zomer geïnformeerd over de overweging inzake het eventueel instellen van een geschillencommissie.	[16-2-2011] Passend Onderwijs	In de brief waarmee het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer wordt gestuurd (naar verwachting in oktober 2011) wordt ook gerapporteerd over mogelijkheden geschillencommissie.
Het ECPO monitort de verantwoording van de inzet van het geld door zowel samenwerkingverbanden als door scholen.	[16-2-2011] Passend Onderwijs	In de brief waarmee het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer wordt gestuurd (naar verwachting in oktober 2011) wordt de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.
Bij de wetsbehandeling Passend onderwijs komt de minister terug op de vraag van het lid Klaver over realiseerbare doelstellingen inzake thuiszitters (betreft terugdringen van aantallen thuiszitters).	[6-4-2011] Thuiszitters	Naar verwachting gaat het wetsvoorstel Passend onderwijs in oktober 2011 naar de Tweede Kamer. Bij de behandeling daarvan wordt dit punt besproken.
Bij de wetsbehandeling Passend onderwijs zal de minister mondeling de Kamer een terugkoppeling geven over het overleg met de VNG.	[6-4-2011] Thuiszitters	In de brief die met het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer wordt gestuurd (naar verwachting in oktober 2011) wordt de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.
ECPO zal in 2014 het proces van het invoeren van passend onderwijs evalueren om na te gaan waar we op dat moment staan.	[26-4-2011] Bezuinigingen op Passend Onderwijs	De Tweede Kamer wordt geïnformeerd over de evaluatie passend onderwijs in de brief aan de Tweede Kamer met het wetsvoorstel (oktober 2011).
Indien dit mogelijk is stuurt de minister recente cijfers naar de Kamer over religieus geweld.	[26-5-2011] Veiligheid in en rond onderwijs	In de voortgangsrapportage «Veiligheid in en rond de school», die in het najaar van 2011 naar de Tweede Kamer wordt gezonden, zal de stand van zaken rond religieus geweld worden opgenomen.
Tegelijkertijd met het wetsvoorstel Passend onderwijs ontvangt de Kamer het referentiekader en een reactie op de aanbevelingen van ECPO.	[29-6-2011] Passend Onderwijs	Naar verwacht zal het wetsvoorstel Passend onderwijs in oktober 2011 naar de Tweede Kamer worden verzonden.

Internetbijlagen

Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van Zaken
Vóór het kerstreces 2012 ontvangt de Kamer een tussenevaluatie passend onderwijs met een stand van zaken en een vooruitblik naar de invulling van de zorgplicht. Daarbij zal specifiek aandacht besteed worden aan een structurele oplossing voor behoud van expertise van epilepsiescholen.	[29-6-2011] Passend Onderwijs	Vóór het kerstreces van 2012 ontvangt de Tweede Kamer de resultaten van de tussenevaluatie.
DIRECTIE MEDIA, LETTEREN EN BIBLIOTHEKEN		
Er komt een onderzoek naar de toekomstige rol van persbureaus. Het resultaat daarvan komt voor het zomerreces naar de Kamer.	[19-11-2009] Innovatie Toekomst en Pers	De afronding van het onderzoek neemt meer tijd in beslag dan verwacht. Naar verwachting worden in het najaar van 2011 de resultaten van het onderzoek naar de Tweede Kamer gestuurd.
De minister zal vóór de zomer 2010 de Kamer schriftelijk informeren over het gevoerde overleg over de klantenraden.	[30-11-2009] Wetgevingsoverleg inzake begroting 2010, onderdeel Media	In het najaar van 2011 zal de Tweede Kamer hierover worden geïnformeerd.
De wetgeving inzake consumenteninvloed op de Kabel ontvangt de Kamer vóór de zomer 2010.	[30-11-2009] Wetgevingsoverleg inzake begroting 2010, onderdeel Media	In het najaar van 2011 zal de Tweede Kamer hierover worden geïnformeerd.
Inzake het derde net: de minister zal een organisatie inschakelen en de Kamer informeren over de uitwerking van de uitvoering hiervan	[13-12-2010] Wetgevingsoverleg Media (Begroting OCW)	In maart 2011 is een onderzoek uitgevoerd waarvan de eerste resultaten bekend zijn gemaakt met de brief aan de Tweede Kamer van 23 juni 2011, kamerstuk 32 500 VIII, nr. 200. Vooralsnog zal het onderzoek in september 2011 afgerond zijn.
In september 2011 ontvangt de Kamer een brief over de lokale omroepen in relatie tot de kabelorganisaties.	[27-6-2011] Notaoverleg Mediabrief	In het najaar van 2011 zal de Tweede Kamer hierover worden geïnformeerd.
De minister zegt toe bij de mediabegroting schriftelijk terug te komen op de aangehouden motie van het lid Peters inzake programmeergegevens.	[27-6-2011] Notaoverleg Mediabrief	De minister zal in de brief over de mediabegroting (november 2011) terugkomen op de aangehouden motie van het lid Peters op het gebied van programmeergegevens.
De minister zegt toe dat zij de Kamer in het najaar zal informeren over de mogelijkheden in financiële en organisatorische zin om het Metropole-orkest te ondersteunen op weg naar private financiering.	[27-6-2011] Notaoverleg Mediabrief	De minister informeert de Tweede Kamer in het najaar van 2011 over de mogelijkheden in financiële en organisatorische zin om het Metropole-orkest te ondersteunen op weg naar private financiering.
DIRECTIE ONDERZOEK EN WETENSCHAPSBELEID		
De staatssecretaris zegt toe de Kamer in een brief te informeren over de bilaterale samenwerking met China, in het bijzonder over de aantallen studenten die worden uitgewisseld tussen Nederland en China.	[8-6-2011] Beleidsreactie Strategische agenda NWO en KNAW	De gevraagde gegevens worden geïnventariseerd. De Tweede Kamer wordt hierover rond Prinsjesdag 2011 geïnformeerd.
DIRECTIE PRIMAIR ONDERWIJS		
De Kamer ontvangt in de tweede helft van 2009 de verkenning over de mogelijkheden van defuseren, voorzien van een beleidsreactie.	[10-12-2008] Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	De beleidsreactie zal in het najaar van 2011 aan de Tweede Kamer verzonden worden.

Internetbijlagen

Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van Zaken
Op korte termijn ontvangt de Kamer de notitie over de school van de Toekomst.	[12-1-2010] Wetsvoorstel wijziging wet Kinderopvang	Het antwoord zal worden betrokken bij de beleidsreactie op een aanstaand SER-rapport over «Tijden in de Samenleving». De Tweede Kamer is hiervan op de hoogte gebracht met brief van 6 april 2011, kamerstuk 31 289, nr. 99. Het antwoord volgt na de zomer van 2011.
Half maart wordt de Kamer schriftelijk geïnformeerd over wanneer de toegezegde notitie inzake de besteding van onderwijs-huisvestingsmiddelen te verwachten is, inclusief de onderzoeksvragen.	[3-2-2010] Segregatie in het Onderwijs	De Tweede Kamer wordt in oktober 2011 geïnformeerd.
De staatssecretaris zegt toe dat alle in de wet aangekondigde AMvB's «in concept» aan de Kamer worden voorgelegd.	[31-3-2010] Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen	Inmiddels zijn twee concept amvb's verstuurd aan de Tweede Kamer en zullen medio 2011 nog twee andere amvb's in conceptvorm worden gestuurd; te weten het Examenbesluit VO en het Examenbesluit t.b.v. MBO niveau 2 en 3.
Op de problematiek inzake huisvesting in de grensregio's wordt teruggekomen.	[18-5-2010] Huisvesting	De Tweede Kamer wordt in oktober 2011 geïnformeerd.
Rond of na de zomer van 2010 is het onderzoek naar onderbesteding door verschillende gemeenten t.o.v. het fictieve jaarlijkse bedrag in het Gemeentefonds.	[18-5-2010] Huisvesting	De Tweede Kamer wordt in oktober 2011 geïnformeerd.
Betr. vakleerkracht bewegingsonderwijs: de bewindslieden zullen de effecten van de door de Kamer gewenste maatregel monitoren en zullen haar onmiddellijk op de hoogte stellen als daar gekke dingen uit komen.	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009)	Aan de Tweede Kamer is toegezegd met brief van 3 december 2010, kamerstuk 32 500 VIII/32 500 XVI nr. 77, om voor de zomer van 2012 de uitkomsten van de monitor te sturen.
In het voorjaar ontvangt de Kamer de uitwerking burgerschapskunde.	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009)	Op 8 april 2011 is de Tweede Kamer geïnformeerd dat er medio 2012 een reactie komt op het dan te verschijnen advies van de Onderwijsraad.
Rond 1 mei ontvangt de Kamer het onderzoek naar de inzet van de onderwijs-huisvestingsmiddelen uit het Gemeentefonds.	[16-3-2011] Lumpsum primair onderwijs	De Tweede Kamer wordt in oktober 2011 geïnformeerd.
Bij de evaluatie in 2012 inzake de commissie Don moet blijken dat de «bestuurdersdeskundigheid» op orde is.	[16-3-2011] Lumpsum primair onderwijs	De beleidsreactie volgt bij het evaluatierapport. De Tweede Kamer wordt hier in het najaar van 2012 over geïnformeerd.
Binnenkort publiceert de Onderwijsinspectie een rapportage over ong. 400 scholen in het po en vo die beschikken over een hoge kapitalisatiefactor (meer dan 1.5 x de signaleringswaarde), of die een hoge kapitalisatiefactor combineren met (zeer) zwakke onderwijskwaliteit.	[16-3-2011] Lumpsum primair onderwijs	De beleidsreactie volgt bij het evaluatierapport. De Tweede Kamer wordt hier in het najaar van 2012 over geïnformeerd.
Vóór 1 december ontvangt de Kamer een reactie op het onderzoek naar recente ontwikkelingen rond artikel 5, onderdeel b van de Leerplichtwet en de mogelijke borging van onderwijskwaliteit en randvoorwaarden.	[31-3-2011] Thuisonderwijs	De beleidsreactie wordt conform toezegging vóór 1 december 2011 aan de Tweede Kamer gestuurd.

Internetbijlagen

Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van Zaken
De minister zal navragen bij de Inspectie van het Onderwijs of het beeld bestaat dat er specifiek bij jongens sprake is van onderadvisering. Zo ja, dan zal zij de Kamer daarover informeren.	[31-5-2011] De onderwijsachterstand van jongens	Wordt geagendeerd voor het bilateraal (intern) overleg met de Inspectie. Indien nodig volgt een brief aan de Tweede Kamer.
De Kamer wordt geïnformeerd over de uitkomsten van het gesprek met de PO-Raad over het tempo van invoering in het speciaal onderwijs.	[23-6-2011] Actieplan Basis voor Presteren (PO)	De uitkomsten van het gesprek met de PO-raad over het tempo van invoering in het speciaal onderwijs, worden verwerkt in het wetsvoorstel Toetsing in het PO die volgens de planning in oktober 2011 aan de Tweede Kamer wordt verstuurd.
De Kamer ontvangt in het najaar een brief over de invulling van de toetsen.	[23-6-2011] Actieplan Basis voor Presteren (PO)	De beleidsreactie over de pilots leerwinst/toegevoegde waarde in het PO wordt in oktober 2011 aan de Tweede Kamer gestuurd.
Bij de verkenning in het najaar komt de minister terug op het thuisonderwijs.	[23-6-2011] Actieplan Basis voor Presteren (PO)	De beleidsreactie aan de Tweede Kamer volgt conform toezegging voor 1 december 2011.
De minister komt met een wetswijziging in het kader van de aanpak van zeer zwakke scholen.	[23-6-2011] Actieplan Basis voor Presteren (PO)	De wetswijziging in het kader van de aanpak zeer zwakke scholen wordt in het najaar van 2011 in gang gezet en gaat naar verwachting eind 2012 naar de Tweede Kamer.
In het Onderwijsverslag 2011 komt de onderwijsinspectie terug op het zitten-blijven n.a.v. het themaonderzoek hierover.	[23-6-2011] Actieplan Basis voor Presteren (PO)	In het onderwijsverslag 2011 zal de inspectie op dit onderwerp ingaan.
Najaar 2012 ontvangt de Kamer de inspectierapportage over de 400 scholen (hoge reserves en zeer zwak)	[23-6-2011] Actieplan Basis voor Presteren (PO)	De beleidsreactie volgt bij het evaluatierapport. De Tweede Kamer wordt hier in het najaar van 2012 over geïnformeerd.
DIRECTIE VOORTGEZET ONDERWIJS		
Bij de evaluatie van de tweede fase wordt ingegaan op de aansluiting van de profielen op het vervolgonderwijs.	[23-4-2008] Tweede Fase/profielcommissie	De evaluatie gaat uiterlijk mei 2012 naar de Tweede Kamer. Daarin wordt ingegaan op de aansluiting van de profielen op het vervolgonderwijs.
De Kamer zal via een monitor op de hoogte worden gehouden van de mogelijke effecten van de maatregelen inzake de slaag/zakregeling.	[22-1-2009] Examens in het voortgezet onderwijs	De wet treedt in augustus 2011 in werking. De eerste monitor vindt plaats in augustus 2012; De tweede in augustus 2013 en de derde in 2014. De Tweede Kamer wordt vervolgens in september 2012, 2013 en 2014 geïnformeerd.
Nadat de gesprekken met de VO-raad en de ouderenorganisaties hebben plaatsgevonden, zal de staatssecretaris in overleg met de inspectie besluiten wanneer het themaonderzoek plaatsvindt. De Kamer zal hierover geïnformeerd worden en het inspectierapport t.z.t. ontvangen.	[23-9-2010] Dyslexie, Examens VO (Besluit Aanscherping van de slaag/ zakregeling dyslexie en dyscalculie en Besluit Doorstroommogelijkheden	De rapportage van de inspectie over de wijze waarop scholen leerlingen met dyscalculatie en dyslexie tijdens het examen extra ruimte bieden, zal in september 2011 aan de Tweede Kamer worden aangeboden.
Begin 2011 ontvangt de Kamer het wetsvoorstel met het experimenteerartikel inzake de krimpproblematiek en de voortgangsrapportage.	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009	De Tweede Kamer wordt in oktober 2011 geïnformeerd.

Internetbijlagen

Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van Zaken
Na het zomerreces wordt de Kamer geïnformeerd over de mogelijkheden van het positief waarderen van opstroom in het inspectiekader.	[18-5-2011] Doorstroom/Stapelen/Toelatingsbeleid	De Tweede Kamer wordt in oktober 2011 geïnformeerd over de mogelijkheden van het positief waarderen van opstroom in het inspectiekader.
De toelatingscode zelf wordt naar de Kamer gezonden, zodra deze is verschenen.	[18-5-2011] Doorstroom/Stapelen/Toelatingsbeleid	De toelatingscode wordt vóór 1 januari 2012 naar de Tweede Kamer verzonden.
Eind 2012 ontvangt de Kamer de rapportage over de implementatie van de toelatingscode en de beleidsconclusies daarbij.	[18-5-2011] Doorstroom/Stapelen/Toelatingsbeleid	De Tweede Kamer ontvangt de brief in december 2012.
De minister zegt toe wetenschappelijk onderzoek uit te zetten naar verschillen tussen scholen die het goed en minder goed doen ten aanzien van de achterstand van jongens, mede op basis van doorstroming en examencijfers. Daarbij zal ze ook de internationale kennis op dit gebied meenemen en mogelijk zelfs inzetten. De termijn waarop de Kamer deze informatie ontvangt is nog niet bekend.	[31-5-2011] De onderwijsachterstand van jongens	De resultaten van het onderzoek worden vóór 1 april 2012 naar de Tweede Kamer gestuurd.
In het voorjaar van 2012 ontvangt de Kamer de resultaten van het praktijkgerichte onderzoek van het APS naar een vijftal scholen die gaan experimenteren met nieuwe inzichten.	[31-5-2011] De onderwijsachterstand van jongens	De resultaten zullen volgens planning uiterlijk 1 mei 2012 naar de Tweede Kamer verstuurd worden.
In de zomer van 2012 ontvangt de Kamer de resultaten van de inventarisatie van de SLO van al bestaande inzichten over het voorkomen van achterstand van jongens.	[31-5-2011] De onderwijsachterstand van jongens	De Tweede Kamer zal volgens planning in augustus 2012 de resultaten ontvangen.
Vóór 1 maart ontvangt de Kamer een voorstel over de toekomst van de profielen voortgezet onderwijs, mede n.a.v. het advies van de Onderwijsraad.	[15-6-2011] Actieplan Beter presteren (VO)	De Tweede Kamer wordt eind februari 2012 geïnformeerd.
DIRECTIE WETGEVING EN JURIDISCHE ZAKEN		
De minister komt na de zomer van 2009 met een wetsvoorstel over gezichtsbedekkende kleding, niet alleen voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroeps- en volwasseneneducatie, maar ook voor het hoger onderwijs.	[26-11-2008] Gelaatsbedekkende kleding	Of een specifiek OCW-wetsvoorstel met een verbod op het dragen van gelaatsbedekkende kleding in onderwijsinstellingen wordt ingediend, is mede afhankelijk van de opzet van het BZK-wetsvoorstel inzake het algemene verbod. Daarom kan op dit moment nog geen uitspraak worden gedaan over het moment van indiening van een OCW wetsvoorstel.
De staatssecretarissen stellen alle inhoudelijke informatie die in vervolg-AMvB's wordt verwerkt, tevoren aan de Kamer ter beschikking.	[9-12-2009] Referentiekader doorlopende leerlijnen taal en rekenen	Conform de toezegging is op 7 juni 2011 een vervolg amvb (bijlage bij Kamerstuk 31 332, nr. 16) toegestuurd aan de Tweede Kamer.
De Kamer ontvangt binnen twee jaar na inwerkingtreding van de wet «Educatieve minor» een evaluatie van de (substitutie-) effecten van de wet. Daarin wordt specifiek aandacht besteed aan de begeleiding van beginnende leraren met een educatieve-minor-bevoegdheid.	[25-3-2010] Educatieve Minor	De wet Educatieve minor treedt in werking op 1 augustus 2010 (stb. 2010, 185 en stb. 2010, 211); de Tweede Kamer ontvangt in 2012 de evaluatie.

Internetbijlagen

Omschrijving	Toegezegd bij	Stand van Zaken
Het wetsvoorstel bekostiging mbo wordt in september 2011 aan de Kamer aangeboden.	[11-11-2010] Begrotingsbehandeling Onderwijs, Cultuur en Wetenschap 2011 (inclusief Jaarverslag en Slotwet 2009)	Als gevolg van onder andere het actieplan mbo is de aard van het wetsvoorstel gewijzigd. De indiening van het nieuwe wetsvoorstel wordt nu voorzien in het voorjaar van 2012.

B. Door de bewindsleden gedane toezeggingen		
Omschrijving	Ingediend bij	Stand van zaken
TOEZEGGINGEN EERSTE KAMER		
DIRECTIE BEROEPSONDERWIJS EN VOLWASSENEDUCATIE		
De staatssecretaris zegt toe het adviesrecht, de voordracht en de one-tier board (functionele scheiding tussen bestuur en toezicht binnen één orgaan) over 3 jaar te evalueren.	[10-3-2009] Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs inzake colleges van bestuur en raden van toezicht	De evaluatie vindt plaats in het voorjaar van 2012. De Eerste Kamer ontvangt conform toezegging de uitkomsten van de evaluatie in mei 2012.
De staatssecretaris van Onderwijs zegt de Eerste Kamer toe in 2012 met een voortgangsrapportage te komen en daarin aan de volgende punten aandacht te besteden: bindende voordracht mag niet in strijd zijn met het profiel; effectiviteit; representativiteit; maatwerk bij bekostigingsvoorwaarden en bekostigingsingreep; voorbeelden van de inhoud van het medezeggenschapsstatuut; de inspanning van scholen om de medezeggenschap te stimuleren.	[8-12-2009] Medezeggenschap educatie en beroepsonderwijs	De Eerste Kamer wordt in 2012 geïnformeerd.
DIRECTIE CULTUREEL ERFGOED		
De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt toe te zullen monitoren in hoeverre de toevallige financiële situatie van een gemeente of provincie toch meeweegt bij het al dan niet toekennen van compensatie voor excessieve kosten.	[19-12-2006] Wetsvoorstel archeologische monumentenzorg	Dit onderwerp maakt deel uit van de evaluatie van de WAMZ/BAMZ. De Eerste Kamer zal daarover in oktober 2011 worden bericht.
De minister zal in de evaluatie van de Wet Archeologische Monumentenzorg aandacht besteden aan de vraag in hoeverre gemeenten invulling hebben gegeven aan hun verantwoordelijkheid om regels te kunnen vaststellen ter bescherming van (verwachte) archeologische waarden.	[9-12-2008] Wijziging van de Monumentenwet 1988 in verband met onder meer beperking van de ministeriële adviesplicht bij aanvragen om een monumentenvergunning	Dit onderdeel maakt deel uit van de evaluatie van de WAMZ/BAMZ. De Eerste Kamer zal hierover in oktober 2011 gerapporteerd worden.
DIRECTIE LERAREN		
De staatssecretaris van OCW zegt de Kamer, n.a.v. een vraag en opmerkingen van het lid Dölle toe een vraag op te nemen in de arbeidsmarktbarometer 2009 over het aannemen van onbevoegde leraren in plaats van bevoegde.	[17-2-2009] Beleidsdebat begrotingsbehandeling OCW met als thema Sturing en Botsende Beleidsdoelstellingen	In de eerstvolgende arbeidsmarktbarometer wordt een vraag opgenomen over het aannemen van onbevoegde leraren in plaats van bevoegde leraren. Deze arbeidsmarktbarometer wordt begin 2012 gepubliceerd.
DIRECTIE INTERNATIONAAL BELEID		
De minister zegt de Eerste Kamer, n.a.v. een opmerking van het lid ten Horn (SP), toe dat de regering voor de zomer de bekostiging van het onderwijs en de sociale vorming op de BES-eilanden zal evalueren. Er zal worden bekeken of de bekostiging voor het aantal leerlingen op school voldoende is. Mochten er een groot aantal jongeren deelnemen aan de sociale vormingsplicht, dan zal de regering op zoek gaan naar een passende oplossing.	[1-2-2011] Plenair debat Eerste Kamer over dossier 32 419, Tweede Aanpassingswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba	Op dit moment vind nader onderzoek plaats naar de passende hoogte van de bekostiging. In september 2011 zullen de resultaten hiervan bekend worden.
De minister van OCW zegt de Kamer, n.a.v. een vraag van het lid Ten Horn (SP), toe dat de onderwijsinspectie de uitvoering van de sociale kanstrajecten op de BES-eilanden zal inspecteren.	[1-2-2011] Plenair debat Eerste Kamer over dossier 32 419, Tweede Aanpassingswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba	Verzoek is overgebracht aan de inspectie. Die zal dat bij de reguliere inspectiebezoeken meenemen.

Internetbijlagen

Omschrijving	Ingediend bij	Stand van zaken
DIRECTIE PRIMAIR ONDERWIJS		
De minister van OCW zegt de Kamer, n.a.v. een vraag van het lid Flierman, toe richting de Kamers met een reactie te komen op de twee adviezen van de Onderwijsraad inzake verzelfstandiging van het onderwijs. In het debat met de Kamer(s) kan de advisering over artikel 23 door onderwijsjuristen worden betrokken.	[25-1-2011] Plenair debat Fusietoets (wetsvoorstel 32 040)	De beleidsreactie op Verzelfstandiging I en II zal in het najaar van 2011 aan de Eerste Kamer worden verstuurd.
DIRECTIE VOORTGEZET ONDERWIJS		
De staatssecretaris zal bij de evaluatie van de Wet voorzieningenplanning scholen het punt van schoolbesturen die tegen hun wil zijn uitgesloten van het RPO bekijken en (indien voorkomend) situaties in beeld brengen waarin het mis is gegaan.	[1-7-2008] Wetsvoorstel modernisering, vereenvoudiging en beperking van de wettelijke regels over de voorzieningen- planning bij scholen	Uiterlijk in december 2013 worden de Eerste en Tweede Kamer geïnformeerd over de uitkomsten.

3. SUBSIDIES

Inleiding subsidies

Overzicht subsidies

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de subsidies van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Binnen deze bijlage wordt onderscheid gemaakt tussen subsidies uit hoofde van subsidieregelingen en uit hoofde van de wet overige OCW-subsidies (WOOS). Subsidieregelingen zijn regelingen die door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zijn ingesteld. De wet overige OCW-subsidies is een algemene titel op grond waarvan partijen een subsidieverzoek kunnen indienen bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Definitie subsidie

In deze bijlage wordt de subsidiedefinitie van de Algemene wet bestuursrecht gebruikt. De Algemene wet bestuursrecht definieert een subsidie als volgt (artikel 4.21 Awb):

«De aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten».

Tabel Subsidies (bedragen x € 1 000)											
Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal verleningen in 2010	Evaluatie-moment	
1	Primair Onderwijs										
	Bèta en techniek	4 400	14 700	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	1	2016	
	NWO, Pre COOL-onderzoek (FES)	700	700	400	400	400	400	400	1	2020	
	Stichting Service Centrum scholenbouw	1 000	500	0	0	0	0	0	1	jaarlijks	
	Ouderverenigingen	1 800	1 800	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	4	jaarlijks	
	PO-Raad	21 305	11 041	1 260	138	600	0	0	21	jaarlijks	
	Expertisecentrum Nederlands	800	227	130	7	0	0	0	1	2013	
	Subsidie stichting landelijke educatie molukkers (LSEM)	590	585	530	485	0	0	0	1	2013	
	Stichting Nationaal Onderwijs-museum	250	250	250	125	125	125	125	1	jaarlijks	
	Regeling verbeteren binnenmilieu voor scholen in het po	1 500	1 500	1 500	1 500	0	0	0	1 333	2013	
	Regeling onderwijstijdverlenging	13 145	14 028	14 115	7 053	0	0	0	87	2013	
	Subsidieregeling scholing overblijf medewerkers	0	4 348	0	0	0	0	0	3 718	geen	
	Subsidieregeling pilots startgroepen voor peuters	0	708	2 742	4 200	4 200	2 450	0	0	jaarlijks	
	Subsidieregeling excellentiepro-gamma	1 660	1 660	1 660	0	0	0	0	0	2012	
	Overige beschikkingen op basis van de WOOS	17 152	11 572	5 071	2 645	2 212	0	0	110	verschillend	
	Totaal subsidieregelingen	64 302	63 619	34 258	23 153	14 137	9 575	7 125			

Internetbijlagen

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal verleningen in 2010	Evaluatie-moment
1	Jeugd, Onderwijs en Zorg									
	Subsidie Evaluatie en adviescommissie Passend onderwijs	900	900	0	0	0	0	0	1	2011
	Subsidie aanpassen lesmaterialen t.b.v. visueel gehandicapte en dyslectische leerlingen (Dedicon)	4 270	4 270	2 500	0	0	0	0	1	2012
	Subsidie ter bevordering van de kwaliteit (SBO werkverband)	250	336	0	0	0	0	0	1	2011
	Subsidie ontwikkeling leerlingvolgsysteem (CITO)	750	750	100	0	0	0	0	1	2012
	Ontwikkelen leermiddelen vso (KPC)	250	259	120	47	0	0	0	1	2014
	Geschillencommissie WSNS	15	30	30	30	30	0	0	1	2014
	WEC-raad: Subsidie Agenda Passend Onderwijs	1 470	0	294	0	0	0	0	1	2012
	Verlenen subsidies voor (grote) experimenten tbv vorming Passend onderwijs.	1 200	880	880	515	0	0	0	1	evaluatie passend onderwijs
	Subsidie Nederlands Gebaren-centrum (NGc) 2010 t/m 2013	487	487	487	487	0	0	0	1	2013
	VBS ondersteuning combinatiefuncties en brede scholen	460	480	595	465	0	0	0	1	2013
	PI's Kernstafsubsidie	503	503	503	503	503	0	0	1	2014
	Regeling aanvragen startsubsidie of veldinitiatief 10 euro per leerling.									
	Subsidie ter bevordering implementatie passend onderwijs	16 000	26 000	15 200	0	0	0	0	4	2012
	Overige beschikkingen op basis van WOOS	20 290	5 628	3 808	3 064	175	0	0	18	verschillend
	Totaal subsidieregelingen	46 845	39 623	24 517	5 111	708	0	0		

Internetbijlagen

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal verleningen in 2010	Evaluatie-moment
3	Voortgezet Onderwijs									
	Beroepskolom (o.a. onderwijs-inhoud, vmbo, loopbaanoriëntatie)	5 578	5 197	6 930	6 930	6 980	6 980	6 980	35	2013
	Informatiebeleid (o.a. vensters voor verantwoording)	2 057	2 950	1 550	1 550	1 550	1 550	1 550	5	2013
	Moderne vreemde talen (o.a. Europese afspraken alle schooltypes indelen in Europese niveaus, tekort taalassistenten Frans/Duits)	2 455	2 565	1 796	1 105	1 106	1 106	1 106	25	2014
	Onderbouw (o.a. taal en rekenen onderbouw, thematische aansluitingspilots)	200	1 000	2 600	1 800	1 800	1 800	1 800	5	2012
	Onderzoek en internationalisering	1 006	653	0	0	370	261	261	17	geen
	Steunpunt ZAT + CTO's	1 758	1 797	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1	jaarlijks
	Subsidies LAKS, COMBO, Ingrado, ISO, LsvB (leerling- en deelnemersorganisaties)	1 652	1 996	2 130	2 100	1 350	1 350	1 350	18	geen
	Zeer zwakke scholen (kwaliteitsimpuls + steunpunt)	1 332	1 284	569	569	569	569	569	2	2012
	Tweede Fase (o.a. examenprogramma's 2 ^e fase, versterken bèta-vakken)	2 043	1 926	1 399	1 278	1 250	1 250	1 250	22	2012
	Veiligheidsbrief: centrum school en veiligheid en registratie en monitor Dyslexie (St. Dedicon + masterplan dyslexie)	3 040	2 805	1 030	1 120	1 030	1 030	1 030	9	jaarlijks
	Onderwijs Bewijs	1 612	1 370	1 475	880	880	880	880	2	jaarlijks
	Platform Bèta en Techniek	3 521	5 286	4 744	3 018	1 663	1 269	561	11	2012
	Nationaal Onderwijsmuseum	n.v.t.	9 800	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	n.v.t.	2014
	Regeerakkoord: Taal en Rekenen	250	250	125	125	125	125	125	1	jaarlijks
		n.v.t.	n.v.t.	8 074	8 077	0	0	0	n.v.t.	2015
	Totaal subsidieregelingen	26 504	38 879	36 022	32 152	22 273	21 770	21 062		

Internetbijlagen

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal verleningen in 2010	Evaluatie-moment
divers	PO + VO + BVE Basisbeschikking Kennisnet (po, vo, bve)	21 847	20 847	20 930	19 529	19 529	20 252	20 249	1	geen
Totaal subsidieregelingen		21 847	20 847	20 930	19 529	19 529	20 252	20 249		

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal verleningen in 2010	Evaluatiemoment
4	Beroepsonderwijs en Volwassen-educatie									
	Subsidieregeling Aanvalsplan Laageletterdheid	4 001	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	3	in 2012 over 2011
	Subsidieregeling Schoolmaatschappelijk werk in het mbo	15 000	14 017	14 017	14 017	14 017	14 017	14 017	67	jaarlijkse monitor NJI
	Uitvoeringsregeling bestrijding voortijdig schoolverlaten en regionale meld- en coördinatie-functie voortijdig schoolverlaten	55 460	73 260	87 460	0	0	0	0	540	vsv-atlas
	Regeling Innovatiearrangement Kaderregeling technocentra 1	11 500	10 000	0	0	0	0	0	14	1 juli 2013
	Tijdelijke regeling subsidiëring experimenten leergang vmbo-mbo2	9 992	0	0	0	0	0	0	15	2009
	Tijdelijke regeling Plusvoorzieningen «overbelaste jongeren»	5 108	nmb	nmb	nmb	0	0	0	1 642	jaarlijks, 2013 eindrapportage
	Tijdelijke regeling stageoffensief	47 724	0	0	0	0	0	0	39	2012
	Tijdelijke regeling bijzondere positie ROC Flevoland	13 000	3 000	0	0	0	0	0	18	2011
	Tijdelijke stimuleringsregeling leren en werken voor werkende jongeren zonder startkwalificatie, werkzoekenden en met werkloosheid bedreigden	2 000	0	0	0	0	0	0	1	geen
	Tijdelijke stimuleringsregeling Leven Lang Leren in het HBO 2009	7 200	4 800	0	0	0	0	0	28	medio 2011
	Doortlopende leerlijn taal/rekenen ECBO	4 500	0	0	0	0	0	0	7	medio 2012
	Gehandicapten (protocol dyscalculi, voorlichting CGO)	488	600	600	600	600	430	430	1	geen
	Internationalisering BVE	4 300	4 250	3 600	3 600	3 600	3 600	3 600	1	eind 2011
	Kwaliteitsbeleid	178	285	755	755	530	800	800	2	geen
	Loopbaanorientatie	621	1 203	140	140	140	140	140	8	geen
	Subsidie promotie beroepsonderwijs	706	1 023	1 244	1 253	1 022	900	900	7	geen
	Examiningering NT2	1 960	3 000	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	4	geen
	Subsidies JOB en Combo	175	189	189	189	189	189	189	1	geen
	Internationale diplomawaardering	53	60	60	60	60	60	60	1	geen
	sectorplan mbo-hbo techniek	698	725	750	750	750	750	750	3	geen
	MBO 2010	537	536	536	536	536	540	540	1	geen
	Netwerkscholen ¹	0	400	400	400	3 065	735	0	0	geen
	Sport en Bewegen	3 785	0	0	0	0	0	0	1	geen
	Coördinatiepunt Toetsing kwalificaties MBO	0	4 500	3 000	3 000	3 500	0	0	0	nmb
	Centraal ontwikkelde examens, pilotexamens mbo4, taal en rekenen	5 700	6 100	0	0	0	0	0	1	geen
	Borging Triple A	1 336	1 147	0	0	0	0	0	1	geen
		1 016	254	0	0	0	0	0	1	n.n.b.
		1 065	1 100	480	0	0	0	0	1	2013

Internetbijlagen

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal verleningen in 2010	Evaluatie-moment
	Leercultuur en duurzame inzet- baarheid in het midden- en kleinbedrijf	2 143	2 857	0	0	0	0	0	1	geen
	overige beschikkingen ²	6 703	2 210	534	50	nmb	nmb	nmb	60	geen
	Totaal subsidieregelingen	206 949	139 516	121 265	32 850	35 509	29 661	28 926		

¹ FES-geld

² realisatie juli 2011

Internetbijlagen

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal verleningen in 2010	Evaluatiemoment
6	Hoger Onderwijs									
	Subsidieregeling postinitiële masteropleidingen hoger beroeps- onderwijs	1 079	1 463	1 481	1 484	1 484	1 484	1 484	8	2013/2014 en 2015/2016 Jaarlijkse monitor, eind 2013/begin 2014 onafhankelijke evaluatie Eindevaluatie 2011
	Regeling bevordering kennisfunctie hogescholen	14 652	12 055	20 267	19 967	19 300	16 899	16 899	1	nvt
	Regeling stimulering Beta/techniek <i>Beschikking obv WOOS: Studie- keuze informatie hoger onderwijs</i>	55 530				2 000	4 000		3	nvt
	<i>Beschikking obv WOOS: Bestuurlijk arrangement Hogeschool Zeeland</i>	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	1	nvt
	<i>Beschikking obv WOOS: Praktijkge- richt onderzoek RAAK (Regionale Aandacht en Actie voor Kenniscircu- latie)</i>	2 000	2 000						1	nvt
	<i>Beschikking obv WOOS: Investe- ringsagenda bèta en techniek hoger onderwijs¹</i>	4 231	6 828						1	nvt
	Beschikkingen obv WOOS ≤ € 1 miljoen	2 475	1 000	1 000					0	nvt
		972	170	0	0	0	0	0	1	nvt
	Totaal subsidieregelingen	83 339	25 916	25 148	23 851	25 184	24 783	20 783		

¹ oude FES-middelen

Internetbijlagen

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal verleningen in 2010	Evaluatie-moment
7	Wetenschappelijk Onderwijs									
	Subsidieregeling Sirius programma ¹	11 436	12 019	11 543	10 302	7 954	2 407		6	naar verwachting 2016
	Subsidieregeling Programma Akademie-assistenten	1 049	954	957					13	2013
	Subsidieregeling Huygens Scholarship Programme/Libertias Noodfonds	11 331	11 331						1	geen
	Beschikking obv WOOS: 3TU's samenwerking ²	6 066	6 066	6 000	3 500	1 500				nvt
	Beschikking obv WOOS: Toetsing en Toetsgestuurd leren	167	2 426	2 426	2 260				1	nvt
	Beschikking obv WOOS/Begrotingswet: Stichting Nederlandse organisatie voor Internationale samenwerking in het Hoger Onderwijs (NUFFIC)	14 630	15 903	17 100	17 078	16 598	15 718	15 718	1	nvt
	Beschikking obv WOOS: Stichting voor Vluchteling-Studenten (UAF)	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	1	nvt
	Beschikking obv WOOS/Begrotingswet: Europees Universitair Instituut Florence	1 339	1 396	1 574	1 574	1 574	1 574	1 574	1	nvt
	Beschikkingen obv WOOS of Begrotingswet ≤ € 1 miljoen	8 529	4 847	2 134	2 034	1 834	1 834	1 834	9	nvt
	Totaal subsidieregelingen	57 047	56 164	41 750	36 784	29 976	22 929	20 522		

¹ incl. oude FES-middelen

² Oude FES-middelen

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal verleningen in 2010	Evaluatiemoment
8	Internationaal Beleid									
	Subsidieregeling voor versterking van subsidie ter bevordering van internationale oriëntatie van onderwijsinstellingen (Regeling Bevordering Internationalisering PO/VO) ¹	2 684	2 678	2 422	2 467				1	2013
	Subsidieregeling voor het bevorderen van internationale oriëntatie en samenwerking in het primair en voortgezet onderwijs (Subsidieregeling BIOS PO en VO) ²	2 900	2 900	2 900	2 900				1 469	2013
	Subsidiebeschikking (WOOS) Duitsland Instituut Amsterdam ³	800	800	50					1	2011
	Subsidiebeschikking (WOOS) NethEr ⁴	484	500	450	450	450			1	2014
	Subsidiebeschikking (WOOS) Frans-Nederlandse academie ⁵	118	194	67					1	2011
	Totaal subsidieregelingen	6 986	7 072	5 889	5 817	450	0	0		

- ¹ Regeling loopt tot en met het jaar 2013
² Regeling loopt tot en met het schooljaar 2013-2014
³ Subsidiebeschikking loopt tot en met 2011
⁴ Subsidiebeschikking loopt tot en met 2014
⁵ Subsidiebeschikking loopt tot en met 2011

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal verleningen in 2010	Evaluatiemoment
9	Leraren									
	Regeling lerarenbeurs voor scholing en zij-instroom	68 400	71 700	79 400	84 600	84 600	84 600	87 800	7 000	2011/2012
	Regeling verdiepingsslag academische opleidingsschool 2009-2011	1 600	700	-	-	-	-	-	22	2012/2013
	Regeling InnovatieImpuls Onderwijs (oude FES-middelen)	1 500	9 000	5 500	2 000	1 500	-	-	300	2015
	Regeling afstemming onderwijsarbeidsmarkt risicoregio's vo 2008-2011	4 300	10 400	-	-	-	-	-	10	2012/2013
	Regeling stagebegeleiding educatieve minoren 2009-2012	700	2 000	1 300	-	-	-	-	1 000	2012/2013
	Stimuleringsregeling Krachtig meesterschap	7 800	3 600	2 100	-	-	-	-	41	2012/2013
	Regeling experiment prestatiebe- loning (intens. huidig RA)	-	-	10 000	20 000	40 000	80 000	-	pm	2015
	WOOS: Organisaties Lerarenbeleid (OU/RdMC, SBL en VF)	20 495	20 495	16 587	14 642	14 642	14 642	14 642	3	jaarlijks
	WOOS: kwaliteitsagenda lerarenop- leiding «Krachtig meesterschap»	8 100	7 800	9 600	9 600	9 600	9 600	9 600	div.	nvt
	WOOS: promotiebeurs voor leraren (NWO)	-	1 177	1 532	1 890	2 249	1 500	1 500	1	2014/2015
	Totaal subsidieregelingen	112 895	126 872	126 019	132 732	152 591	190 342	113 542		

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal verleningen in 2010	Evaluatiemoment
14	Cultuur									
	Nederlands Fonds voor de Letteren	10 308	10 308	10 081	9 806	9 806	9 806	9 806	1 011	2015
	Fonds voor Beeldende Kunsten,									
	Vormgeving en Bouwkunst ¹	23 050	23 050	22 543	0	0	0	0	1 031	2015
	Mondriaan Stichting ¹	18 229	18 479	18 728	25 665	25 665	25 665	25 665	754	2015
	Nederlands Fonds voor de Film	35 611	35 611	34 828	28 849	28 849	28 849	28 849	601	2015
	Nederlands Fonds voor Podiumkunsten ²	61 137	60 993	59 405	43 291	43 291	43 291	43 291	1 038	2015
	Fonds voor Cultuurparticipatie ²	17 510	17 510	17 125	12 259	12 259	12 259	12 259	258	2015
	Stimuleringsfonds voor Architectuur ³	2 216	4 216	4 123	11 397	11 397	11 397	11 397	198	2015
	Regeling Aanvulling Eigen Inkomsten									
	Regeling Culturele Instellingen	10 000	0	0	0	0	0	0	122	niet
	Innovatieregeling	3 000	0	0	0	0	0	0	6	niet
	Regeling Cultuurkaart voortgezet onderwijs ⁴	10 800	10 800	8 100	0	0	0	0	825 240	2011
	Totaal subsidieregelingen	191 861	180 967	174 933	131 267	131 267	131 267	131 267	131 267	

¹ Het Fonds voor Beeldende Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst en de Mondriaan Stichting fuseren in 2011 tot het Mondriaanfonds.

² Het Nederlands Fonds voor Podiumkunsten en het Fonds voor Cultuurparticipatie fuseren in de periode 2013-2016.

³ Het Stimuleringsfonds voor Architectuur gaat vanaf 2013 verder onder de naam Fonds voor de Creatieve Industrie.

⁴ Het aantal verleningen in 2010 heeft betrekking op het schooljaar 2009-2010.

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal Evaluatie-moment verleningen in 2010
15	Media Mediawet 2008 Stimuleringsfonds voor de pers. Regeling extra rijkssubsidiëring restauratie monumenten 2009 Stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties (Mediafonds) Stimuleringsfonds voor de Pers zie 604	4 300	3 300	2 300	2 300	2 300	2 185	2 185	62
		17 657	17 922	17 265	17 265	17 265	16 266	16 266	220
	Totaal subsidieregelingen	21 957	21 222	19 565	19 565	19 565	18 451	18 451	

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal Evaluatie-moment verleningen in 2010
16	Onderzoek- en Wetenschapsbeleid								
	Kaderregeling subsidiëring tbv onderzoek en wetenschap	280 127 1 004	172 611 1 004	126 184 1 004	99 611 1 004	96 521 1 004	53 828 1 004	53 828 1 004	30 1
	Subsidierregeling stichting AAP								diverse nvt
Totaal subsidieregelingen		281 131	173 615	127 188	100 615	97 525	54 832	54 832	

Artikel	Naam subsidie(-regeling)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Aantal Evaluatie-moment verleningen in 2010
25	Emancipatie Subsidieregeling emancipatie	8 000	5 000	4 100	4 100	4 100	4 100	4 100	1
	Totaal subsidieregelingen	8 000	5 000	4 100	4 100	4 100	4 100	4 100	

¹ de genoemde bedragen vanaf 2012 zijn de bedragen voor 7 instellingen van de kennisinfrastructuur op grond van de Subsidieregeling emancipatie 2011.
Bovenstaande informatie is bedoeld voor de Staten-Generaal. Aan dit overzicht kunnen geen rechten worden verleend.

4. EVALUATIE EN ONDERZOEK

Overzicht evaluatieonderzoek				
Onderwerp	AD	Start	Gereed	Vindplaats
Beleidsdoorlichting				
<i>* Prioriteiten beleidsagenda</i>				
Scholen en instellingen met een ambitieus leerklimaat	Artikel 1, 3, 4, 6 en 7	2014	2014	
Scholen en instellingen maken resultaten inzichtelijk	Artikel 1, 3, 4, 6 en 7	2014	2014	
Prestaties van leerlingen en studenten gaan omhoog	Artikel 1, 3, 4, 6 en 7	2014	2014	
Doelmatigheid en focus op het primaire proces	Artikel 1, 3, 4, 6 en 7	2014	2014	
Goed opgeleide en professionele leraren / docenten	Artikel 9	2014	2014	
Kunst en cultuur dragen bij aan een vrije en vitale samenleving	Artikel 14	2014	2014	
Het waarborgen van een onafhankelijk, gevarieerd en kwalitatief hoogwaardig media-aanbod	Artikel 15	2014	2014	
Behoud van topkwaliteit wetenschap, wetenschappelijk talent en versterken van de impact van wetenschap	Artikel 16	2014	2014	
Het bevorderen van emancipatie	Artikel 25	2014	2014	
<i>*Afgeronde en eerder toegezegde beleidsdoorlichtingen</i>				
Heroverweging Productiviteit Onderwijs	Artikel 1, 3, 4	2010	2010	www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/beleidsonderzoeken/documenten-en-publicaties/rapporten/2010/04/01/6-productiviteit-onderwijs.html
Leren & werken	Artikel 4	2011	2011	
Voortijdig Schoolverlaten	Artikel 4	2012	2013	
Heroverweging Hoger Onderwijs & SF	Artikel 6, 7, 11	2010	2010	www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/beleidsonderzoeken/bredeheroverwegingen/hoger-onderwijs
Actieplan LeerKracht	Artikel 9	2012	2012	
Heroverweging Kindregelingen	Artikel 12	2010	2010	
Waarborgen aanbod en participatie	Artikel 14	2010	2011	
Beleidsdoorlichting Mediabeleid	Artikel 15	2010	2011	
Voldoende toegerust onderzoekstelsel	Artikel 16	2011	2012	
Beleidsdoorlichting Emancipatiebeleid	Artikel 25	2012	2012	
Effectenonderzoek ex-post				
Evaluatie Actieplan «Basis voor presteren»	Artikel 1	2016	2016	
Evaluatie Brede scholen	Artikel 1	2014	2014	
Peiling prestaties leerlingen (Cito)	Artikel 1	2008	2009, 2010, 2011, 2012	www.cito.nl
Experimenten excellentie (OnderwijsBewijs)	Artikel 1	2009	2012	
Effecten taal- en rekenverbetertrajecten	Artikel 1	2008	2011	
Effectief taalonderwijs (NWO-PROO)	Artikel 1	2011	2015	
Effectief rekenonderwijs (NWO-PROO)	Artikel 1	2011	2015	
Pilot 15% onderwijs voor vreemde taal	Artikel 1	2009	2012	
Pilots segregatie	Artikel 1	2008	2012	
VVE (Pre-COOL-cohort)	Artikel 1	2010	2019	
Experimenten VVE (OnderwijsBewijs)	Artikel 1	2009	2012	
Effectieve onderwijsaanpakken excellente leerlingen	Artikel 1	2011/12	2015	
Passend onderwijs: stelseffecten (NWO-BOPO)	Artikel 1	2009	2013	
Passend onderwijs: schooleffecten (NWO-BOPO)	Artikel 1	2009	2013	
Passend onderwijs: leerlingeffecten (NWO-BOPO)	Artikel 1	2009	2012, 2015	
Effecten wijziging gewichtenregeling (NWO-BOPO)	Artikel 1	2010	2011	www.kohnstammstituut.uva.nl
Effecten pilots uitbreiding onderwijstijd	Artikel 1	2009	2012	

Internetbijlagen

Onderwerp	AD	Start	Gereed	Vindplaats
Retentieonderzoek schakelklassen	Artikel 1	2009	2011, 2012	www.its-nijmegen.nl
Effecten brede scholen	Artikel 1	2008	2013	
Uitvoering kwaliteitsagenda (o.a. taal/rekenen)	Artikel 3	2012	2012	
Aansluiting vmbo-mbo	Artikel 3	2014	2014	
Leeraanbod gericht op sociale vaardigheden	Artikel 3	2013	2013	
Evaluatie pilot examen wiskunde	Artikel 3	2009	2012	
Evaluatie pilot examen Chinees	Artikel 3	2010	2013	
Evaluatie effecten leerplusarrangement	Artikel 3	2010	2011	
Evaluatie vmbo tl groen	Artikel 3	2009	2012	
Onderzoek naar effecten maatschappelijke stage	Artikel 3		2011	www.regioplan.nl
Evaluatie experimenten VM2, vmbo en mbo 2	Artikel 3	2007	2013	
Evaluatie onderbouw	Artikel 3	2007	2011	
Evaluatie tweede fase	Artikel 3	2011	2012	
Evaluatie wet voorzieningenplanning	Artikel 3	2011	2012	
Toerusting stelsel	Artikel 4	2016	2016	
Innovatieregelingen BVE	Artikel 4	2011	2011	
Monitor experimenten Associate Degree op MBO-locatie	Artikel 4	2011	2012	
Analyse effectrapportage RMC	Artikel 4		Jaarlijks	www.research.nl
Internationalisering po en vo	Artikel 8	2013	2013	
Evaluatie aanpak risicoregio's	Artikel 9	2010	2012	
InnovatieImpuls Onderwijs	Artikel 9	2011	2015	
Toegankelijkheid onderwijs studerenden met minder draagkrachtige ouders	Artikel 11		2010	www.rijksbegroting.nl/ onderwerpen/ beleidsonderzoeken/brede heroverwegingen/hoger- onderwijs
Financiële toegankelijkheid studerenden: reisvoorziening	Artikel 11	2013	2013	
Adequate terugbetaling leningen	Artikel 11	2014	2014	
Meeneembare studiefinanciering internationaal	Artikel 11	2012	2012	
Tegemoetkoming lerarenopleiding	Artikel 12	2014	2014	
Evaluatie flankerend beleid WWIK	Artikel 14		2010	Bijlage bij Tweede Kamer, kamerstuk 32 327, nr. 2
Evaluatie wet archeologische monumentenzorg	Artikel 14	2009	2011	
Openbare bibliotheken	Artikel 15	2013	2013	
Evaluatie Commissariaat voor de Media 2007-2011	Artikel 15	2012	2012	
Evaluatieonderzoek naar financiering lokale omroepen	Artikel 15	2012	2012	
Evaluatie financieringsstructuur regionale omroepen	Artikel 15	2014	2014	
Evaluatieonderzoek naar financiering lokale omroepen	Artikel 15	2015	2015	
Overig evaluatieonderzoek				
Afdrachtvermindering Onderwijs	Artikel 1, 3, 4, 6 en 7	2011	2012	
Monitor Ouderbetrokkenheid	Artikel 1	2008	2012	
Monitor Jaarekeningen	Artikel 1	2009	2011	www.onderwijsinspectie.nl
Functioneren schoolbesturen (NWO-BOPO)	Artikel 1	2009	2012	
Relatie personeelsbeleid en onderwijskwaliteit (NWO-BOPO)	Artikel 1	2009	2012	
Demografische krimp en effecten op bekostiging	Artikel 1	2011	2011	www.ioo.nl
Evaluatie WMS	Artikel 1	2011	2012	
Evaluatie materiële bekostiging	Artikel 1	2010	2011	www.ioo.nl
Evaluatie Onderwijsnummer	Artikel 1	2011/12	2012	
Monitor «Goed worden door goed te blijven» (PO-Raad)	Artikel 1	2011	2013	
Monitor experiment Flexibilisering onderwijstijd	Artikel 1	2011/12	2013	
Draagvlak kwaliteitsagenda	Artikel 1	2009	2011	www.researchned.nl
Monitoring Regeling excellentie (SLO)	Artikel 1	2009	2012	
Implementatie en gebruik referentieniveaus (NWO-BOPO)	Artikel 1	2009	2012	
Evaluatie pilots toegevoegde waarde	Artikel 1	2011	2013	
Verbeteren professionaliteit scholen: opbrengstgericht werken, samenwerken en leren van elkaar (NWO-BOPO)	Artikel 1	2009	2012	
Monitor Actieplan «Basis voor presteren»	Artikel 1	2011	2015	

Internetbijlagen

Onderwerp	AD	Start	Gereed	Vindplaats
Monitor Leergang bewegingsonderwijs	Artikel 1	2011/12	2012	
Rol gemeenten en schoolbesturen in VVE (NWO-BOPO)	Artikel 1	2009	2012	
Monitor VVE	Artikel 1	2011	2011	www.sardes.nl
Lokale Educatieve Agenda (NWO-BOPO)	Artikel 1	2009	2012	
Evaluatie impulsgebieden (intern onderzoek)	Artikel 1	2011	2012	
Monitor combinatiefuncties onderwijs	Artikel 1	2008	2011	www.combinatiefuncties.nl
Monitor Sociale Veiligheid	Artikel 1, 3	2012	2013	
PISA 2012, internationaal onderzoek naar rekenen, taal, science	Artikel 3	2010	2013	
Vreemde talenindicator	Artikel 3	2009	2012	
Onderzoek naar beheersing referentieniveaus rekenen en taal	Artikel 3	2009	2012	
Sectorvakken VMBO	Artikel 3	2011	2011	
Evaluatie materiële bekostiging	Artikel 3	2011	2011	
Motieven scholen en besturen bij investering in gebouwen	Artikel 3		2011	www.oberon.nl
Loopbanen excellente leerlingen	Artikel 3	2011	2012	
Evaluatie model European Parliament	Artikel 3	2012	2012	
Laksmonitor scholieren	Artikel 3	2011	2012	
Pilot tussentijdse toets Limburgse scholen	Artikel 3	2011	2014	
Evaluatie wet schoolboeken	Artikel 3		2011	www.regioplan.nl
Opvattingen over vermindering profielen 2e fase	Artikel 3	2011	2011	www.roa.nl
Quickscan SIS-School Ex programma	Artikel 4	2010	2011	www.roa.nl
Waardering bedrijfsleven	Artikel 4	2010	2011	
Ex ante evaluatie entry levels alfabetisering	Artikel 4	2011	2011	
Kwaliteitsgedrag alfabetiseringsdocenten NLQF-EQF	Artikel 4	2010	2011	www.cinop.nl
Project Onderwijs-Arbeidsmarkt 2012 (POA)	Artikel 4		Jaarlijks	www.roa.nl
Registratie en bestemming uitstroom schoolverlaters (SIS)	Artikel 4		Jaarlijks	www.ecbo.nl
Monitor Sociale Veiligheid	Artikel 4		Jaarlijks	www.regioplan.nl
Arbeidsmarktbarometer leraren bve	Artikel 4		Jaarlijks	www.cinop.nl
Monitor alfabetisering	Artikel 4		Jaarlijks	www.researchned.nl
Tevredenheid leerlingen – JOB-Monitor	Artikel 4		Tweejaarlijks	www.caop.nl
JOB-Monitor	Artikel 4		Tweejaarlijks	www.researchned.nl
Tevredenheid docenten	Artikel 4		Tweejaarlijks	
Tevredenheid bedrijfsleven	Artikel 4		vanaf 2011 Driejaarlijks vanaf 2011	
Macro-doelmatigheidsmonitor (ontwikkeling van & aanvul.studies)	Artikel 4	2011	2015	
Nulmeting opleidingsdomeinen 2010–2011	Artikel 4	2011	2012	
Ontwikkeling/monitoring toetsen taal en rekenen	Artikel 4		Jaarlijks	www.cito.nl
PIAAC	Artikel 4	2011	2013	
Onderwijsrechtkundige inventarisatie bestuurlijke verhoudingen BVE	Artikel 4	2011	2012	
Monitor kwaliteitseffecten BPV Protocol	Artikel 4		Tweejaarlijks vanaf 2011	Tweejaarlijks vanaf 2013
«Ze moeten ergens wel de wil hebben»,	Artikel 4		2010	www.aanvalopschooluitval.nl
Evaluatie Plusvoorzieningen	Artikel 4	2010	2012	
Maatregelen Wet Versterking Besturing	Artikel 6/7	2011	2012	
Maatregelen Wet Versterking Besturing deel 2 o.a. internat. Joint degree	Artikel 6/7	2011/12	2013	
Experimenten open bestel	Artikel 6/7		2015	
Evaluatie Wet Accreditatie	Artikel 6/7	2012	2012	
Frankrijk	Artikel 8	2010	2010	www.regioplan.nl
Onderzoek naar internationale mobiliteit	Artikel 8	2011	2011	Internationaliseringsmonitor Onderwijs Nederland (IMON) www.nuffic.nl
Nederlandse Taalunie	Artikel 8	2011	2011	
Stichting Ons Erfdeel	Artikel 8	2012	2012	
Programma Agentschap NL	Artikel 8	2012	2012	
Onderwijsarbeidsmarkttraming	Artikel 9	2008	2012	

Internetbijlagen

Onderwerp	AD	Start	Gereed	Vindplaats
Arbeidsmarkttramingen voor po, vo en mbo inclusief regionale analyses en naar tekorten specifieke vakken	Artikel 9	2008	2012	
Realisatie en effectiviteit beloningsmaatregelen Actieplan LeerKracht	Artikel 9	2009	2012	
Implementatie functiemixbeleid op scholen	Artikel 9	2009	2012	
Tussenmeting Convenant Leerkracht	Artikel 9	2009	2012	
Evaluatie lerarenbeurs voor scholing	Artikel 9	2008	2012	
Arbeidsmarktbarometers po, vo en mbo	Artikel 9	2011	2012	
Loopbaanmonitor	Artikel 9	2010	2012	
Verruiming leenfaciliteit collegegeldkrediet	Artikel 11	2011	2012	
Inkomen wo'ers en hbo'ers en mbo/bol na afstuderen	Artikel 11		2011	www.cbs.nl
Studentenmonitor (periodiek)	Artikel 11	2012	2013	
Schoolkostenmonitor 2009-2010	Artikel 12		2010	Kamerstuk 32 123, nr. 146
Evaluatie aanvraagprocedure Verschil Maken	Artikel 14		2010	Bijlage bij Tweede Kamer, kamerstuk 31 482, nr. 62
Evaluatie beleidsinstrumenten Cultuurprofiel en economische crisis	Artikel 14	2010	2011	www.rijksoverheid.nl/cultuurinbeeld
Evaluatie van de indemniteitsregeling	Artikel 14	2011	2012	
Evaluatie Brim (subsidieregeling instandhouding rijksmonumenten)	Artikel 14	2010	2011	
Evaluatie Regeling Materiaalbeheer Museale Voorwerpen	Artikel 14	2011	2011	www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/07/05/evaluatie-regeling-materieelbeheer-museale-voorwerpen.html
Evaluatie beleid Gemeenschappelijk Cultureel Erfgoed	Artikel 14	2011	2011	
Evaluatie Modernisering Monumentenzorg	Artikel 14	2016	2016	
Evaluatie 2.42 omroepen	Artikel 15		2010	Kamerstuk 31 804, nr. 83
Rapport tussentijdse evaluatie Beelden voor de Toekomst	Artikel 15		2010	Kamerstuk 25 434, nr. 46
Evaluatie Stimuleringsfonds voor de Pers 2006-2010	Artikel 15	2011	2011	
Evaluatie financieringsstructuur regionale omroepen	Artikel 15	2011	2011	
Tussentijdse evaluatie van het mediawijsheid expertisecentrum	Artikel 15	2011	2011	
Distributie. Evalueren doorgifte verplichtingen (Universele Diensten richtlijn)	Artikel 15	2011	2011	
Evaluatie KB	Artikel 16	2010	2010	
Mid-term evaluatie grootschalige onderzoeksfaciliteiten	Artikel 16	2010	2010	
Eindevaluatie Rubicon	Artikel 16	2010	2010	www.nwo.nl
Creatieve promovendi/Toptalent	Artikel 16	2010	2011	
Evaluatie NCWT	Artikel 16	2012	2012	
Monitor Kalma Bedrijven	Artikel 25	2011	2012	
Vooronderzoek SCP businesscase	Artikel 25	2011	2011	
Transgendermonitor	Artikel 25	2011	2012	
Onderzoek transgenders	Artikel 25	2011	2012	
Niet-werkende laagopgeleide vrouwen	Artikel 25	2010	2011	
Communicatie niet-werkende vrouwen	Artikel 25	2011	2011	
Onderzoek relatie tussen psychosociale problemen LHBT leerlingen en schoolverzuim/uitval	Artikel 25	2011	2012	
Homo-emancipatiepeiling	Artikel 25	2011	2012	
Emancipatiemonitor	Artikel 25	2011	2013	
Homo-emancipatiemonitor	Artikel 25	2012	2015	
Gemeente homo-emancipatiemonitor	Artikel 25	2011	2013	